

מוזיקה

שם ביה"ס:
תיכון ליד האקדמיה
למוזיקה

ישוב:
ירושלים

תחום הדעת:
אומנויות

מס' יחידות לימוד:
5 יחידות לימוד

סמל מוסד:
140053

כותבי התכנית:
לריסה בייקין, אורן
ארגז, ולנטין בקל,
אבי ברמן, מיכאל
כספי

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

תאריך עדכון
נובמבר 2020
ע"י שרית שלי

THE ACADEMY HIGH-SCHOOL

תיכון האקדמיה

בית-הספר התיכון שליד האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים
The High School of the Jerusalem Academy of Music and Dance

תכנית ייחודית בידיעת המוסיקה

פיתוח שמיעה

תיאוריה מוסיקלית

הרמוניה קלאסית

תיאוריה ופרקטיקה של ג'אז

ניתוח יצירות

ספרות ותולדות המוסיקה

הרקע לפיתוח התכנית והתפיסה הרעיונית של התכנית (רציונל)

1.1. תאור בית הספר

בית הספר תיכון האקדמיה הינו חלק מעמותת האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בעמותה נמצאים הקונסרבטוריון והאקדמיה הגבוהה. כל שלושת המוסדות נמצאים בקמפוס אחד ומקיימים ביניהם שיתוף פעולה מצוין הן בהיבט הארגוני כלכלי והן בהיבט הפדגוגי – דבר היחיד במינו בארץ. הרצף הפדגוגי מאפשר לתלמיד להתחיל את השכלתו האמנותית בגיל צעיר ביותר ולסיים בתעודת אמן – כל זה במוסד אחד הנחשב לאיכותי וייחודי מסוגו בארץ.

בית הספר הינו שש שנתי. מתקבלים תלמידים לכיתה ז' הבוחרים לשלב לימודי מוסיקה או מחול ברמה גבוהה ביותר עם לימודים עיוניים. חזון בית הספר כולו מציב את מימוש הפוטנציאל האישי ברמה מצוינת בכל ההיבטים: אמנותי, עיוני, אינטלקטואלי ואנושי. תעודת הבגרות שלנו משלבת את המקצועות האמנותיים והעיוניים. תלמידי מגמת המוסיקה רובם ככולם שואפים לשלב השגת תעודת בגרות עיונית ברמה מצוינת עם הישגים אמנותיים גבוהים, שיאפשרו להם להמשיך את חייהם בתחומי הבצוע וההוראה של מוסיקה.

לאורך שנים מגמת המוסיקה של תיכון האקדמיה בנתה ומקיימת תכנית לימודים ייחודית התואמת את חזון בית הספר.

1.2 ייחודיות התכנית

תכנית הלימודים במגמת המוסיקה הינה שש שנתית. תקופה זאת מאפשרת לשלב פריסה לרוחב עם התעמקות רבה בכל נושא הנלמד. התכנית כוללת את כל המקצועות המוסיקליים העיוניים: ספרות המוסיקה ותולדות המוסיקה לאורך כל התקופות, פיתוח שמיעה, תיאוריה והרמוניה קלאסית(להלן: תורת המוסיקה), תיאוריה והרמוניה של ג'אז, ניתוח יצירות.

בתכנית הלימודית של המגמה לא קיימת הפרדה לתחומים או סגנונות שונים של מוסיקה: כל התלמידים העוסקים בג'אז לומדים תכנית זהה לזאת של התלמידים העוסקים במוסיקה קלאסית. כל תלמיד "קלאסי" רשאי להצטרף ללימודי תיאוריה והרמוניה של ג'אז.

רמת ההישגים, אליה מגיעים התלמידים שלנו, היא בין הגבוהות בארץ. על סמך בחינות הבגרות בפיתוח שמיעה, תיאוריה והרמוניה הבוגרים שלנו פטורים מבחינות הכניסה לאקדמיה הגבוהה בירושלים ואף מקבלים פטור מלימודי מקצועות אלה. על-פי הסיכום שלנו עם האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים כל בוגרי הקבוצות א' בסולפג' והרמוניה (ראה 1.8) המבקשים ללמוד בפקולטה לבצוע, פטורים מבחינות הכניסה בפיתוח שמיעה והרמוניה ומלימודי מקצועות אלה בשנה הראשונה. המצטיינים במיוחד מקבלים פטור מלא מלימוד פיתוח שמיעה. בוגרי הקבוצות ב' נבחנים בבחינות כניסה ובתחילת שנת הלימודים הראשונה חלקם מקבלים את אותו הפטור על סמך בחינות אצל המורה שמעביר את הקורסים.

התחום המוסיקלי העיוני נמצא בקשר הדוק עם התחום המעשי: לאורך כל שש שנות לימוד בבית הספר כל תלמיד במגמת המוסיקה נמצא בהרכב ווקלי ו/או אינסטרומנטלי (ראה 1.7 התפיסה הרעיונית של התכנית עמ' 8). הרכבים אלה – מספרם עולה על 20 - מודרכים על-ידי מיטב המורים של הקונסרבטוריון והאקדמיה הגבוהה. חלקם הגדול של ההרכבים – תזמורת סימפונית, תזמורת כלי נשיפה למתקדמים, שתי מקהלות, אנסמבל חליליות, הרכבי גיטרות, הרכבי סקסופונים והרכבי מוסיקה קאמרית משתתפים קבועים באירועים מוסיקליים כגון כנסים ארציים, פסטיבלים וקונצרטים, שם הוכיחו את עצמם כגופי בצוע מצוינים.

נוהג ייחודי לתכנית הלימודים שלנו – קיום שעת קונצרט במסגרת יום הלימודים של בית הספר. מדי יום שישי כל המגמה נוכחת בשני קונצרטים של תלמידים (לחטיבה העליונה ולחטיבת הביניים), המתקיימים באולמות של בית הספר. (ראה 1.7 התפיסה הרעיונית של התכנית, עמ' 8).

הקשר ההדוק עם הקונסרבטוריון שליד האקדמיה הוא דבר הכרחי ברוב תחומי הפעילות של מגמת המוסיקה. שני המוסדות מעלים אירועים מוסיקליים משותפים (קונצרט לסיום שנת לימודים, הופעות מחוץ לבית הספר וכו'). שיתוף הפעולה ברמה הפדגוגית מתקיים באופן שותף: בחינות בנגינה משותפות לשני המוסדות בנוכחות מורים מהקונסרבטוריון ורכזת המגמה של התיכון, שיבוץ התלמיד בהרכבי בצוע נעשה אך ורק אחרי התייעצות עם המורים לנגינה, מורים למקצועות תורת המוסיקה ותולדות המוסיקה נמצאים בקשר עם המורים לנגינה.

תלמידי מגמת המוסיקה אשר לומדים נגינה בקונסרבטוריונים אחרים או אצל המורים הפרטיים משתתפים בכיתות אמן והרצאות המאורגנות על-ידי הקונסרבטוריון ליד האקדמיה.

יש לציין שתכנית הלימודים שלנו לא "מקובעת" פעם ולתמיד, אלא מתפתחת ומשתנה בהתאם לצרכים המשתנים של בית הספר, נוספים לה מקצועות ונושאים, נוצרים כיוונים והדגשים חדשים. כך למשל, עם ריבוי התלמידים העוסקים בג'אז הרגשנו צורך להעמיק את לימודי תיאוריה והרמוניה של ג'אז, ולפני שלוש שנים הוספנו לתכנית הלימודים שלנו מקצוע תיאוריה ופרקטיקה של ג'אז. לפני ארבע שנים התווסף למערכת השעות שלנו מקצוע של ניתוח יצירות. בשלב הראשון מקצוע זה נלמד בכיתות ח' – י' ומטרתו הייתה להעשיר את הידע התיאורטי של תלמידי בית הספר ללא בחינת בגרות. כעבור שנתיים הוחלט להתחיל את לימודי המקצוע בכיתה ט', כאשר לכל התלמידים ישנו רקע תיאורטי בסיסי ולסיים את הלימודים בכיתה יא' עם הגשה לבגרות.

1.3 כותבי התכנית ושותפיה

בכתיבת התכנית השתתפו רוב המורים הוותיקים של המגמה בתחומי היסטוריה ותורת המוסיקה והמורים למקצועות שנכנסו לתכנית הלימודים בשנים האחרונות.

אורן ארגז – רכז מחלקת ג'אז, מלמד תיאוריה ופרקטיקה של ג'אז.

בוגר "רימון" (1999) – דיפלומה בביצוע ג'אז לגיטרה; בוגר ברקלי קולג' (2001) – תואר ראשון במוסיקה לסרטים; בוגר האוניברסיטה העברית (1999) – תואר ראשון בגיאוגרפיה ו-BA כללי; בוגר מכון וינגייט (2007) – מורה בכיר ליוגה. כעת נמצא במסלול ישיר לדוקטורט בפילוסופיה של החינוך באוניברסיטה העברית. לימד בקונסרבטוריון "מוזיקון" ובמגמת המוסיקה של התיכון "הראל", מלמד זה שנה שישית במגמת המוסיקה של "הצוללת הצהובה". הצטרף לצוות ההוראה של תיכון האקדמיה לפני שלוש שנים.

לריסה בייקין – רכזת מגמת המוסיקה, מלמדת פיתוח שמיעה, תיאוריה והרמוניה קלאסית.

תואר שני (1974) בביצוע פסנתר סולו ומוסיקה קאמרית; תואר שני (1977) בהיסטוריה ותיאוריה של מוסיקה - שניהם מהקונסרבטוריון ע"ש צ'ייקובסקי בקייב, ברה"מ לשעבר. עלתה ארצה ב-1979. לימדה טרום כלי, סולפג' ופסנתר בקונסרבטוריון "הסדנה" (1980-1984).

בתיכון האקדמיה מלמדת החל מ-1983. רכזת המגמה מ-1997. מלמדת פסנתר (מ-1984) בקונסרבטוריון שליד האקדמיה.

ולנטין בקל - מלמד פיתוח שמיעה, תיאוריה והרמוניה קלאסית; מנצח על שתי מקהלות של בית הספר.

תואר שני בהלחנה, מוסיקולוגיה וניצוח מקהלות מהקונסרבטוריון ע"ש אנסקו בעיר יאסי, רומניה. מלמד בתיכון החל מ-1993. מלמד פיתוח שמיעה במקהלת "אנקור".

אבי ברמן - מלמד ניתוח יצירות.

בוגר בית ספר תיכון האקדמיה; תואר ראשון בקומפוזיציה מהאקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים; תואר אמן (1997) באקדמיה למוסיקה בירושלים בשיתוף עם HDK בברלין; תואר שני ושלישי בקומפוזיציה באוניברסיטת פנסילבניה (2003).

מרצה לקומפוזיציה בבית הספר למוסיקה חדשה - מוסררה, ירושלים.

מלמד בתיכון האקדמיה החל מ-2003.

מיכאל כספי - מלמד פיתוח שמיעה, תיאוריה והרמוניה קלאסית.

תואר שני בהוראת מוסיקה מטעם מכון פדגוגי ע"ש גורקי בעיר קייב, ברה"מ לשעבר.

תואר שני בתיאוריה והיסטוריה של מוסיקה מהקונסרבטוריון ע"ש צ'ייקובסקי בקייב.

חיבר שני כרכים של ספר סולפג' לג'אזיסטים וספר הכתבות המבוססות על מוסיקת ג'אז שיצאו לאור בברה"מ. מלמד פיתוח שמיעה, תיאוריה והרמוניה במגמת ג'אז בבית הספר לאמנויות בירושלים. מלמד בתיכון האקדמיה החל משנת 1993.

מרינה ראייער - מלמדת פיתוח שמיעה, תיאוריה והרמוניה קלאסית.

תואר שני בתיאוריה והיסטוריה של המוסיקה מטעם מכון גנסיין, מוסקבה. ב-1986 הצטרפה לצוות ההוראה של תיכון האקדמיה.

גליה רגב - מלמדת תולדות המוסיקה; יוזמת ומוציאה לפועל את הפרויקטים המיוחדים של בית הספר.

תעודת הוראה מטעם מדרשה למורים למוסיקה (מכללת לוינסקי); תואר ראשון בניצוח מקהלות מהאקדמיה ע"ש רובין בתל-אביב. עורכת תכניות לפסטיבל קול המוסיקה בגליל העליון; עורכת ומתרגמת עבור הקאמרה הישראלית, האקדמיה למוסיקה ובית הקונפדרציה; עסקה בניהול מוסיקלי של תיאטרון לילדים ולנוער. מלמדת בתיכון האקדמיה החל משנת 1997.

1.4 התלמיד וצרכיו

מגמת המוסיקה של תיכון האקדמיה מונה כ-250 תלמידים והיא הגדולה בין מגמות המוסיקה בארץ. לבית הספר מגיעים תלמידים מירושלים, מישובים עוטפי ירושלים ומכל הארץ. פנימית כרמית מספקת מגורים לתלמידים המגיעים ממקומות הרחוקים מירושלים.

כל התלמידים הבוחרים ללמוד בבית ספרינו, הינם בעלי כשרון מוסיקלי מובהק השואפים לפתח את כישורונם ולהביאו למיצוי אופטימלי. חלקם החלו את לימודי המוסיקה בגילאים צעירים בקונסרבטוריון של האקדמיה או במוסדות אחרים, חלקם מגיעים ללא חינוך מוסיקלי קודם, אך הינם בעלי פוטנציאל מוסיקלי גדול וחדורי מוטיבציה. המועמדים לבית הספר נדרשים לעמוד במבדקי קבלה מחמירים הבודקים הן את הפוטנציאל והן את מוכנותם לעבודה אינטנסיבית.

הכיתות הינן הטרוגניות ביכולות העיוניות והמוסיקליות, אך הומוגניות ברמת הרצינות, המוטיבציה וההשקעה. הדגש העיקרי בשש השנים הוא על העבודה הקשה כערך, משמעת עצמית, פיתוח סקרנות ואחריות אישית וחתימה מתמדת לאיכות ומצוינות – כל מה שנגזר מבחירה באמנות.

בין 95%-ל-100% של תלמידינו ניגשים לבחינות בגרות בנגינה בהיקף של 5 יח"ל ומקבלים ציונים בין הגבוהים בארץ. מעל שליש הבוגרים שלנו ממשיכים בלימודי מוסיקה במוסדות להשכלה הגבוהה בארץ ובחול.

בבית הספר מופעלת תכנית ליווי בריאותית מקיפה הן בהיבט הרגשי והן בהיבט הפיזי המתמודדת עם בעיות ייחודיות לנגנים ולרקדנים. תזונאית, רופאת ספורט ופיזיותרפיסט מגיעים באופן קבוע ונמצאים בקשר עם הורים, תלמידים והצוות. פסיכולוג עובד בנוסף לצוות היועצות.

1.5 המורה ותפקידו

בשנת הלימודים תשס"ט מועסקים במגמת המוסיקה של תיכון האקדמיה 24 מורים: 7 מורים לפיתוח שמיעה ומקצועות תורת המוסיקה (תיאוריה והרמוניה קלאסית, תיאוריה והרמוניה של ג'אז) וניתוח יצירות, 4 מורים לתולדות המוסיקה, 13 מורים הם מנצחים על תזמורות, מדריכי סדנאות והרכבים קאמריים למיניהם, מלווים. כל המורים בעלי השכלה מוסיקלית ברמה אקדמית, רובם בעלי מספר תארים שנרכשו בארץ ובחו"ל.

בבית הספר נוצר אקלים המשלב אינטימיות, חום, הכרות מעמיקה של כולם את כולם, כבוד הדדי, שיתוף פעולה ועבודת צוות.

בבית הספר לא מופעל תקנון רשמי והמורים נדרשים להשקיע עבודה בבנייה של מערך ציפיות הדדי המושתת על היכרות מעמיקה עם כל תלמיד ותלמיד. ההנחה היא כי תלמיד הבוחר לעסוק בתחום אותו הוא אוהב, עובד מתוך מוטיבציה אמיתית ומפתח הפנמה של הרגלי עבודה, משמעת עצמית, אחריות אישית וחתירה מתמדת למצוינות. המוטיבציה של כל המורים להביא את תלמידיהם למימוש כשרונם גבוהה ביותר. המורים נמצאים כל הזמן בחיפוש דרכים ואמצעי הוראה חדשים. חומר העזר של מורי המגמה ברובו פרי עבודה מעמיקה של הצוות: חוברות סולפג' לרמות שונות, ספר לימוד תיאוריה, חוברת דוגמאות לניתוח הרמוני, חוברות נספחים לתכנית הלימוד של תולדות המוסיקה לכיתות ט'-יב'.

בעבודת כל המורים מושם דגש רב על היכרות אישית עם כל תלמיד ותלמיד, עם צרכיו, בעיותיו והישגיו במקצועות האחרים. המורים של המגמה נמצאים בקשר שותף עם המורים לנגינה של תלמידיהם, מבקרים בקביעות בקונצרטים וברסיטלים של התלמידים. קשר הדוק קיים בין המורים להורים, אשר מוזמנים להיות שותפים מלאים בתהליך החינוכי בעיקר במתן גיבוי ותמיכה בעבודת המורה, בשיקוף בעיות אך לא בהתערבות בתכנים פדגוגיים.

1.6. החברה וצרכיה

מרבית תלמידי המגמה מגיעים ממשפחות המבינות את הערך התרבותי של לימודי אמנות להתפתחות ילדיהם. ההשקעה הנפשית והכלכלית הנדרשת מהורים כדי לאפשר לילדיהם ללמוד אצלנו עצומה, אבל לעולם לא היוותה מכשול. התמונה הסוציו-אקונומית של המשפחות הינה רב-גונית. לצד משפחות מבוססות רבות ישנו מספר רב של משפחות שאינן יכולות לעמוד בעומס הכלכלי ונעזרות במלגות מבית הספר.

בית הספר שם לעצמו מטרה לקחת חלק פעיל בחינוך לערכים תרבותיים ואמנותיים של הסביבה והחברה. לבית הספר ישנם קשרים רבים עם מוסדות שונים בעיר ומחוצה לה. תלמידינו מופיעים בטקסים ממלכתיים, באירועים מטעם משרדי הממשלה, העיריה ואגודות ציבוריות; באופן קבוע תלמידינו משתתפים בפעילות של מקהלת הכנסת, מתארחים בבתי חולים, בתי אבות, במוסדות ההשכלה השונים – תיכונים, בתי ספר יסודיים, מוסדות לחינוך מיוחד.

- תלמידים מבית הספר ע"ש פולה בן גוריון מתארחים בקונצרטים שלנו;
- תלמידי בית הספר "יד המורה" מגיעים לקונצרטים שלנו ותלמידינו משתתפים בפעילויות תרבותיות של בית הספר שלהם (שבוע אמנויות);
- אנסמבל כלי נשיפה (עתודה) מקיים פרויקט משותף עם מקהלת בית הספר "יפה נוף";
- בשנה שעברה תלמידי שכבה י"א העלו פרויקט משותף עם בית הספר " אילנות" (ילדים עם פגיעה מוחית): תלמידינו הלחינו מוסיקה על הטקסטים שחוברו יל-ידי התלמידים מ"אילנות" והעלו מופע עם בצוע משותף בתיאטרון "מעבדה";
- כרגע אנחנו מתכננים עבודה משותפת בתחום של מוסיקה קאמרית עם התלמידים מ"כפר שמעון" (ילדים אוטיסטים).

בנוסף לפעילות מוסיקלית ענפה תלמידינו פעילים בתנועות הנוער ובמד"א.

הורי בית הספר הם חלק מקהל היעד בעבודה חינוכית זאת. במשך ארבע שנים רצופות מתקיים בבית הספר קורס בידיעת המוסיקה להורים ולקהל הרחב. מאמצים רבים משקיע בית הספר בהסברה להורים את חשיבות הביקורים בקונצרטים: על-פי סיכום עם רוב גופי הבצוע המופיעים בירושלים, תלמידינו והוריהם נהנים מהנחות משמעותיות ברכישת המנויים לסדרות הקונצרטים ומהווים קהל גדול של צרכני התרבות בעיר.

1.7 התפיסה הרעיונית של התכנית (הרציונל)

מטרת המגמה היא להעניק את ההשכלה הרחבה ביותר לחינוכו של אמן מבצע צעיר היכול להתמצא בנבכי המוסיקה בכל התקופות.

תכנית הלימודים שלנו הינה בת שש שנים וכוללת את כל התחומים הקשורים לחינוך המוסיקלי. לצד המקצועות המוסיקליים העיוניים תשומת לב רבה מוקדשת לתחום המעשי – נגינה בצוותה והתנסות בימתית. רצף של שש שנות לימוד מאפשר לבנות בסיס מקצועי מוצק, להקנות לתלמיד ידע רחב ולפתח מיומנות גבוהה תוך כדי יצירת זיקה בין כל התחומים והמקצועות הנלמדים.

התכנית של ספרות ותולדות המוסיקה מעניקה לתלמיד יכולת להתמצא בתהליכים היסטוריים של אמנות המוסיקה בהקשרים שונים. התכנית מעשירה את התלמיד בהיכרות מעמיקה עם יצירות מופת מתקופות וסגנונות שונים, בז'אנרים וצורות מגוונים. שיעורי תורת המוסיקה מפתחים אצל התלמידים אינטליגנציה מוסיקלית על בסיס של מיומנות שמיעתית וידע רחב של יסודות השפה המוסיקלית. מקצוע ניתוח יצירות מפתח חשיבה וגישה מחקרית ליצירה מוסיקלית, מקנה לתלמיד יכולת לעקוב אחרי התהליך הקומפוזיטורי, להבין חוקים ולהבדיל בין אפיונים של סגנונות וזרמים שונים במוסיקה. כל זה – במטרה להביא את התלמידים ליישום של ידע זה בנגינתם ובשירתם, ובאמצעותו להשיג בביצועם ביטוי אישי ייחודי.

אנו רואים בנגינה בצוותא ערך חשוב מאין כמותו בחינוך מוסיקלי מקצועי. במהלך שש השנים כל התלמידים משתתפים בהרכבים מוסיקליים ובסדנאות. במגמה פועלות תזמורת סימפונית, תזמורת כלי נשיפה לתלמידים מתקדמים, אנסמבל כלי נשיפה לתלמידים מתחילים, שתי מקהלות (מקהלה של קולות גבוהים ומקהלה מעורבת), אנסמבל ותזמורת של סקסופונים, אנסמבל חליליות, אנסמבל גיטרות, סדנה של פסנתר ב-4 ידיים (בין 7 ל-9 זוגות), סדנת משחק לזמרים, סדנת אינטרפרטציה וספרות המוסיקה לפסנתר לפסנתרנים המתקדמים, סדנת מבוא להלחנה לתלמידי כיתות ז'-ח', הרכבים קאמריים (דואטים וטריו), 5 הרכבי ג'אז.

נסיון בימתי הינו חלק בלתי נפרד מתהליך החינוך של אמן, ולכן בית הספר מחויב לספק במה מקצועית לכל תלמיד ותלמיד. מדי יום שישי מתקיימים בבית הספר שני קונצרטים של תלמידים המנגנים לפני חבריהם – דבר יחיד במינו מבין מוסדות החינוך בארץ. הקונצרטים מוסברים על-ידי רכזת המגמה ומורה נוספת וכל התלמידים נוכחים בהם יחד עם המחנכים. בנוסף לכך, במהלך השנה מתקיימים שני אירועים - פסטיבל חורף וקונצרט סיום שנת הלימודים – בהם מופיעים ההרכבים המוסיקליים והסולנים, כך שבמהלך שנת הלימודים כל תלמיד זוכה לעמוד על במה מול קהל גדול.

שיתוף פעולה בין התלמידים הוא אחד הנושאים המרכזיים בפעילות המגמה.

(א) מלחינים – מבצעים

כיתת ההלחנה של הקונסרבטוריון שלייד האקדמיה (המורה אירנה סבטובה) מורכבת כמעט כולה מתלמידי בית ספרינו. תלמידים אלה כותבים בז'אנרים שונים ולהרכבים מגוונים: מקטעים לכלי סולו עד יצירות סימפוניות ומקהלתיות. יצירות אלה מבוצעות על-ידי תלמידי בית הספר. בקונצרטים של מלחינים צעירים משתתפים עשרות נגנים וזמרים – תלמידי מגמת המוסיקה של תיכון האקדמיה.

ב) מגמת המוסיקה – מגמת המחול

שיתוף הפעולה בין המגמות קיים לאורך השנים. בימי כוריאוגרפיה, בהם הרקדנים מציגים את יצירותיהם, הנגנים מופיעים כמלווים לריקודים. לא פעם הכוריאוגרפיה של תלמיד-רקדן נעשית על המוסיקה שנכתבה במיוחד על-ידי תלמיד מוסיקאי.

בין הפרויקטים המשותפים של שתי המגמות: קטעים מתוך "דידו ואניאס" מאת פרסל, סצנות מתוך "שלמה המלך ושלמי הסנדלר", הצגה "העיר הזאת" שהועלת בהצלחה רבה בכנס בינלאומי המוקדש לשפה יידיש השנה בירושלים.

א.7.1 תכנית הלימודים השש-שנתית

תכנית הלימודים השש-שנתית של מגמת המוסיקה בתיכון האקדמיה

פריסת השעות

מקצוע	כתה ז'	כתה ח'	כתה ט'	כתה י'	כתה י"א	כתה י"ב
פיתוח שמיעה ותאוריה (לימוד בהקבצות)	א': 2 ש"ש ב': 2 ש"ש ג': 2 ש"ש	א': 2 ש"ש ב': 2 ש"ש ג': 2 ש"ש	א': 3 ש"ש ב': 3 ש"ש ג': 3 ש"ש			
פיתוח שמיעה והרמוניה				א': 3 ש"ש	א': 3 ש"ש	א': 3 ש"ש

ב': 3 ש"ש ג': 3 ש"ש	ב': 3 ש"ש ג': 3 ש"ש	ב': 3 ש"ש ג': 3 ש"ש				(לימוד בהקבצות)
ש"ש 2	ש"ש 2	ש"ש 2	-	-	-	תיאוריה ופרקטיקה של ג'אז
ש"ש 3	ש"ש 3	ש"ש 3	ש"ש 3	ש"ש 2	ש"ש 2	ספרות ותולדות המוסיקה
-	ש"ש 1	ש"ש 2	ש"ש 1	-	-	ניתוח יצירות
-	-	-	ש"ש 2	-	-	אלתור
ש"ש 2	ש"ש 2	ש"ש 2	ש"ש 2	ש"ש 2	ש"ש 2	הרכבים מוסיקליים
ש"ש 1	ש"ש 1	ש"ש 1	ש"ש 1	ש"ש 1	ש"ש 1	קונצרט שבועי

ללימודי מוסיקה בחטיבת הביניים ישנה חשיבות עצומה. הרוב המכריע של התלמידים המתקבלים לכיתה ז' מגיע ללא ידע קודם בתיאוריה, ללא מיומנות שמיעתית וללא התמצאות בספרות המוסיקלית. כמעט לכולם זהו המפגש הראשון עם העולם המוסיקלי המקצועי. במהלך שלוש השנים של הלימודים בחטיבה אנחנו בונים אצל התלמידים את היסודות המקצועיים, מחנכים אותם לעבודה קשה למען המטרות הנעלות, במידה ניכרת מעצבים את אישיותם.

קורס מבוא לספרות ותולדות המוסיקה (כיתות ז'-ח', 2 ש"ש) הוא מפגש ראשוני עם מושגי היסוד, עם אלמנטים של השפה המוסיקלית, עם ז'אנרים שונים ועם צורות מוסיקליות בסיסיות. שנתיים אלה – תשתית עליה בנוי קורס מעמיק של ספרות ותולדות המוסיקה הכולל את כל התקופות מהעת העתיקה עד המאה ה-XX (כיתות ט' – י"ב).

לימודי פיתוח שמיעה ותורת המוסיקה בחטיבת הביניים מוקדשים לפיתוח שמיעה בכל ההיבטים שלה ולימוד תיאוריה (2 ש"ש בכיתות ז' – ח' ו-3 ש"ש בכיתה ט'). כמו כן, בכיתה ט' מתווספת למערכת הלימודים שעה שבועית של מקצוע חדש – ניתוח יצירות. לימודים אלה מהווים בסיס ללימודים מעמיקים של הרמוניה קלאסית והרמוניה של ג'אז, ניתוח יצירות וסולפג' ברמה המתקדמת בחטיבה העליונה.

1.8 תכנית הלימודים בחטיבה העליונה ומספר יחידות הלימוד

תכנית הלימודים של החטיבה העליונה (מקצועות עיוניים בלבד)

פריסת השעות

מקצוע	כיתה י'	כיתה י"א	כיתה י"ב
פיתוח שמיעה והרמוניה	3 ש"ש	3 ש"ש	3 ש"ש (בפועל – 4 ש"ש עד סוף חודש מרס)
ספרות ותולדות המוסיקה	3 ש"ש	3 ש"ש	3 ש"ש (בפועל – 4 ש"ש עד סוף חודש מרס)
ניתוח יצירות	2 ש"ש	1 ש"ש	–
תיאוריה ופרקטיקה של ג'אז	2 ש"ש	2 ש"ש	2 ש"ש
סה"כ	10 ש"ש	9 ש"ש	8 ש"ש

תכנית הלימודים של המקצועות המוסיקליים העיוניים הינה מודולרית. כל המקצועות המרכיבים אותה הם מקצועות חובה למעט מקצוע תיאוריה ופרקטיקה של ג'אז הנלמד על-ידי תלמידי מחלקת הג'אז בנוסף לתכנית הלימודים הכללית.

פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה

לימוד של מקצועות אלה מתקיים במסגרת קבוצתית קטנה. הצורך בצורת לימוד זאת נובע משלוש סיבות:

- א) מספר רב של תלמידים במחזור (40-48);
- ב) הטרוגניות רבה הקיימת בנתונים המוסיקליים של התלמידים;
- ג) העדר (לרוב) של ידע מוקדם במקצוע זה או אפילו חינוך מוסיקלי כלשהו לפני הקבלה לבית הספר.

כל מחזור מתחלק לשלוש הקבוצות במטרה לתת מענה אופטימלי לפיתוח ומימוש של כל תלמיד ותלמיד. החלוקה להקבוצות מתבצעת בתחילת כיתה ז'. במשך 6 שנות לימודים חלים שינויים בהרכב ההקבוצות. בהתאם לקצב התקדמותו האישי, תלמיד יכול לעבור מהקבוצה יותר נמוכה להקבוצה יותר מתקדמת ולהיפך.

בהקבצה א' – לומדים התלמידים בעלי הפוטנציאל המצויין (שמיעה, חוש קצב, זכרון מוסיקלי). במרבית המקרים, תלמידים אלה בוחרים במוסיקה כמקצוע לעתיד כבר בשלב מוקדם (חטיבת ביניים).

בהקבצה ב' – נמצאים תלמידים בעלי פוטנציאל מוסיקלי טוב מאד. חלקם לאחר סיום בית הספר ממשיכים את דרכם במוסדות להשכלה המוסיקלית הגבוהה.

בהקבצה ג' – לומדים התלמידים בעלי פוטנציאל מוסיקלי טוב, אך ללא חינוך מוסיקלי קודם. להקבצה זאת מצטרפים תלמידים אשר מתקבלים לבית הספר בכיתות ט' – י' ומתקשים "לסגור פערים".

רמת הקושי אליה מגיעות שלוש ההקבצות הינה שונה (ראה תכנית הלימודים). הבדלים ברמת הידע (הרמוניה) ובמיומנות שמיעתית מחייבים רמות שונות של בחינות הבגרות (ראה דוגמאות של בחינות הבגרות תשס"ח המצ"ב). מספר היחידות במקרה זה יבטא את רמת הידע והמיומנות ללא התייחסות למספר השעות.

פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה בהקבצה א' – 3 יח"ל;

פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה בהקבצה ב' – 2 יח"ל;

פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה בהקבצה ג' – 1 יח"ל.

לימודי התאוריה מסתיימים בכיתה ט' להוציא את הקבצה ג', שממשיכה את לימודי התאוריה בחודשים הראשונים של כיתה י'. טבלת תכנים בתאוריה לז'ט' מצורפת בנספחים. מבחני הבגרות כוללים את מקצוע התאוריה.

ניתוח יצירות

מקצוע חדש בתכנית הלימודים של בית ספרנו. הוראתו התחילה לפני שלוש שנים ניתוח יצירות הוא מקצוע הנלמד במסגרת כיתתית ברמה אחידה לכל התלמידים. בחינת בגרות במקצוע זה תהיה זהה לכולם בהיקף של 1 יח"ל בכיתה י"א.

ספרות ותולדות המוסיקה

מקצוע זה נלמד במסגרת כיתתית ברמה אחידה לכל התלמידים. הציון השנתי הניתן לתלמידים (ציון מגן) ישקף את שליטת התלמיד בחומר הנלמד במשך 4 שנות לימוד (כיתות ט' – י"ב). על מנת לשמר על מסגרת 5 יח"ל אנו נאלצים לצמצם לחלק מהתלמידים את החומר לבחינת בגרות בתולדות המוסיקה. צמצום החומר מתפרסם כחודש לפני בחינת הבגרות.

כדי לאזן את הבדלי הרמות בבחינת בגרות בפיתוח שמיעה ותורת המוסיקה נצטרך לערוך בחינות בתולדות המוסיקה ב-3 רמות:

- 1 יח"ל לתלמידים הלומדים פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה בהקבצה א';
- 2 יח"ל לתלמידים הלומדים פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה בהקבצה ב';
- 3 יח"ל לתלמידים הלומדים פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה בהקבצה ג'.

עקב ההיקף הרב של החומר הנלמד, אנו ממליצים לפצל את בחינות הבגרות בין כיתות י"א ל-י"ב ולקיים בחינת בגרות בניתוח יצירות בכיתה י"א עם סיום הלימוד של מקצוע זה.

המבנה המודולרי של תכנית הלימודים בחטיבה העליונה

מספר יחידות לימוד

סה"כ יח"ל	מס' יח"ל בניתוח יצירות ומועד הבחינה	מס' יח"ל בתולדות המוסיקה ומועד הבחינה	מס' יח"ל בפיתוח שמיעה והרמוניה ומועד הבחינה	הקבצה בפיתוח שמיעה (פת"ש) ו הרמוניה
5 יח"ל	1 יח"ל כיתה י"א	1 יח"ל כיתה י"ב	3 יח"ל 2 יח"ל פת"ש + 1 יח"ל הרמוניה כיתה י"ב	א'
5 יח"ל	1 יח"ל כיתה י"א	2 יח"ל כיתה י"ב	2 יח"ל כיתה י"ב	ב'

5 יח"ל	1 יח"ל כיתה י"א	3 יח"ל (2 יח"ל האזנה ואנסין + 1 יח"ל עיוני) כיתה י"ב	1 יח"ל כיתה י"ב	ג'
--------	--------------------	--	--------------------	----

מטרות התכנית

2.1. מטרות על

מטרות קוגניטיביות

- הקניית כלים ללימוד עצמי – להרחבה ולהעמקה מתמדת של השכלה.

- הכרה בצורה מעמיקה את שפת אמנות המוסיקה, את תהליכי יצירתה והתקשורתיות שלה.

מטרות ערכיות- רגשיות

- טיפוח אהבה למוסיקה, לחשיבה, לתהליך לימודי – יצירת סקרנות, התעניינות וחדוות גילוי.

- הבנת הערך העליון של עבודה קשה כדרך יחידה להשגת המטרות האמנותיות הגבוהות.

- יצירת סטנדרטים מקצועיים ומשמעת מקצועית.

- טיפוח אצל התלמיד את הבנתו של המוסיקה ושל האמנות ככלל על היבטיה כמדע וככלי להבעה רגשית.

מטרות תרבותיות חברתיות

- יצירת רלבנטיות של המוסיקה לחייהם של התלמידים – קשר רלבנטי בין יצירתם לחייהם, לסביבתם, לקהלים (אם כיוצרים, כמבצעים או כחלק מהקהל המשכיל).

- הקניית תובנה של אמנות ככלל והמוסיקה בפרט כמשקפת חברה – רעיונית/ערכית, התנהגותית, אסתטית, התפתחותית.

- פיתוח טעם אישי, יצירת נורמות אסתטיות גבוהות.

- הקניית ההרגלים לעבוד בשיתוף פעולה עם תלמידים אחרים.

2.2 מטרות אופרטיביות של התכנית

פיתוח שמיעה (נלמד בכיתות ז'-י"ב. ראה פירוט תכנים מעמ' 16)

- התלמיד יפתח את הנתונים המוסיקליים הטבעיים שלו: שמיעה מלודית, שמיעה הרמונית (פונקציונלית וסונורית), חוש הקצב והזיכרון המוסיקלי.

- התלמיד יגיע למיומנות גבוהה בכתיבת ההכתבות, בשירה, בזיהוי מרווחים, אקורדים ומהלכים הרמוניים.

תיאוריה (נלמד בכיתות ז'-ט'. ראה פירוט תכנים בנספחים עמ' 96):

- התלמיד ילמד את יסודות השפה המוסיקלית וישלוט במושגיה (תיאוריה מוסיקלית) בתאום מלא עם פיתוח שמיעה.

הרמוניה קלאסית (נלמד בכיתות י'-י"ב. ראה פירוט תכנים בעמ' 16):

- התלמיד יפנים את עקרונות החשיבה המוסיקלית בתקופה הקלאסית והרומנטית מוקדמת.

- התלמיד יפנים את הידע בתרגילי הרמוניזציה בסגנון התקופה ובהכרות מעמיקה עם דוגמאות מספרות מוסיקלית.

תיאוריה ופרקטיקה של ג'אז (נלמד ע"י קבוצת תלמידים י'-י"ב בנוסף לכל השיעורים

האחרים. ראה פירוט תכנים בעמ' 39)

- התלמיד יכיר ויפנים את יסודות השפה המוסיקלית של ג'אז בכל היבטיה – מלודיים, הרמוניים וריתמיים.

- התלמיד ילמד להשתמש בידע הנרכש למטרות הבצוע.

ספרות ותולדות המוסיקה (נלמד בכיתות ז'-י"ב. ראה פירוט תכנים בעמ' 52):

- התלמיד ירכוש השכלה רחבה בתולדות התרבות בכלל ובתרבות מוסיקלית בפרט.

- התלמיד יכיר בצורה מעמיקה את שפת אמנות המוסיקה, את תהליכי יצירתה ותקשורתיות שלה.

- התלמיד יפתח מיומנות הקשבה, אבחנה וניתוח.

- התלמיד יפתח הבנה וגישה סובלנית כלפי תופעות ודעות אסתטיות שונות.

ניתוח יצירות (נלמד בכיתות ט'-י"א. ראה פירוט תכנים בעמ' 72)

- התלמיד יכיר בצורה מעמיקה מגוון רחב של יצירות מוסיקליות מתקופות שונות מהעת העתיקה עד המאה ה-20.

- התלמיד יכיר ויזהה אפיונים של סגנונות וזרמים מוסיקליים שונים.

- התלמיד יבין את הזיקה בין תהליכים היסטוריים וחברתיים לבין תהליכים אסתטיים.

- התלמיד יכיר מגוון רחב של צורות וז'אנרים מוסיקליים שונים והתפתחותם.

- התלמיד יפתח כלי חשיבה ואבחנה בין טפל לעיקר, בין שוני לדמיון בפרמטרים שונים של יצירה מוסיקלית.

- התלמיד יפתח יכולת אנליטית של פירוק היחידות המוסיקליות מרמת המקור עד רמת המיקרו תוך הבנת הקשרים ביניהן.

התלמיד יבין ויפנים את קיום הזיקה והקשר ההדוק בין כל התחומים של תכנית הלימודים, אשר יוצרים דבר שלם ומשפיעים רבות על הישגי הבצוע המוסיקלי שלו.

3. התכנים

3.1 תכנית הלימודים בהרמוניה קלאסית ובפיתוח שמיעה

3.1.1 א. הקבצה א'

כיתה י' - 3 ש"ש (=40 שע' הרמוניה+50 שע' פיתוח שמיעה=90 שע')

הרמוניה

שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	זרכי הוראה	זרכי הערכה	ביבליוגרפיה לתלמיד
1	התלמיד יבין את הגדרת המקצוע – הרמוניה קלאסית ואת מקומה בין המקצועות המוסיקליים האחרים	-הרמוניה ; -הרמוניה קלאסית ; -הסגנון הקלאסי ; -תהליך מוסיקלי ; -צורה מוסיקלית ; -שיטות לימוד ; -סוגי משימות	הוראה פרונטאלית	רק הישגי י"ב נלקחים בחשבון לציון ההגשה הסופי ראה פירוט בעמ' 44	חוברת קטעים לניתוח הרמוני (מצורפת)
2	התלמיד יכיר את סוגי המרקם המקובל בלמודי הרמוניה קלאסית ; התלמיד ילמד לבנות אקורד משולש ב-6 מצבים	-מרקם קוראלי ; -שמות הקולות ; -מיקום הקולות על חמשה ; -מנעד הקולות ; -הכפלת הקולות ; -מרווחים בין הקולות ; -מצב מלודי של אקורד ; -מצב האקורד – פתוח וסגור	הוראה פרונטאלית ; תרגול		
4	התלמיד ילמד להרמן באס וסופראן בעזרת משולשים הנמצאים	-חוקי הובלת הקולות ;	הוראה פרונטאלית ; תרגול		

			<p>"-הצטלבות" הקולות; -אוקטבות וקוינטות מקבילות; -קשר עם צליל משותף; -קשר ללא צליל משותף; -קפיצות טרצות בסופראן ובטנור</p>	<p>ביחס של קוורטה- קוינטה, של סקונדה ושל טרצה</p>		
		<p>-הוראה פרונטאלית; -תרגול; -ניתוח הרמוני של קטעים מהספרות המוסיקלית</p>	<p>-שינוי מצב מלודי של אקורד משולש המלווה במעבר ממצב סגור למצב פתוח ולהיפך; -שינוי מצב מלודי של אקורד משולש ללא שינוי מצב האקורד</p>	<p>התלמיד ילמד להרמן באס וסופראן עם שינויים של מצב מלודי של אותו המשולש</p>	2	<p>הקולות בשינוי מלודי של אקורד</p>
					1	
		<p>הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של קטעים מספרות מוסיקלית</p>	<p>-פריודה; -משפט; -קדנצה; -קדנצה אמצעית; -קדנצה סופית; -קדנצה אותנטית (כולל מלאה); -קדנצה פלאגאלית; -קדנצה מושלמת; -קדנצה בלתי מושלמת; I^6_4 הקדנציהאלי</p>	<p>התלמיד ילמד להרמן פריודות המתחלקות למשפטים עם שימוש בקדנצות שונות</p>	5	<p>תלמידיהן</p>
					1	
		<p>הוראה פרונטאלית; תרגול</p>	<p>-חוקי הכפלה; -מצב סגור, פתוח, מעורב</p>	<p>התלמיד יתרגל בניה של 10 מצבים של סקסטאקורד</p>	1	<p>אקורד; אקורד</p>

		תרגול		התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס באמצעות סקסטאקורדים של דרגות ראשיות	2	אקורדים של ראשיות
		הוראה ; פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	-אוקטבות וקוינטות נסתרות	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן באמצעות סקסטאקורדים של דרגות ראשיות ; התלמיד יפתח טכניקת ההרמוניזציה של קפיצות בקוורטה, בקוינטה, בסקסטה ובאוקטבה	4	אקורדים של ראשיות (
		תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית		התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן ושל באס באמצעות משולשים וסקסטאקורדים של כל הדרגות	5	אקורדים של משניות
					1	
		הוראה ; פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	- ⁶ עובר ; - ⁶ שכן ; -תנאים מטריים ; -חוקי הכפלת הקולות ; -חוקי הובלת הקולות	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן באמצעות של קוורטסקסטאקורדים עוברים ושכנים	5	סקסטאקורדים ם ושכנים
					1	
		הוראה ; פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	-מיקומו של V ₇ במבנה מוסיקלי ; -V ₇ מלא ופתרונו ; -V ₇ חסר ופתרונו ; -חוקי הובלת הקולות	התלמיד יתרגל שימוש ב-V ₇ בהרמוניזציה של באס ושל סופראן	2	טספטאקורד
		הוראה ; פרויטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני	- ⁴ V ₃ , ⁶ V ₅ ; -V ₂ ופתרונם ; -חוקי הובלת הקולות ; -בפתרונות ; -פתרון V ₂ – I ₆ עם קפיצה בסופראן	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן באמצעות היפוכיו של V ₇	6	ם של V ₇
		הוראה ; פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות	-הרחבת הפריודה ; -סיום מדומה ; -חוקי הובלת הקולות	התלמיד יכיר ויתרגל את טכניקת הובלת הקולות בהרמוניזציה של סיום מדומה	2	דנצה מדומה

		מהספרות המוסיקלית				
					1	
					40 שע' מתוך 3 ש"ש	

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום כיתה י'

א) שירה דו-קולית ורב קולית של קטעים מספרות מוסיקלית הכוללים כרומטיקה תוך סולמית וחוף סולמית ;

ב) הכתבות חד-קוליות ודו-קוליות עם כרומטיקה של שני סוגים ;

ג) מהלכים הרמוניים הכוללים אקורדים משולשים של כל הדרגות הדיאטוניות והיפוכיהם , V7 , VII7 , II7 והיפוכיהם, סטיות לסולמות של קרבה ראשונה.

סה"כ - כ-50 שע' מתוך 3 ש"ש

כיתה י"א – 3 ש"ש (=כ-53 שע' הרמוניה+ 37 שע' פיתוח שמיעה= 90 שע')

הרמוניה

				1	1	עור חזרה טונאקורד
	רק הישגי י"ב נלקחים בחשבון לציון ההגשה הסופי ראה פירוט בעמ' 114	הוראה פרונטאלית; ניתוח הרמוני	תכונות סונוריות של V ₉ ; -פתרון של V ₉ ; -חוקי הובלת הקולות	התלמיד יכיר את V ₉	1	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	-הובלת הקולות בחיבורים עם אקורדים של פונקציות שוונות; -אקורדים עוברים בין II ₇ והיפוכיו	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן ושל באס עם II ₇ והיפוכיו	8	פוכיו
				1	7	היפוכיו
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	-פתרונות של VII ₇ והיפוכיו; -הובלת הקולות בפתרון לטוניקה; -הובלת הקולות בפתרון תוך פונקציונלי (היפוכים של V ₇); -אקורדים עוברים בין VII ₇ (והיפוכיו)	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן עם VII ₇ והיפוכיו	1	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	-טטראקורד פריגי בבאס (כמה גרסאות של הרמוניזציה); -טטראקורד פריגי בסופראן (כמה)	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן הכוללים טטראקורד פריגי	1	ס אופייניים טבעי; קורד פריגי ובסופראן

			גרסאות של (הרמוניזציה)			
					1	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	-חוקי הובלת הקולות במהלכים כרומטיים;	התלמיד יכיר, יפנים ויתרגל שימוש באקורדים של IV מינורית ו $\text{II}_7^{\beta 5}$ והיפוכיו בסולמות מזוריים; אקורדים גיאוגרפיים; סקסטאקורד נפולטני	12	ציה תוך ת
					2	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	-קרבת הסולמות; -קרבה ראשונה של סולמות; -סטיות ומודולציות; -דומיננטות שניונית; -חוקי הובלת הקולות בדומיננטות שניונית -תנאים מטריים בסטיה	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן ובאס הכוללים סטיות לסולמות של קרבה ראשונה	10	יקה חוץ ; ת
					2	
					53 שעות מ-3 ש"ש	

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום כיתה יא'

(א) שירה חד-קולית, דו-קולית ותלת-קולית בכל הסולמות הכוללים קפיצות לצלילים כרומטיים, סטיות ומודולציות.

(ב) הכתבות חד-קוליות, דו-קוליות ותלת-קוליות בכל הסולמות הכוללים קפיצות לצלילים כרומטיים, סטיות ומודולציות.

(ג) זיהוי, בניה ושירה של כל סוגי הספטאקורדים עם היפוכיהם; זיהוי מהלכים הרמוניים הכוללים את כל הדרגות הדיאטוניות עם היפוכיהן, ספטאקורדים של הדרגות V, II, VII עם היפוכיהם, סטיות ואלטרציות.

סה"כ: **כ- 38 שע' מ-3 ש**

כיתה י"ב- 3 ש"ש (=כ- 36 שע' הרמוניה+כ-54 שע' פיתוח שמיעה= 90 שע')

					4	חזרה
	שעורי בית 60% מהציון בחנים 40% מהציון	הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	מודולציות דיאטוניות, כרומטיות, אנהרמוניות (דרך אנהרמוניזם של אקורד גרמני ושל VII ₇) -אקורד משותף; -הובלת הקולות	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס וסופראן הכוללים מודולציות	10	ייקה חוץ ; ת ציה
					2	
					20	, תרגול וסדרת ם לקראת ת
					36 שעות מתוך 3 ש"ש	

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום י"ב ובבגרות

הכתבות: חד-קוליות ודו-קוליות עם כרומטיקה מפותחת בתוך הסולם, עם סטיות ומודולציות מרווחים: מרווחים פשוטים ומורכבים, מרווחים אופייניים למינור הרמוני עם פתרונותיהם (זיהוי ובניה)

אקורדים: משולשים והיפוכיהם מחוץ למסגרת הסולם, כל סוגי הספטאקורדים עם היפוכיהם (זיהוי ובניה)

מהלכים הרמוניים: כל הדרגות הדיאטוניות והיפוכיהן, ספטאקורדים של דרגות דיאטוניות, אקורדים עם אלטרציה ("גיאוגרפיים", נפוליטאני), סטיות ומודולציות

שירה מהדף: קטעים חד-קוליים הכוללים כרומטיקה תוך סולמית, סטיות ומודולציות

סה"כ: 54 ש' מ-3 ש"ש

3.1. ב. הקבצה ב'

כיתה י' - 3 ש"ש (= 45 ש' הרמוניה + 35 ש' פיתוח שמיעה = 90 ש')

הרמוניה

שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה לתלמיד
1	התלמיד יבין את הגדרת המקצוע – הרמוניה קלאסית ואת מקומה בין המקצועות המוסיקליים האחרים	-הרמוניה; -הרמוניה קלאסית; -הסגנון הקלאסי; -תהליך מוסיקלי; -צורה מוסיקלית; -שיטות לימוד; -סוגי משימות	הוראה פרונטאלית	רק הישגי י"ב נלקחים בחשבון לציון ההגשה הסופי ראה פירוט בעמ' 114	חוברת קטעים לניתוח הרמוני (מצורפת)
3	התלמיד יכיר את סוגי המרקם המקובל בלמודי הרמוניה קלאסית; התלמיד ילמד לבנות אקורד משולש ב-6 מצבים	-מרקם קוראלי; -שמות הקולות; -מיקום הקולות על חמשה; -מנעד הקולות; -הכפלת הקולות; -מרווחים בין הקולות; -מצב מלודי של אקורד; -מצב האקורד – פתוח וסגור	הוראה פרונטאלית; תרגול		

		הוראה פרונטאלית; תרגול	-חוקי הובלת הקולות; "-הצטלבות" הקולות; -אוקטבות וקוינטות מקבילות; -קשר עם צליל משותף; -קשר ללא צליל משותף; -קפיצות טרצות בסופראן ובטנור	התלמיד ילמד להרמן באס וסופראן בעזרת משולשים הנמצאים ביחס של קוורטה- קוינטה, של סקונדה ושל טרצה	6	הובלת הקולות; בין משולשים
		-הוראה פרונטאלית; תרגול; -ניתוח הרמוני של קטעים מהספרות המוסיקלית	-שינוי מצב מלודי של אקורד משולש המלווה במעבר ממצב סגור למצב פתוח ולהיפך; -שינוי מצב מלודי של אקורד משולש ללא שינוי מצב האקורד	התלמיד ילמד להרמן באס וסופראן עם שינויים של מצב מלודי של אותו המשולש	3	הקולות בשינוי לודי של אקורד
					1	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של קטעים מספרות מוסיקלית	-פריודה; -משפט; -קדנצה; -קדנצה אמצעית; -קדנצה סופית; -קדנצה אותנטית (כולל מלאה); -קדנצה פלגאלית; -קדנצה מושלמת; -קדנצה בלתי מושלמת; I^6_4 - הקדנציה אלי	התלמיד ילמד להרמן פריודות המתחלקות למשפטים עם שימוש בקדנצות שונות	6	ת למיניהן
					1	
		הוראה פרונטאלית; תרגול	-חוקי הכפלה;	התלמיד יתרגל בניה של 10 מצבים של סקסטאקורד	1	אקורד; האקורד

			מ-מצב סגור, פתוח, מעורבב			
		תרגול		התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס באמצעות סקסטאקורדים של דרגות ראשיות	3	אקורדים של ראשיות
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	אוקטבות וקוינטות נסתרות	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן באמצעות סקסטאקורדים של דרגות ראשיות; התלמיד יפתח טכניקת ההרמוניזציה של קפיצות בקוורטה, בקוינטה, בסקסטה ובאוקטבה	6	אקורדים של ראשיות (
		תרגול; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית		התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן ושל באס באמצעות משולשים וסקסטאקורדים של כל הדרגות	6	אקורדים של משניות
					1	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	⁶ 4- עובר; ⁶ 4- שכן; תנאים מטריים; חוקי הכפלת הקולות; חוקי הובלת הקולות	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן באמצעות של קוורטסקסטאקורדים עוברים ושכנים	6	סקסטאקורדים ס ושכנים
					1	
					45 שעות מ-3 ש"ש	

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום כיתה י'

(א) שירת הקטעים חד-קוליים ודו-קוליים (דיאטוניקה בלבד);

(ב) הכתבות חד-קוליות ודו-קוליות במפתחות שונים, הכוללות צלילים כרומטיים עוברים ושכנים.

(ג) מהלכים הרמוניים הכוללים דרגות ראשיות עם היפוכיהן, קדנציאלי, V7, סיום מדומה.

סה"כ: כ-35 שעות מ-3 ש"ש

כיתה י"א – 3 ש"ש (כ- 32 שע' הרמוניה+57 שע' פיתוח שמיעה=90 שע')

הרמוניה

ש"ש	שע'	הוראה	מוסיקלי	התלמיד יתרגל	מספר	שם
					3	חזרה
					3	טספטאקורד
		רק הישגי י"ב נלקחים בחשבון לציון ההגשה הסופי ראה פירוט בעמ' 114	הוראה פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	התלמיד יתרגל שימוש ב-V ₇ בהרמוניזציה של באס ושל סופראן	3	
			הוראה פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן באמצעות היפוכיו של V ₇	7	ם של V ₇
			הוראה פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני	התלמיד יתרגל את טכניקת הובלת הקולות בהרמוניזציה של סיום מדומה	4	דנצה מדומה
			הוראה פרונטאלית ; ניתוח הרמוני מהספרות המוסיקלית	התלמיד יתרגל את V ₉	1	טונאקורד
			הוראה פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן ושל באס עם II ₇ והיפוכיו	9	פוכיו

		הרמוניזציה, ניתוח הרמוני			3	על החומר
					1	
					32 שעות מ-3 ש"ש	

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום כיתה יא'

א) שירת קטעים חד-קוליים הכוללים כרומטיקה תוך סולמית וחוף סולמית. קטעי שירה דו-קוליים עם כרומטיקה תוך סולמית בקול העליון.

ב) הכתבות חד-קוליות הכוללות כרומטיקה תוך סולמית וחוף סולמית. והכתבות דו-קוליות עם כרומטיקה תוך סולמית בקול העליון.

ג) מהלכים הרמוניים הכוללים משולשים של כל הדרגות הדיאטוניות עם היפוכיהם, V7 והיפוכיו, II7.

סה"כ: כ-58 שע' מ-3 ש"ש

כיתה י"ב - 3 ש"ש (כ-50 שע' הרמוניה+40 שע' פיתוח שמיעה = 90 שע')

הרמוניה

					4	חזרה
--	--	--	--	--	---	------

	שיעורי בית- 60% מהציון בחנים- 40% מהציון	הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	פתרונות של VII ₇ והיפוכיו; הובלת הקולות בפתרון לטוניקה; הובלת הקולות בפתרון תוך פונקציונלי (היפוכים של V ₇); -אקורדים עוברים בין VII ₇ (והיפוכיו)	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן עם VII ₇ והיפוכיו	9	היפוכיו
					2	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	-טראקורד פריגי בבאס (כמה גרסאות של הרמוניזציה); -טראקורד פריגי בסופראן (כמה גרסאות של הרמוניזציה)	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן הכוללים טראקורד פריגי	9	סופייניים טבעי; קורד פריגי ובסופראן
					2	
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	-חוקי הובלת הקולות במהלכים כרומטיים;	התלמיד יכיר, יפנים ויתרגל שימוש באקורדים של IV מינורית ו II ₇ ^{β5} והיפוכיו בסולמות מזיוריים; אקורדים גיאוגרפיים; סקסטאקורד נפולטני	12	ציה תוך ת
					2	
		הרמוניזציה, ניתוח הרמוני			10	תרגול וסדרת לקראת ת
					50 שע' מ-3 ש"ש	

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום י"ב ובבחינת הבגרות

הכתבות: חד-קולית עם כרומטיקה תוך סולמית וסטיות לסולמות של הקרבה הראשונה

מרווחים: מרווחים פשוטים, מרווחים אופייניים למינור הרמוני עם פתרונותיהם (זיהוי ובניה)

אקורדים: משולשים והיפכיהם ללא מסגרת הסולם, 7 סוגים של ספטאקורדים, V7 והיפוכיו עם פתרוניותהם, היפוכים של Hdim7, mm7 (זיהוי ובניה)
מהלכים הרמוניים: דרגות ראשיות עם היפוכיהן, דרגות משניות דיאטוניות במצב יסודי, II6, V7 והיפוכיו, II7 והיפוכיו, VII7
שירה מהדף: קטעים חד-קוליים דיאטוניים עם צלילים כרומטיים עוברים ושכנים וסטיות לסולם הדומיננטה ולסולם המקביל.

סה"כ: 40 ש"ע' מ' 3 ש"ש

ג.3.1 ג. הקבצה ג'

כיתה י' - 3 ש"ש (כ-18 ש"ע' תאוריה+29 ש"ע' הרמוניה+43 ש"ע' פיתוח שמיעה=90 ש"ע')

בתחילת כיתה י' הקבצה ג' ממשיכה בלימודי תיאוריה ומתחילה בלימודי הרמוניה לאחרסיום לימוד התוכנית בתאוריה.

תאוריה

שא:	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה לתלמיד
-----	------	----------------------	----------------	------------	------------	--------------------

	רק הישגי י"ב נלקחים בחשבון לציון ההגשה הסופי ראה פירוט בעמ' 114	הוראה פרונטאלית; תרגול	טריטון דיאטוני; אי-יציבותו של טריטון; פתרון הטריטון	התלמיד יבנה טריטונים דיאטוניים עם פתרונם בסולמות מז'ור ומינור (עד 6 סימני התק)	4	טריטון ומרווחים ופייניים למינור רמוני. טריטונים דיאטוניים מז'ור ומינור טבעי.
		הוראה פרונטאלית; תרגול	ספטימה מוקטנת ופתרונה; קוינטה מוקטנת ופתרונה; קוורטה מוקטנת ופתרונה	התלמיד ילמד לבנות מרווחים מוקטנים בסולמות מינור הרמוני (עד 6 סימני התק) עם פתרונם	5	מרווחים מוקטנים סולם מינור הרמוני
		הוראה פרונטאלית; תרגול	סקונדה מוגדלת עם פתרונה; קוורטה מוגדלת עם פתרונה; קוינטה מוגדלת עם פתרונה	התלמיד ילמד לבנות מרווחים מוגדלים בסולמות מינור הרמוני (עד 6 סימני התק) עם פתרונם	5	מרווחים מוגדלים סולם מינור הרמוני
					2	זרה לקראת הבוחן
					2	בחן
					19 שע' מתוך 3 ש"ש	ה"כ

הרמוניה

חוברת קטעים לניתוח הרמוני (מצורפת)		הוראה פרונטאלית	-הרמוניה; הרמוניה קלאסית; הסגנון הקלאסי; תהליך מוסיקלי; צורה מוסיקלית; שיטות לימוד; סוגי משימות	התלמיד יבין את הגדרת המקצוע – הרמוניה קלאסית ואת מקומה בין המקצועות המוסיקליים האחרים	1	עור מבוא: נושא וטורות המקצוע
		הוראה פרונטאלית; תרגול	מרקם קוראלי; שמות הקולות;	התלמיד יכיר את סוגי המרקם המקובל בלמודי הרמוניה קלאסית;	4	מרקם קוראלי; בנה אקורד משולש

			<p>מיקום הקולות על חמשה; מנעד הקולות; הכפלת הקולות; מרווחים בין הקולות; מצב מלודי של אקורד; מצב האקורד – פתוח וסגור</p>	<p>התלמיד ילמד לבנות אקורד משולש ב-6 מצבים</p>		
		<p>הוראה; פרונטאלית; תרגול</p>	<p>חוקי הובלת הקולות; "הצטלבות" הקולות; אוקטבות וקוינטות מקבילות; קשר עם צליל משותף; קשר ללא צליל משותף; קפיצות טרצות בסופראן ובטנור</p>	<p>התלמיד ילמד להרמן באס וסופראן בעזרת משולשים הנמצאים ביחס של קוורטה-קוינטה, של סקונדה ושל טרצה</p>	8	<p>קיי הובלת הקולות; יבור בין משולשים</p>
		<p>הוראה; פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של קטעים מהספרות המוסיקלית</p>	<p>שינוי מצב מלודי של אקורד משולש המלווה במעבר ממצב סגור למצב פתוח ולהיפך; שינוי מצב מלודי של אקורד משולש ללא שינוי מצב האקורד</p>	<p>התלמיד ילמד להרמן באס וסופראן עם שינויים של מצב מלודי של אותו המשולש</p>	6	<p>ובלת הקולות בשינוי מצב מלודי של אקורד משולש</p>
					1	<p>חן</p>
		<p>הוראה; פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של קטעים מספרות מוסיקלית</p>	<p>פריודה; משפט; קדנצה; קדנצה אמצעית; קדנצה סופית; קדנצה אותנטית (כולל מלאה);</p>	<p>התלמיד ילמד להרמן פריודות המתחלקות למשפטים עם שימוש בקדנצות שונות</p>	7	<p>דנצות למיניהן</p>

			קדנצה פלאגאלית; קדנצה מושלמת; קדנצה בלתי מושלמת; I ⁶ ₄ הקדנציאלי			
					2	יחן
					47 שע' מתוך 3 ש"ש	ה"כ

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום כיתה י'

(א) שירה חד-קולית של דוגמאות מוסיקליות הכוללות תנועה על-פי צלילים של אקורדים;

(ב) הכתבות חד-קוליות המורכבות מתנועה הדרגתית ותנועה על-פי צלילים של אקורדים;

(ג) מרווחים דיאטוניים ומרווחים אופייניים למינור הרמוני – זיהוי ובניה; ספטאקורדים מחוץ למסגרת הסולם – זיהוי ובניה; V7 והיפוכיו – זיהוי ובניה; מהלכים הרמוניים הכוללים משולשים של דרגות ראשיות.

סה"כ: כ-43 שע' מ-3 ש"ש

כיתה י"א- 3 ש"ש (כ-40 שע' הרמוניה+50 שע' פיתוח שמיעה=90 שע')

הרמוניה

	רק הישגי י"ב נלקחים בחשבון לציון ההגשה הסופי ראה פירוט בעמ' 114	הוראה פרונטאלית; תרגול	חוקי הכפלה; -מצב סגור, פתוח, מעורבב	התלמיד יתרגל בניה של 10 מצבים של סקסטאקורד	2	קסטאקורד; בנה האקורד
		תרגול		התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס באמצעות סקסטאקורדים של דרגות ראשיות	4	קסטאקורדים של דרגות ראשיות
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	-אוקטבות וקוינטות נסתרות	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן באמצעות סקסטאקורדים של דרגות ראשיות; התלמיד יפתח	8	קסטאקורדים של דרגות ראשיות (משך)

				טכניקת ההרמוניזציה של קפיצות בקוורטה, בקוינטה, בסקסטה ובאוקטבה		
		תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית		התלמיד יתרגל הרמוניזציה של סופראן ושל באס באמצעות משולשים וסקסטאקורדים של כל הדרגות	6	קסטאקורדים של דגות משניות
					2	חן
		הוראה ; פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	⁶ - עובר ; ⁶ - שכן ; תנאים מטריים ; חוקי הכפלת ; חוקי הובלת ; חוקות	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן באמצעות של קוורטסקסטאקורדים עוברים ושכנים	6	קוורטסקסטאקורדים עוברים ושכנים
					2	חן
		הוראה ; פרונטאלית ; תרגול ; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	מיקומו של V ₇ במבנה מוסיקלי ; V ₇ מלא ופתרונו ; V ₇ חסר ופתרונו ; חוקי הובלת ; חוקות	התלמיד יתרגל שימוש ב-V ₇ בהרמוניזציה של באס ושל סופראן	6	מיננטספטאקורד
		הרמוניזציה וניתוח הרמוני			2	זרה לקראת הבוחן
					2	חן
					40 שעות מ-3 ש"ש	ה"כ

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום כיתה יא'

(א) שירה חד-קולית במפתחות סול או פה של דוגמאות המבוססות על דיאטוניקה ;

(ב) הכתבות חד-קוליות במפתחות סול או פה מבוססות על דיאטוניקה ;

(ב) זיהוי ובניה של כל סוגי הספטאקורדים ; מהלכים הרמוניים הכוללים דרגות ראשיות עם היפוכיהן, V₇ , סיום מדומה.

סה"כ : כ- 50 שעות מ-3 ש"ש

כיתה י"ב - 3 ש"ש (כ-38 שע' הרמוניה + 52 שע' פיתוח שמיעה = 90 שע')

הרמוניה

	שעורי בית- 60% מהציון בחנים – 40% מהציון				4	שעורי חזרה
		הוראה פרויטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני	V_3^4, V_5^6 ; V_2 ופתרונם; חוקי הובלת הקולות בפתרונות; פתרון V_2 – I_6 עם קפיצה בסופראן	התלמיד יתרגל הרמוניזציה של באס ושל סופראן באמצעות היפוכיו של V_7	8	יפוכים של V_7
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח הרמוני של דוגמאות מהספרות המוסיקלית	הרחבת הפריודה; סיום מדומה ; חוקי הובלת הקולות	התלמיד יכיר ויתרגל את טכניקת הובלת הקולות בהרמוניזציה של סיום מדומה	5	V בקדנצה מדומה
		הוראה פרונטאלית; ניתוח הרמוני	תכונות סונוריות של V_9 ; פתרון של V_9 ; חוקי הובלת הקולות	התלמיד יכיר את V_9	1	מיננטונאקורד
		הרמוניזציה וניתוח הרמוני			3	זרה לקראת בוחן
					2	בחן
					15	זרות, תרגול וסדרת בחנים לקראת בגרות
					38 שע'	ה"כ

					מ-3 ש"ש	
--	--	--	--	--	------------	--

פיתוח שמיעה

רמת ההישגים בסיום י"ב ובבחינת הבגרות

הכתבות : חד-קולית דיאטונית עם צלילים כרומטיים מעטים (עוברים ושכנים).
מרווחים : מרווחים פשוטים (מלודיים והרמוניים) ומרווחים אופייניים למינור הרמוני עם פתרונותיהם (זיהוי ובניה)
אקורדים : משולשים והיפוכיהם ללא מסגרת הסולם, 7 סוגי ספטאקורדים במצב יסודי, V7 והיפוכיו עם פתרונות (זיהוי ובניה)
מהלכים הרמוניים : דרגות ראשיות עם היפוכיהן, הקדנציאלי, V7, II6, והיפוכיו, סיום מדומה.
שירה מהדף: קטעים חד-קוליים דיאטוניים

סה"כ: כ52 שע' מ-3 ש"ש

3.2 תכנית הלימודים התלת-שנתית בתיאוריה ופרקטיקה של הג'אז

מבוא

מספר התלמידים במגמה: כ- 40 מכיתה י' ועד יב'.

השיעור משולב במערכת מכיתה י' ועד יב' כתוספת של שעתיים שבועיות למערכת הקיימת.

התוכנית לוקחת בחשבון את לימודי פיתוח השמיעה הקלאסיים המתנהלים בבית הספר במקביל. השיעור "תיאוריה ופרקטיקה של הג'אז" הוא שיעור שנוסף על הלימודים הקלאסיים המהווים תשתית ללימודי הג'אז.

מעבר לנושאי השיעורים אשר יפורטו בטבלאות שלהלן, רוב השיעורים נפתחים ברוטינת תרגילי שמיעה המכוונים לסוג השמיעה הנדרש לנגני מוזיקת ג'אז בזמן אמת. מדובר בתרגילי זיהוי מדרגות הסולם, זיהוי מרווחים, אקורדים ומהלכים הרמוניים בסגנון הג'אז והמוזיקה הקלה. יש מידה מסוימת של חפיפה בין תרגילים אלה למקביליהם המופיעים בשיעורי פיתוח שמיעה קלאסית, אך קיים הבדל בדגש המכוון כאן לז'אנר נגינה אחר המדבר בשפה אחרת, ומכאן גם דורש חשיבה אחרת על הדברים. התרגול, אם-כן, הוא הרבה פעמים תרגול של תרגום מושגים קלאסיים מוכרים לשפה של הג'אז והמוזיקה הקלה.

בנוסף לכך מתבצעת עבודה על קריאת קצב מתוך חוברת שנכתבה על ידי המורה.

כיתה י' - 2 ש"ש

בשנה זו מושם דגש על תרגום מושגים מוכרים מהעולם הקלאסי לשפת הג'אז והמוזיקה הקלה. העבודה מתבצעת במשולשים בלבד, כבסיס לשנים שיבואו לאחר מכן. קטעי ההאזנה מפורטים בהערות השוליים. חשוב לציין כי לאורך כל השיעורים הלימוד מלווה בנגינת דוגמאות של המורה על פסנתר ועל גיטרה, כך שגם אם לא צוין במפורש "האזנה", בכל שיעור מובאות דוגמאות בביצוע חי.

נושא	שעות	מטרות פרטיות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקל	ביבליוגרפיה
מרווחים בשפת הג'אז	4	התלמיד ידע להבחין במרווחים השונים במסגרת האוקטבה ולכתבם בשפת הג'אז	-2, +2, -3, +3, 4P וכו'	פרונטאלי + תרגול בשירה.	השתתפות במחצית א'-20% מהציון השנתי	עמ' 30-31, 36-38
משולשים בשפת הג'אז והמוזיקה הקלה. (כתיבה על פי סימנים לועזיים) והמשולשים הדיאטוניים של הסולם המאז'ורי	4	התלמיד ידע להבחין בין ארבעת סוגי המשולשים הבסיסיים ולכתבם בשפת הג'אז. כמו כן יבין התלמיד את רצף האקורדים הדיאטוניים בסולם המז'ורי	Maj, min, aug, dim	פרונטאלי + תרגול בשירה.		39-41
פונקציות הרמוניות בסיסיות וניתוח הרמוני בסיסי.	4	התלמיד יכיר את הפונקציות הבסיסיות וילמד ניתוח הרמוני בסיסי הכולל ספרות רומיות, חיצים ואמבטיות.	דומיננטה, סב-דומיננטה וטוניקה	פרונטאלי + תרגול על הכלי		46-47

מהלכים הרמוניים שייכתבו בכיתה		פרונטאלי + תרגול על הכלי ובשירה	secondary and extended dominants	התלמיד יכיר את אופן השימוש בדומיננטות שניוניות ודומיננטות מורחבות דרך דוגמאות כתובות ומושמעות	4	דומיננטות שניוניות ודומיננטות מורחבות
מהלכים הרמוניים שייכתבו בכיתה	מבחן בהיקף 20% מהציון השנתי	פרונטאלי + תרגול על הכלי ובשירה + האזנה לדוגמאות חיות. ¹	II-V-I	התלמיד יכיר את המהלך הג'אזי שנייה-חמישית ראשונה, ויבין את השימוש בה במסגרת דומיננטות שניוניות.	4	קדנצת הג'אז הבסיסית
					20	סה"כ
מהלכים הרמוניים שייכתבו בכיתה		פרונטאלי + האזנה ² (דוגמאות עם מרובעים ועם משולשים, ותשומת לב להבדל)	אקורד ציר ומודולציה ישירה	התלמיד ילמד לזהות סיטואציות של מעבר סולם על סמך ניתוח הרמוני, ע"ס שמיעה, וע"ס זיהוי תיאורטי של סולמות.	4	מודולציות
91		פרונטאלי	צליל אקורד, צליל שכן, צליל עובר	התלמיד ילמד לנתח קוים מלודיים בסיסיים לצורך הירמון	2	ניתוח מלודי בסיסי
46-48		פרונטאלי	הירמון	התלמיד ילמד להרמן קוים מלודיים בדרגת מורכבות הולכת וגדלה על סמך הבנת ההיגיון שבמהלך הרמוני.	6	הירמון בסיסי בסגנון המוזיקה הקלה

¹ Confirmation/ Charlie Parker, Blues For Alice / Charlie Parker, Sattin' Doll/ Duke Ellington

		פרונטאלי + תרגול על הכלי	השאלה מודאלית, דרגה שישית מונמכת, דרגה שביעית מונמכת. סב- דומיננט מינורי	התלמיד ילמד להכיר את האפשרויות ההרמוניות הנולדות מתוך שימוש במינורים השונים ומתוך שילובים בין מינור למז'ור	6	הדרגות בסולמות המינוריים – הטבעי, ההרמוני והמלודי (משולשים בלבד)
					18	סה"כ
92-93		פרונטאלי	צלילי גישה כרומטיים, וצלילי גישה כפולים	התלמיד יכיר תבניות מלודיות מתקדמות לצורך הירמון	4	ניתוח מלודי - צלילי גישה מסוגים שונים
46-48	מבחן ניתוח הרמוני במינור ובמז'ור והירמון קיים. 15% מציון סוף שנה	פרונטאלי + תרגול על הכלי	גיוון הרמוני	התלמיד ישלב את הידע שרכש בתחום הסולמות המינורים בהירמון קיים ברמת מורכבות הולכת וגוברת.	4	הירמון תוך שימוש במינורים

99		פרונטאלי, האזנה ליצירות, תרגול בפסנתר. ³	סולם פנטטוני, נושא בלוז, מבנה AAB	התלמיד יכיר את מבנה הבלוז הבסיסי, ומבני בלוז חריגים במינור ובמז'ור, וילמד ליווי בלוז ואלתור בסיסי על פסנתר.	4	בלוז
					12	סה"כ
99	מבחן נגינת בלוז באופנים שונים, על פסנתר. 5% מציון סוף שנה.	פרונטאלי + האזנה ליצירות. ⁴	Riffs and Licks	התלמיד ילמד את הסולם הפנטטוני המינורי ותבניות פנטטוניות ליצירת נושא בלוז תקשורת.	4	קומפוזיציית בלוז
	פרויקט ביצוע קומפוזיציות בלוז של תלמידים 5%.	תלמידים ילמדו נושאים שונים בפיקוח המורה			4	שיעורי חזרה על החומר
	מבחן מסכם שנתי 30% מהציון השנתי. יתר 5%				2	בחינה מסכמת

³ C Jam Blues/ Duke Ellington, Au Privave / Charlie Parker, Blue Monk / Thelonius Monk

⁴ Blue Seven / Sonny Rollins, Blues For Pat / Charlie Haden, All Blues/Miles Davis

	ע"ס בחנים ושעורי בית מחצית ב'.					
	100%				60	סה"כ שנתי

כתה יא'- 2 ש"ש

בשנה זו יתרחש המעבר ממשולשים למרובעים ולהבנת מהלכים הרמוניים מורכבים יותר.

נושא	שעות	מטרות פרטיות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקל	בבליוגרפי ה
שיעורי חזרה על החומר מכיתה י'	4			פרונטאלי	נוכחות ושעורי בית במחצית א'- 15% מהציון השנתי.	ר' עמודים רלבנטיים מכיתה י'

					2	מבחן על החומר של כיתה י'
50-54		פרונטאלי+תרגול בשירה	Maj7, min7,7,min7b5	התלמיד יכיר את ארבעת המרובעים הטרציאליים הדיאטוניים במז'ור	4	מעבר ממשולשים למרובעים במז'ור
					10	סה"כ
		פרונטאלי	ספטאקורד דומיננטי -דומיננטות שניויות מרובעות	התלמיד ילמד לזהות סולמות על סמך ספטאקורד דומיננטי, ויזהה דומיננטות שניויות מרובעות.	4	ניתוח הרמוני – מרובעים
	בוחר ניתוח הרמוני מרובעים במז'ור 5% מהציון השנתי				2	שיעור חזרה + בוחר
100			minMaj7, Maj#5, 7b5,	התלמיד יכיר את האקורדים המרובעים הדיאטוניים של המינור הטבעי, ההרמוני והמלודי.	6	מעבר ממשולשים למרובעים במינורים השונים
					12	סה"כ

82-83			Modal Interchange	התלמיד ילמד לזהות השאלות מודאליות במרובעים	4	ניתוח הרמוני + מתקדם + חלוקת פרויקט מחצית (ר') תיאור תחת דרכי הוראה)
	משקל הפרויקט 10% מציון שנתי	התלמידים יתארגנו בהרכבים, ינתחו הרמונית קטע ג'אז סטנדרטי, יבצעו אותו בפני הכיתה ויסבירו את ניתוח הקטע			2	ביצוע פרויקט מחצית
	20% מהציון השנתי.				2	מבחן מחצית
					8	סה"כ
83		פרונטאלי+תרגול על הכלי	subV	התלמיד ילמד לזהות את האפשרויות השונות שנפתחות בעקבות תחליף הטריטון והשנייה היחסית, וידע לנתחן הרמונית.	4	תחליף הטריטון
		פרונטאלי + תרגול בשירה	צלילי גישה, צלילים עוברים, צלילים שכנים.	נשחזר את המושגים צלילי גישה, צלילים	2	חזרה על ניתוח מלודי

				עוברים, צלילים שכנים.		
46-48		פרונטאלי	תחליפים הרמוניים: השאלות מודאליות, דומיננטות שניוניות ותחליפי טריטון.	התלמיד ילמד כיצד לעשות שימוש הגיוני במרובעים השונים לצורך הירמון קוים מלודיים, תוך שילוב השאלות מודאליות, דומיננטות שניוניות ותחליפי טריטון.	6	הירמון מתקדם
					12	סה"כ
	10% מהציון השנתי.				2	מבחן הירמון
83		פרונטאלי, האזנה. ⁵ לימוד פסנתר ייעשה על ידי, תוך הדגמה, הדגשת עקרונות טכניים והגבלת התרגול לעשר דקות ביום בלבד (אך בעקביות), תוך פיקוח שלי על התקדמות התלמידים ומתן	Turnaround	נשחזר את מבנה הבלוז שנלמד בכיתה י', ונראה כיצד מתרחש המעבר לג'אז-בלוז עם מרובעים ומהלכים הרמוניים מתקדמים. כמו-כן ילמד התלמיד לנגן ג'אז בלוז על פסנתר בסולם פה. (כ)	4	ג'אז-בלוז

⁵ Blues For Alice / Charlie Parker, Au Privave / Charlie Parker

		ביקורת בזמן שיעורים.		10 תלמידים (בכיתה)		
דוג' מתוך ה real book שאינ בחוברת השיעור – Au Privave, Billie's Bounce		פרונטאלי.	Pentatonic licks צלילי גישה	התלמיד ילמד לעשות שימוש בסולם הפנטטוני המינורי, ובצלילי גישה לשם כתיבת נושא בלוז אפקטיבי.	4	קומפוזיציה בסגנון ג'אז-בלוז + הצגת פרויקט ג'אז-בלוז
					10	סה"כ
	10% מהציון השנתי.	התלמידים יתארגנו בקבוצות אשר יבצעו נושאי בלוז שנכתבו על ידי כל אחד מחברי הקבוצה.			2	ביצוע פרויקט ג'אז-בלוז
84-86					6	חזרה על ניתוח הרמוני והירמון מתקדמים
	20% מהציון השנתי. יתרת 10% ע"ס השתתפות וש"ב מחצית ב'.				2	מבחן סוף שנה

	100%				60	סה"כ שנתי
--	------	--	--	--	----	-----------

כיתה יב' - 2 ש"ש

בשנה זו יושם דגש על יישום החומר שנלמד בשנתיים הקודמות בנגינה. התלמידים ירכשו כלים הרמוניים ומלודיים שיסייעו להם באלתור. השעורים יתקיימו באופן סדנאי, תוך כתיבת פרויקטים אשר יביאו לכלל יישום וישכללו את יכולות הניתוח ההרמוני שנרכשו בשנים קודמות.

נושא	שעות	מטרות פרטיות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקל	בבליוגרפיה
שיעורי חזרה על החומר מכיתה יא'	4			פרונטאלי	השתתפות ושיעורי בית מחצית א'- 10% מציון שנתי	ר' עמודים רלבנטיים מכיתה יא'
מבחן על החומר של כיתה יא'	2					
מודוסים וצלילי מנע במז'ור	8	התלמיד יכיר את המודוסים, יתרגל אותם על הכלי, וילמד את ההיגיון שמאחורי צלילי המנע, והוספת צלילי מתח לאקורד המייצג של המודוס	יוני, דורי, פריגי, לידי, מיקסולידי, אאולי, לוקרי	פרונטאלי, תרגול על הכלי		61-63
סה"כ	14					
אלתור באמצעות מודוסים + פרויקט כתיבת סולו 1 - על סטנדרט ג'אז	4	התלמיד יתרגל אלתור על פי תבניות מלודיות ותבניות קצביות – וירכוש כלים לכתיבת סולו.	פיתוח מוטיבי	האזנה ⁶ ותרגול של כל תלמיד על גבי הכלי שלו. חלק ניכר מהשיעורים בשנה זו יתקיימו בחדרי האנסמבל של בית הספר.		1-9

⁶ So What / Miles Davis, Impressions / John Coltrane.

נושא	שעות	מטרות פרטיות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקל	בבליוגרפיה
ביצוע פרויקט כתיבת סולו מודאלי.	2			פרויקט: התלמידים יתארגנו בהרכבים שבהם כל תלמיד יבצע סולו שכתב + אילתור במקום, המושתת על מודוסים	15% מהציון השנתי	
סה"כ	6					
אלתור באמצעות צלילי אקורד וצלילי גישה + פרויקט כתיבת סולו 2	4	התלמיד ילמד תבניות מלודיות המושתתות על צלילי גישה ופירוקי אקורדים, ויבין כיצד ניתן לבנות סולו באמצעותם.	צלילי גישה	האזנה. ⁷ התלמידים יתארגנו בהרכבים שבהם כל תלמיד יבצע סולו שכתב + אילתור במקום המושתת על צלילי אקורד וצלילי גישה.		94-96
ביצוע פרויקט כתיבת סולו צלילי אקורד + צלילי גישה.	2				15% מהציון השנתי	
מבחן מחצית	2	מבחן פרקטיקה הכולל נגינת מודוסים, פירוקים ותבניות מלודיות שנלמדו בשיעורים קודמים			20% מהציון השנתי.	
סה"כ	8					
מודוסים נבחרים מן	8	התלמיד יכיר מספר מודוסים מהותיים	לידי #5, לידי 7b,	פרונטאלי		97-98

⁷ The Days Of Wine and Roses/ Henri Mancini, Theme For Ernie / John Coltrane

נושא	שעות	מטרות פרטיות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקל	בבליוגרפיה
המינור המלודי		מתוך המינור המלודי יחד עם צלילי המנע והמתח האפשריים באקורדים המייצגים אותם.	מיקסולדיי 13b, altered			
אלתור תוך שילוב מודוסים מתוך המינור המלודי + פרויקט כתיבת סולו 3	4	התלמיד ילמד תבניות מלודיות המבטאות את הצליל ייחודי של המינור המלודי, וירכוש כלים מתקדמים בכתיבת סולו.	subV	האזנה ⁸ התלמידים יתארגנו בהרכבים שבהם כל תלמיד יבצע סולו שכתב + אילתור במקום המושתת על צלילי אקורד וצלילי גישה.		97-98
סה"כ	12					
ביצוע פרויקט כתיבת סולו 3 – שילוב מודוסים מהמינור המלודי.	2				10% מהציון השנתי	

⁸ Desafinado / A.C. Jobim, If You Never Come to Me / A.C. Jobim

נושא	שעות	מטרות פרטיות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקל	בבליוגרפיה
בחינת מודוסים אישית	2	התלמיד ייבחן בחינה אישית על ביצוע המודוסים השונים שנלמדו במהלך השנה.		מבחן אישי של עשר עד חמש עשרה דקות לכל תלמיד.	5% מהציון השנתי.	
ניתוח הרמוני + מתקדם -ה- הרמוניזציה	6	נחזור לשים דגש על ניתוח תיאורטי תוך הוספת השיוך הסולמי של כל אקורד במהלך הרמוני וציון אפשרויות לרה-הרמוניזציה והשאלות מודאליות.	Re-harmonization	פרונטאלי		87-89
סה"כ	10					
הירמון מתקדם	4	התלמיד יכיר אפשרויות של הירמון תוך שימוש בצלילי מתח על סמך הידע שנרכש בתחום המודוסים.	צלילי המתח	תירגול בכתיבה		73-79
בחינת מתכונת	2	הבחינה תכלול את כל החומר התיאורטי שנלמד בשלוש שנות קיום השיעור.			20% מהציון השנתי. יתרת 5% על סמך השתתפות וש"ב מחצית ב'	
שיעורי חזרה לקראת בגרות	4	נחזור על חומר משלושת השנים על סמך טעויות בבחינת המגן				

נושא	שעות	מטרות פרטיות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקל	בבליוגרפיה
סה"כ שנתי	60				100%	

3.3 תכנית לימודים ארבע-שנתית בתולדות המוסיקה

כתה ט' - 3 ש"ש

א. רצף הסטורי

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
מושג יסוד – קלאסי	1	התלמיד יגדיר ויבין את מרכיבי המושג	קלאסי	דיון בכתה + דוגמאות מיצירות	ראה פירוט בעמ' 92	
הרמוניה מול רב-קוליות	4	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יבחין בין שני מרכיבי המוסיקה התלמיד יכיר סוגים שונים של הרמוניה ושל רב-קוליות 	<ul style="list-style-type: none"> הרמוניה מודאלית הרמוניה טונאלית מונופוניה הומופוניה פוליפוניה (קולות עצמאיים / משלימים) 	שיעור פרונטלי + דוגמאות מיצירות		
ימה"ב – רקע הסטורי-תרבותי	2	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד ירכוש ידע חברתי-דתי יכיר מאפיינים תרבותיים תקופתיים יבין את שימושי המוסיקה כגורם מחנך 	<ul style="list-style-type: none"> פיאודלים / ואסאלים אברים מסעי-הצלב 	הרצאה מודגמת (קטעי ספרות וסרטי תעודה)		
ימה"ב – מוסיקה דתית	5	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יתנסה בזמרה גרגוריאנית יכיר את טקס המיסה יכיר יוצרים אישיים: 	<ul style="list-style-type: none"> מזמור גרגוריאני מיסה נוימות אורגנום (3 סוגים) 	שיעור פרונטלי + זמרת מזמור גרגוריאני ואפיון מרכיביו ומבנהו + דוגמאות מיצירות		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
		הילדגארד פון בינגן, פייר אבלארד - יבין אורגנום – 3 סוגים וכן - דגם פוליפוני של 3 קולות עצמאיים	- מוטט - קנטוס - פירמוס - טנור / - קונטרה-טנור / - דסקנט			
ימה"ב – מוסיקה חילונית	3	- התלמיד יכיר שירי טרובדורים ומלחינים אישיים - יכיר את הז'ונגלרים - ילמד מחולות כסוג יחיד של מוסיקה כלית	- טרובדור / טרובר - פיליפ דה ויטרי - פרנצ'סקו לנדיני - ז'ונגלר - אסטמפי	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
ימה"ב – מוסיקה לחינוך ולמחאה	2	- התלמיד יבין שימוש באמנויות לחינוך חווייתי - יכיר את "מחזה דניאל", "רומן החמור" ו"כרמינה בורנה"	- מחזה-מוסר - רומן אלגורי - גוליארדים	שיעור פרונטאלי + דוגמאות (האזנה וצפייה)		
סה"כ ימה"ב	17					
רנסנס – רקע הסטורי-תרבותי	2	- התלמיד ירכוש ידע על האוניברסיטאות, תגליות, תחיית הקלאסיקה ותהליך הרפורמציה	- אמנויות חופשיות - רפורמציה	הרצאה מודגמת (סרטי תעודה)		
רנסנס – הרמוניה	3	- התלמיד יכיר את פילוסופיית "ההרמוניה של הספירות" - ילמד על תפקיד הכורל בכנסייה הפרוטסטנטית	- קונסוננס / דיסוננס - כורל	שיעור פרונטאלי		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
		- יבין את כניסת הטונאליות בקדנצות				
רנסנס – רב-קוליות	4	- התלמיד יכיר את פילוסופיית "שלמות היקום" – 4 היסודות ודגם 4 קולות משלימים - ילמד דגם של מעבר בין פוליפ' ימ"ב לרנסנסית: מיסה-טנור - יאתר במיסה-טנור: א. קנטוס פירמוס ב. תבניות-חיקוי בין הקולות האחרים - יכיר מוטט רנסנסי ואת ה- <i>Part Song</i> האנגלי	- דסקנט (סופרן) / קונטרה-טנור אלטוס (אלט) / טנור / קונטרה-טנור באסוס (בס) - מיסה-טנור - ז'וסקן דה-פרה - תומס טאליס - ג'והן בנט	שיעור פרונטאלי + תרגיל אישי (או זוגי) בניתוח יצירה		
רנסנס – ראשית רטוריקה במוסיקה	4	- התלמיד יכיר את "החינוך באמצעות הרטוריקה" (קווינטיליאנוס) - יבין את שינוי מעמד המוסיקה בין "האמנויות החופשיות" - ינתח ראשית קשרי מוסיקה-רטוריקה - סמליות צלילי יסוד, "ציור מלים בצלילים"	- רטוריקה - ג'והן דאולנד - "ציור מלים (בצלילים)" - "תבנית דמעה"	שיעור פרונטאלי + תרגיל אישי (או זוגי) בניתוח יצירה		
רנסנס – המוסיקה	3	- התלמיד יכיר את "ספר איש האצולה" (קסטיליונה)	- קונסורט	שיעור פרונטאלי + תרגיל אישי		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
כאמנות חברתית		<ul style="list-style-type: none"> ויבין דגם דיאלוג פילוסופי - יבין את המוסיקה כאמנות חברתית והקונסורט - יכיר את המדריגל 	<ul style="list-style-type: none"> - מדריגל / מדריגליזם - מדריגל-קומדיה - תיאטרון קומדיה דל'ארטה - תומס ווטור - לוקה מרנציו 	(או זוגי) בניתוח יצירה		
רנסנס – מחולות	2	<ul style="list-style-type: none"> - התלמיד ילמד את המחולות כמוסיקה כלית עצמאית - יכיר מבנה בס-דאנס 	<ul style="list-style-type: none"> - פאואן - גליארד - בס-דאנס 	שיעור פרונטאלי + דוגמאות (האזנה, צפייה וריקוד...)		
סה"כ רנסנס	17					
בארוק – רקע הסטורי-תרבותי	2	<ul style="list-style-type: none"> - התלמיד ילמד על מלחמות-הדת והשאיפה לסדר ובטחון - יכיר את ה"פוליטיק"-הוגים מדיניים - יבין את המונרכיה אבסולוטית - יכיר את השפעת צרפת ופולחן המלך הבארוקי 	<ul style="list-style-type: none"> - מונרכיה אבסולוטית - בארוק 	הרצאה מודגמת (סרטי תעודה)		
בארוק – חידושים מרכזיים	1	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יבין את 3 החידושים - ערכיהם והקשר הרטורי: באסו קונטינואו, אופרה וז'אנרים כליים עצמאיים 		שיעור פרונטאלי		
בארוק – באסו קונטינואו	3	<ul style="list-style-type: none"> - התלמיד ילמד על ה"קאמרטה" בפירנצה 	<ul style="list-style-type: none"> - קאמרטה 	שיעור פרונטאלי +		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
		<ul style="list-style-type: none"> - יכיר את קאצ'יני: "המוסיקאי החדש" - יבין את הרציונל והעיקרון של באסו קונטינואו, ואת יסוד האלתור שבו 	<ul style="list-style-type: none"> - באסו קונטינואו / בס ממוספר - ג'וליו קאצ'יני - ארכנג'לו קורלי - טריו-סונטה 	<ul style="list-style-type: none"> דוגמאות מיצירות 		
בארוק – מעבר מהרנסנס: סלומונה רוסי	2	<ul style="list-style-type: none"> - התלמיד יקבל רקע הסטורי-תרבותי על הקהילה היהודית באיטליה במאות 16-17 - יכיר את סלומונה רוסי "אבי הטריו-סונטה" ומלחין מוטטים רנסנסיים לביה"כ 	<ul style="list-style-type: none"> - "השירים אשר לשלמה" 	<ul style="list-style-type: none"> שיעור פרונטאלי + סיור לביה"כ האיטלקי 		
בארוק – הולדת האופרה	6	<ul style="list-style-type: none"> - התלמיד יבין את רציונל ה"קאמרטה", את מרכיבי האופרה, ואת ההתפתחות מנסיונות ראשונים (פרי, קאצ'יני) לאופרה מושלמת (מונטברדי) - יכיר את מבנה הנאום ברטוריקה ובאריה אופראית - יבחין בין סגנון איטלקי, צרפתי ואנגלי 	<ul style="list-style-type: none"> - האמנות הטוטאלית - אריה מונודית - רצ'יטר קנטנדו - "מקהלה יונית" - ריטורנלו - קלאודיו מונטברדי - ז'אן בטיסט לולי - שיר-חצר / אריה - רצ'יטיבי - הנרי פרסל 	<ul style="list-style-type: none"> שיעור פרונטאלי + דוגמאות מיצירות (האזנה וצפייה) 		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
בארוק – ז'אנרים אינסטרומנטליים עצמאיים	12	- התלמיד יאפיין סוגי ז'אנרים כליים (צורות "חיפוש" חופשיות מול צורות מבניות, מוסיקה תכניתית) - התלמיד יכיר מלחינים בולטים: קורלי, ויאלדי, באך, הנדל, טלמן	- פנטזיה - אינוונציה - טוקטה - פרלוד / כורל-פרלוד - ריצ'רקר / פוגה - סונטה (3 סוגיה) - שאקון / פסקאליה - קונצ'רטו גרוסו - קונצ'רטו סולו - א. קורלי - א. ויאלדי - ג.פ. טלמן	ש' פרונטאליים של התלמידים בצמדים כעבודת לימוד אישית + דוגמאות מיצירות		
סה"כ בארוק	26					

ב. העשרה בסגנונות מוסיקה שונים

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
מוסיקת עולם	3	התלמיד יכיר ויבין שילובי מוסיקת עמים עם יצירות קונצרטנטיות "קלאסיות" / רוק / פופ וכו'	- כלי נגינה מיוחדים - מודוסים אופייניים	דיון בעקבות האזנה לדוגמאות		מאמרים באינטרנט ובחוברות תקליטורים
רוק	5	- התלמיד יכיר יוצרים וסגנונות רוק שונים במהלך התפתחותו	- מאפייני סגנון	דיון בעקבות האזנה לדוגמאות		

				- יבין שילובים שונים - פיוז'ן		
	דין בעקבות האזנה לדוגמאות	- מאפייני סגנון	- התלמיד יכיר יוצרים, סגנונות וזרמים שונים בג'אז - יבין שילובים שונים – פיוז'ן	3	ג'אז	
	דין בעקבות האזנה וצפייה בדוגמאות	מושגים רלבנטיים לדוגמאות	- התלמיד יבין תפקודי מוסיקה כפס-קול בסרט: במוסיקה מקורית לסרטים ובעריכת קטעי מוסיקה קיימת לסרט	5	מוסיקה לקולנוע	
	דין בעקבות האזנה לדוגמאות	- קברט - שנסון	- התלמיד יבין את תופעת הקברט ותפקידה בחיי חברה ותרבות - בסגנון הגרמני מול הצרפתי - יכיר יוצרים אישיים	3	קברט ושנסונים	
	אפיון בעקבות האזנה לדוגמאות	- כליזמר - רומנסה	התלמיד יכיר את טעמי מקרא, תפילה – חזנות, אמנות הכליזמרים, רומנסות לדינו	4	מוסיקה יהודית	
	שיעור פרונטאלי + דוגמאות	מושגים רלבנטיים למועדים ולדוגמאות	- התלמיד יאפיין את המוסיקה כמשקפת תוכן החג ושימושיה בממנהגי החג; וכן שימושי מוסיקה מגייסת ומגוייסת חברתית / פוליטית (בימי זכרון)	7	חגים ומועדים	
				90	סה"כ	

כתה י' - 3 ש"ש

א. רצף הסטורי

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
<p>בארוק – המשך פיתוח רטוריקה</p>	3	<p>- התלמיד יאתר את מבנה הנאום ביצירות כליות – סונטה חד-פרקית</p> <p>- יכיר את תורת האפקטים</p> <p>– מילון תבניות מוסיקליות- רטוריות</p>	- דוגמאות ממילון האפקטים	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		<p>- חוברת נספחים</p> <p>לתכנית ביה"ס</p> <p>אנציקלופדיה Grove</p> <p>- אנציקלופדיה "גדולי המלחינים ויצירותיהם"</p> <p>- אנציקלופדיה "המוסיקה של המאה ה-20"</p>
<p>בארוק –</p> <p style="text-align: right;">י.ס. באך</p>	6	<p>- התלמיד יכיר את הרקע האישי ומאפייניו העיקריים של באך, את</p> <p>המוסיקה הכלית שלו, הצמדים פרלוד/טוקטה ופוגה והקונצ'רטי הברנדנבורגיים</p>	<p>- י.ס. באך</p> <p>- פרלוד ופוגה</p> <p>- קונצ'רטי ברנדנבורגיים</p>	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		

		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- אריה דה-קאפו - אופרה סריה - אופרה בופה - ג.פ. הנדל	- התלמיד ילמד את תהליך התפתחות בתי האופרה, הזמרים - יכיר את הרקע האישי של הנדל - יבין את תגובת-הנגד לגראנד-אופרה: "אופרת הקבצנים"	3	בארוק – המשך התפתחות אופרה – הנדל
	תרגיל האזנה ובוחן מושגים	שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- אורטוריה - פסיון - קנטטה	- התלמיד יכיר את האורטוריה של ג'. קריסימי לעומת הנדל - ילמד את הייחוד של הפסיון ואת סוגי הקנטטות (דתית וחילונית)	6	בארוק – השפעת האופרה על מוסיקה דתית
					18	סה"כ בארוק
		הרצאה מודגמת (סרטי תעודה)	- רציונאליזם - רוקוקו - "הסער ודחף"	התלמיד ירכוש ידע על הרקע ההיסטורי של הרציונאליזם והרוקוקו עד ה"סער ודחף"	2	קלאסיקה – רקע הסטורי-תרבותי
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- סגנון גלנטי - תכנית טונאלית - אסכולת מאנהיים	- התלמיד ילמד על מעבר ההגמוניה לגרמניה, מאפייני סגנון: מבניות מבוססת על תכנית טונאלית; אסכולת מאנהיים - התפתחות הנגינה התזמורתית	4	קלאסיקה – הסגנון הגלנטי
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	ק.פ.ע. באך - סגנון סנטימנטלי	- התלמיד יכיר את הרקע האישי של ק.פ.ע. באך ומעמדו המיוחד כמסכם בארוק, קלאסיציסט וסנטימנטליסט - ינתח את הפנטזיה מול הסונטה - יבין את השפעות "סער ודחף"	4	קלאסיקה – מעבר מהבארוק - ק.פ.ע. באך
	מבחן מחצית	שיעור פרונטאלי + עבודת ניתוח משותפת עם התלמידים + דוגמאות	- צורת סונטה - סונטה קלאסית - סימפוניה קלאסית - רביעיית כלי קשת	- התלמיד יכיר את הרקע האישי של פ.י. היידן; חידושו בסונטה: פרק סונטה-אלגרו, ארגון הצורה הרב-פרקית, יישומה במוסיקה קאמרית (רביעיית כלי-קשת), בסימפוניה ובקונצ'רטו קלאסיים	6	קלאסיקה – היידן

		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- כ.ו. גלוק	- התלמיד יכיר את עקרונותיו של גלוק לאופרה הקלאסית, ואת יישומם באופרה בגרסא איטלקית ובגרסא צרפתית	3	קלאסיקה - גלוק
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- אופרה דרמטית - זינגשפיל - קונצ'רטו קלאסי - רקויאם	- התלמיד יכיר את הרקע האישי של מוצרט - המהפך ממוסיקאי-משרת לעצמאי; את פיתוח הקונצ'רטו לפסנתר, האופרה האיטלקית והגרמנית - רקויאם בהשפעת האופרה	9	קלאסיקה - מוצרט
	תרגיל האזנה ובוחן מושגים	שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- תקופה הירואית - סימפ' תכניתית - סימפ' כורלית	- התלמיד יכיר את הרקע האישי של בטהובן מוסיקאי מאלתר ומלחין מובנה - 3 התקופות ביצירתו; קלאסיקן יוצר רומנטיקה	15	מקלאסיקה לרומנטיציז ם - בטהובן
					61	סה"כ קלאסי

ג. אירועים מיוחדים

ביבליוגרפיה	הערכה *	דרכי למידה	מושגים מרכזיים	מטרות לביצוע	ש'	נושא
מאמרים באינטרנט ובחברות תקליטורים	כלול בנ"ל	שיעור פרונטאלי + דוגמאות	מושגים רלבנטיים למועדים ולדוגמאות	התלמיד יאפיין את המוסיקה כמשקפת תוכן החג ושימושיה בממנהגי החג; וכן שימושי מוסיקה מגייסת ומגוייסת חברתית / פוליטית (בימי זכרון)	3	חגים ומועדים
					90	סה"כ

כתה י"א - 3 ש"ש

א. רצף הסטורי

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
רומנטיזם – מבוא	4	- התלמיד יקבל רקע היסטורי-תרבותי - יגדיר ויבין את מרכיבי המושג	- מהפכה חברתית - מהפכה תעשייתית	הרצאה מודגמת (קטעי ספרות, סרטי תעודה)		- חוברת נספחים לתכנית של בית הספר - אנציקלופדיה Grove
שוברט	5	התלמיד יכיר את הרקע האישי של שוברט; ואת שתי צורות היסוד הרומנטיות - המיניאטורה והיצירה המונומנטלית	- ליד - סימפוניה רומנטית	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		- אנציקלופדיה "גדולי המלחינים ויצירותיהם" - אנציקלופדיה "המוסיקה של המאה ה-20"
מנדלסון	4	התלמיד יכיר את מאפייני התכניתיות הספרותיות במוסיקה הכלית של מ.	- שיר ללא מלים - מוסיקה אינסטידנטלית	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
שופן	6	התלמיד יכיר את הרקע האישי של שופן כ"משורר הפסנתר"; את המיניאטורות שיצרו שפת נגינה חדשה בפסנתר; ואת ראשית הביטוי הלאומי	- אטיווד קונצרטנטי - פרלוד רומנטי - מזורקה - בלדה - לפסנתר	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה *	ביבליוגרפיה
שומן	3	התלמיד יכיר את הרקע האישי של שומן כמלחין-אידיאולוג; המורכבות הקלאסית כנגד ה"בידור המודרני"	- "קרנבל" לפסנתר - קונצ'רטו רומנטי	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
ברליוז	3	התלמיד יכיר את מאפייניו - התכניתיות בסימפוניה; אידיאה פיקס במבניות; אמנות התזמור; ואמנות הניצוח	- אידיאה פיקס	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
ליסט	4	התלמיד יאפיין את חידושו - פואמה סימפונית; ספרותיות; הגמשת הטונאליות עד הפשטה	- פואמה סימפונית - לייט-מוטיב	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
ברהמס	8	התלמיד יכיר את התפתחותו כיוצר – מהחצנה להפנמה; ההלחנה הווקאלית; הדתיות האישית – ברקוויאם; חידושים בהלחנה הסימפונית	- רקוויאם רומנטי	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
[מוצרט - מבשר רומנטיזם	2	התלמיד יבין את מוצרט כמקור השראה לברהמס	- תזמור רומנטי	שיעור פרונטאלי + דוגמאות]		
ברהמס – המשך	2	התלמיד ינתח יצירה קאמרית כמחזה למוצרט וחידושיה	- רפסודיה (צוענית)	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
התנועה הלאומית	2	התלמיד יקבל רקע הסטורי-תרבותי	- לאומיות באמנות	הרצאה מודגמת (סרטי תעודה)		

ביבליוגרפיה	הערכה *	דרכי למידה	מושגים מרכזיים	מטרות לביצוע	ש'	נושא
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- קטעים ליריים	התלמיד יקבל רקע אישי של גריג; ילמד קונצ'רטו בעקבות שומן, קטעים ליריים ומחזה מוסיקלי לאומי	4	גריג
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- אופרה עממית - פואמה סימפונית לאומית	התלמיד יכיר אופרה צ'כית עממית ומחזור פואמות סימפוניות	3	סמטנה
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- סגנון בינלאומי	התלמיד יבחין בין סגנון לאומי לבינלאומי	5	דבז'אק
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- אופרה הסטורית	התלמיד יכיר עקרונות אמנותיים- חברתיים של החמישיה; אופרה של בורודין כאפוס לאומי-הסטורי; ואת הלאומיות והבינלאומיות של מוסורגסקי	7	החמישיה הרוסית
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות צפייה		התלמיד יכיר מבשרי רומנטיציזם באופרה: ובר - הרציונאלי מול העל-טבעי באגדה לאומית; רוסיני - משפה קלאסית לרומנטית באופרת אנסמבל	5	אופרה ברומנטיציזם
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות צפייה	- בל קנטו - תיאטרון ריאליסטי	התלמיד יבין בל-קנטו בשיאו; ספרותיות באופרה; מעורבות פוליטית; האופרה כתיאטרון ריאליסטי	5	ורדי

ביבליוגרפיה	הערכה *	דרכי למידה	מושגים מרכזיים	מטרות לביצוע	ש'	נושא
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות צפייה	- אופרה לירית - אופרה קומיק - אופרה דרמטית	התלמיד יבין ז'אנר אינדיבידואלי; עיבוד ספרותי; ומפגש בין-תרבותי באופרה	2	ביזה
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות קטעי קריאה וצפייה	- דרמה מוסיקלית - מילון לייט-מוטיבים - האקורד של טריסטן	- הדרמה המוסיקלית - שינוי השפה - לייט-מוטיבים - חידושי השפה ההרמונית התלמיד יכיר את המאמר "היהדות במוסיקה" וסוגיית החרמת יוצר	8	וגנר
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות צפייה	- אופרה לאומית	התלמיד יכיר אופרה לאומית רוסית כאפוס היסטורי; כתיאטרון ריאליסטי-פסיכולוגיסטי; עם מאפייני עם ותרבות	3	מוסורגסקי
					85	סה"כ

ביבליוגרפיה	הערכה *	דרכי למידה	מושגים מרכזיים	מטרות לביצוע	ש'	נושא
מאמרים באינטרנט ובחברות תקליטורים		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	מושגים רלבנטיים למועדים ולדוגמאות	התלמיד יאפיין את המוסיקה כמשקפת תוכן החג ושימושיה בממנהגי החג; וכן שימושי מוסיקה מגייסת ומגוייסת חברתית / פוליטית (בימי זכרון)	3- 6	חגים ומועדים
					90	סה"כ שנתי

כתה י"ב - 4 ש"ש

א.רצף הסטורי

ביבליוגרפיה	הערכה **	דרכי למידה	מושגים מרכזיים	מטרות לביצוע	ש'	נושא
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות	- ליד סימפוני	התלמיד יכיר את התפתחות ליד סימפוני ו"סימפוניית לידר"	4	רומנטיזם מאוחר - מאהלר
		שיעור פרונטאלי + דוגמאות		התלמיד ילמד לאפיין מבניות דרמטית בפואמה סימפונית	2	ריכרד שטראוס

נושא	ש'י	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה **	ביבליוגרפיה
מודרניזם - מבוא	2	התלמיד יגדיר את מרכיבי המושג ומשמעותיהם		דיון בהתייחס לדוגמאות		
מרומנטיזם - למודרניזם - אימפרסיוניזם	2	התלמיד יקבל רקע הסטורי-תרבותי לתופעה באמנות ובספרות	- אימפרסיוניזם - סימבוליזם	הרצאה מודגמת (קטעי ספרות, סרטי תעודה)		
פורה	2	התלמיד יכיר צבעוניות הרמונית ותזמורת, ומינימליזם הבעתי וצורני	- רקויאם "אימפרסיוניסטי"	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
דביסי	4	התלמיד יאפיין את השפה ההרמונית, התזמור והתכניתיות, גם כהשראה למודרניזם במחול	- פרלוד אימפרסיוניסטי - מודרניזם במחול	שיעור פרונטאלי + דוגמאות הרצאת מומחה		
רול	4	התלמיד יכיר את הכפילות שבמחווה למוסיקה מוקדמת, מול הרס מודרני של הרומנטיזם	- קונצ'רטו מודרני	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
פרימיטיביזם	1	התלמיד יבחן את מרכיבי המושג ומשמעותו	- פרימיטיביזם	הרצאה מודגמת - ספר Primitivism & Modernism in Art		
סטרבינסקי	6	התלמיד יבין ריבוי הסגנונות כביטוי למודרניזם: פרימיטיביזם בבלט, ראשית ניאו-קלאסיות, תיאטרון-	- ניאו-קלאסיות	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה **	ביבליוגרפיה
		מוסיקה-מחול קאמרי				
ניאו-קלאסיות	1	התלמיד יבחן את מרכיבי המושג וריבוי משמעויותיו		דיון בהתייחס לדוגמאות		
ברטוק	5	התלמיד יכיר את הניאו-קלאסיות כפילוסופיה; יצירת אתנו-מוסיקולוגיה; יצירת שפה ורעיונות אישיים במוסיקה	- אתנו מוסיקולוגיה - מיקרוקוסמוס - סדרת פיבונאצ'י - חיתוך הזהב - קונצ'רטולתזמורת	שיעור פרונטאלי + דוגמאות האזנה וצפייה		
פרוקופייב	5	התלמיד יכיר את התכונות האישיות - ליריות וסרקזם; חוש דרמטי; ניאו-קלאסיות מושכלת; וירטואוזיות פסנתרנית	- תיאטרון-בלט ריאליסטי	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
שנברג והאסכולה הינאית השניה	5	התלמיד יכיר שפה ושיטת ארגון אמנותית חדשה בתוך צורות ומבנים מסורתיים – עוד גרסא של ניאו-קלאסיות	- דודקאפוניה - סריאליות - זמרה דיבורית (Sprichgesang)	הרצאה מודגמת (סרט תעודה) / שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
האסכולה - ברג	3	התלמיד יגלה את השפה החדשה בקונצ'רטו רומנטי ובמבנה אופרה ספרותי-מוסיקלי מורכב	- אופרה מודרנית - קונצ'רטו ניאו-קלאסי	הרצאה מודגמת (סרט תעודה) שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
האסכולה – ויקטור אולמן	3	התלמיד יכיר את השפעות החדשה באופרת-קברט	- אופרה קברט	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה **	ביבליוגרפיה
		וברביעיית כלי-קשת				
שוסטקוביץ'	5	התלמיד יכיר מוסיקה מגוייסת ניאו-קלאסית סרקסטית בסימפוניה ובטריו-פסנתר	- מוסיקה קונצרטנטית מגוייסת	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
תיאטרון-קברט באולם-קונצרטים	2	התלמיד יכיר את תרבות הקברט ורקויאם של וייל וברכט כמחזה לברהמס	- תיאטרון קברט - רקויאם קברט	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
הסגנון ים-תיכוני בישראל - מבוא	2	התלמיד ילמד רקע תרבותי-אידיאולוגי ומאפייני סגנון, ויכיר את מרק לברי כמייצג סגנון	- סגנון ים-תיכוני - פואמה סימפונית ארצישראלית	הרצאה מודגמת (קטעי קריאה)		
בן-חיים	2	התלמיד יכיר את בן-חיים ותערובת שלו	- "אימפרסיוניזם עממי"	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
מרדכי סתר	2	התלמיד יכיר את סתר וסגנונו האינדיבידואלי ב"קנטטה לשבת"	- ליטורגיקה אישית - מודוס אישי	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
השפעות טכנולוגיה, מוסיקה עממית ושפת-רחוב במוסיקה	2	התלמיד יכיר את השישיה הצרפתית: הונגר - טכנולוגיה בתוכניתיות מוסיקלית; מיו - השפעות מוסיקה ברזילאית	- באוהוס	הרצאה מודגמת (סרט תעודה) שיעור פרונטאלי + דוגמאות האזנה וצפייה		
סונוריום - מבוא	1	התלמיד יבין את המושג כ"מעבדת	- מוסיקה אליאטורית	הרצאה מודגמת		

נושא	ש'	מטרות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	הערכה **	ביבליוגרפיה
		ניסויים" מוסיקליים; ודרמשטט – כמרכז תרבות עולמי	- סונורזים			
פנדרצקי	2	התלמיד יכיר את המלחין בתקופה סונוריסטית- מחאתית (תרנודי), ובחזרה לרומנטיזם מאוחר (רקויאם)	- ניאו-רומנטיזם - תרנודי - רקויאם פולני	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
ליגטי	1	התלמיד יכיר סונורזים מינימליסטי מקהלתי	- מינימליזם	שיעור פרונטאלי + קטע סרט		
מינימליזם - רייך	1	התלמיד יאפיין מינימליזם צורני-הבעתי- תזמורי	- Proverb - לודוויג ויטגנשטיין	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		
אוונגארד ופילוסופיות המזרח – קייג'	1	התלמיד יעקוב אחרי הדרך מפסנתר ממוכן ומוסיקה אלקטרונית אל זן-בודהיזם בקונצרט	- פסנתר ממוכן - זן-בודהיזם	שיעור פרונטאלי + דוגמאות האזנה וצפייה		
אופרה-ג'אז - גרשווין	2	התלמיד יכיר שפה ומבנים מוסיקליים המשלבים יסודות קלאסיים עם יסודות בלוז וג'אז	- אופרה-ג'אז	שיעור פרונטאלי + דוגמאות צפייה		
קלאסיקה של רוק/פופ/מוסיקת- עולם - ביטלס	2	התלמיד ינתח שילוב השפעות קלאסיות, רוק עממיות, ומגוון תרבויות	- אלבום-קונספט	שיעור פרונטאלי + דוגמאות		

ביבליוגרפיה	הערכה **	דרכי למידה	מושגים מרכזיים	מטרות לביצוע	ש'	נושא
				באלבום כיצירה אחת: "רחוב אבי"		
					3	מתכונת
					77	סה"כ

3.4 תכנית לימודים בניתוח יצירות (Music Analysis)

מבוא

התכנית מתבססת על הידע הבסיסי המקדים, אשר נרכש על-ידי התלמידים בשעורי תיאוריה ופיתוח שמיעה בכיתות ז' – ט' ועל הידע הנרכש בשעורי הרמוניה בכיתות י' – יא' במקביל ללימודי ניתוח יצירות.

מעט על דגשים ייחודיים בדרך ההוראה:

תהליך ההוראה מכיל מעט מאד הכתבת חומרים. למעט הסברים ראשוניים על דרכי ניתוח וכן הסבר על דוגמה אחת מכל צורה נלמדת, העבודה נעשית דרך התמודדות של התלמידים עם היצירות תוך הכוונה של המורה במהלך השעורים.

הניתוח בד"כ מורכב ממספר שלבים:

א. האזנה ליצירה.

ב. זיהוי חלקים שונים ואפיונם (משמיעה)

1. מהו אופיו של כל קטע;

2. כיצד נוצר אופי זה – הסתכלות כללית על מה יש במוסיקה שגורם תחושת אופי זו. קיים דגש

בהוראה על כך שהניתוח בא קודם כל מהתחושה שנוצרה אצל המאזין. מטרתו של הניתוח

להבין את הנשמע ולא להיפך: לא לנסות לשמוע את מה שניתחנו, אלא לנתח את מה

ששמענו.

ג. התבוננות בתווים תוך כדי האזנה: זיהוי חלקים ששמענו וניתוח מפורט יותר של היצירה בתווים

1. אם מדובר בצורה חדשה: הסבר על המבנה הכללי;

2. אם מדובר בצורה מוכרת: דיון על היישום של צורה זאת ביצירה אותה מנתחים.

ד. התבוננות בדברים מיוחדים ליצירה זאת. מעבר לניתוח כללי בכל יצירה אני מתרכז בהיבט מסוים, למשל בשקונו של באך – family resemblance, במינואט מתוך הסונטה אופ. 31 מס' 3 – צמצום חומרים תימטיים.

ה. השוואת הבצועים.

ו. סיכום – הגדרות ומושגים שנלמדו ביצירה זאת.

ההוראה מבוססת על סימונים צבעוניים בגוף הטקסט המוסיקלי שמפשטים לתלמידים את מורכבות היצירה. דרך התבוננות בפרטיטורה המסומנת תלמיד יכול לראות חלק נכבד מהניתוח המוסיקלי הכולל:

חזרות ווריאציות על מוטיבים, נושאים ויחידות מוסיקליות, חלוקה גדולה של הצורה, אלמנטים ייחודיים המודגשים בצבעים שונים, צלילים חריגים לסולם בקטעי מודולציה ובסולמות זרים לסולם המקור וכו'.

בנוסף לניתוח "הצבעוני", ביצירות אותן אנו מנתחים לעומק, תלמידים כותבים גם ניתוח בכתב. צורת עבודה זאת מחדדת לתלמידים את רמות ההיררכיה השונות בין היחידות ביצירה, הפרדה בין עיקרי למשני ברמת המבנה הכללי, ויכולת להסביר מילולית דברים ייחודיים ביצירה.

שעורי בית הניתנים בכל שעור כוללים האזנה ליצירה הנלמדת (רצוי כמה פעמים) תוך כדי התבוננות בתווים והפנמת הניתוח הנעשה בכיתה.

פירוט התכנים בניתוח יצירות

כתות ט' - 1 ש"ש (סה"כ 30 שעות)

נושא	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה
שעור מבוא	1	<p>התלמיד יכיר את מטרת הניתוח המוסיקלי, את החלוקה הבסיסית לדומה ושונה, את השימוש באותיות ובצבעים לסימון יחידות ברמות שונות, ילמד את המושגים הבסיסיים.</p> <p>התלמיד יקבל הסבר בעזרת דוגמאות חוץ מוסיקליות על דרגות שונות של מקרו ומיקרו, יתבונן במבנה השיר "יונתן הקטן".</p>		הוראה פרונטאלית, האזנה, דיין בכיתה	ראה פירוט בעמ' 110
יונתן הקטן (a' a') (b a'	2	<p>התלמיד יכיר מבנה דו חלקי בסיסי, את המושגים: וואריציות מלודיות, וואריציות ריתמיות, הרחבת</p>	<p>מוטיב, משפט, וריאציה, מוטיב ריתמי, מוטיב מלודי, סקוונציה, דומיננטה,</p>		

	– ” –	טוניקה, פריודה, משפט פתוח/סגור, הרחבה, צלילים מרכזיים.	חומרים, היפוך חומרים, שימוש באותיות וב-!.		
	– ” –		התלמיד יבין את המושג צלילי מפתח, יפתח יכולת לשמוע מלודיה ללא כל הצלילים המרכיבים אותה, ירכוש יכולת הבחנה מורכבת יותר בין יחידות דומות.	2	ברהמס: Wiegenlied (a a' b b')
			התלמיד יתבונן בפריודות ובמבנים דו-חלקיים פשוטים נוספים, תוך חשיפה למלחינים שונים. (כ- 2 קטעים בשיעור).	2	יצירות נוספות כדוגמת: מוצרט- נושא נושא מתוך נושא ווריאציות - סונטה לפסנתר K.331 פרק I בוחן על מושגי מבוא
				7	סה"כ: מושגי יסוד תוך לימוד מבנים פשוטים
	הוראה פרונטאלית, דיין בכיתה	רונדו, רפריין, אפיזודה.	התלמיד יכיר את צורת הרונדו, יתמודד עם קטעים מעט ארוכים יותר, יתבונן בפתוח מוטיבים. בנוסף ילמד התלמיד לשמוע ולראות בתווים מעברי סולמות התלמיד יאזין לרונדו, יעשה ניתוח כללי בע"פ, לאחר מכן -	1	רונדו רונדו של קופרן

			ניתוח על התווים, יקבל הגדרת המושג – רונדו.		
	האזנה, עבודה בכיתה, דיון בכיתה	נושא, ארטיקולציה, אקורד טוניקה, אקורד דומיננטה	התלמיד ינתח המבנה הכללי, יבין את חשיבותו של <u>מרכיב הארטיקולציה</u> במוסיקה תוך הכרת 3 המוטיבים על כל המאפיינים שלהם (ריתמי, מלודי, ארטיקולטיבי)	2	באך: רונדו מתוך הסוויטה התזמורתית בסי מינור
	– ” –		התלמיד יתבונן בניתוח צבעוני מפורט של כל הקטע. התלמיד יבין את השילוב בין מיקרו למקרו. התלמיד יבין כיצד הופעת אותם חומרים ביחידות שונות עדיין מאפשרת שוני רב ביניהם.	1	
	– ” –		התלמיד יכיר והפנים את המושג: פיתוח של מוטיב- תוך התבוננות כיצד באך מכין ומבצע פיתוח מוטיב בחלק C. התלמיד יתבונן התבוננות בפרטיטורה	1	
	האזנה, הוראה פרונטאלית, עבודה בכיתה		התלמיד ינתח את המבנה הכללי. התלמיד יבחין משמיעה במעבר למינור המקביל. התלמיד ילמד לזהות מעבר זה בתווים.	1	מוצארט: פרק שלישי מתוך סונטה בדו מג'ור K.545
		צמצום	התלמיד ילמד לעשות ניתוח מוטיבי תוך התבוננות בפיתוח	1	

			מוטיבי וצמצום חומרים בקטע C		מבחן מחצית
				6	סה"כ: רונדו
		צורה דו-חלקית פשוטה, סוויטה	התלמיד יכיר את הצורה הדו חלקית פשוטה.	4	מבנה דו חלקי פשוט יצירות נלמדות: באך - פולונז מתוך החוברת לאנה מגדלנה, שומן – "האיכר העליז" ועוד.
	האזנה, הוראה פרונטאלית, עבודת כיתה		התלמיד יכיר את הצורה תוך חזרה על פריודות והתבוננות בקדנצות.	2	מבנה תלת חלקי פשוט מוצרט – נושא מתוך נושא ווריאציות (K. 179 או K. 265), שומן – "הרוכב האמיץ".
	עבודת כיתה, דיון בכיתה		התלמיד ינתח את היחידות הגדולות של היצירה וכן את המנואט.	1	מבנה תלת- חלקי מורכב; בטהובן: מנואט מתוך סונטה במי b מג'ור (Op.31 No.3)
			התלמיד ינתח את הטריו תוך התבוננות בצמצום חומרים, היוצר משפט בן 6 תיבות ("לאן נעלמו 2 תיבות בטריו?")	1	
	הוראה פרונטאלית,		התלמיד ילמד משפחות הכלים, תוך התבוננות בקטעי	4	הכרת התזמורת

	דוגמאות וידיאו, האזנה		<p>וידאו והאזנה. כמו כן ילמד התלמיד על אופני הפקת הצליל בכלים השונים.</p> <p>התלמיד יקבל הסבר על מפתחות דו ועל טרנספוזיציות (בסיסי מאד).</p>		<p>ומבנה הפרטיטורה</p> <p>היידן – סימפוניה מס' 94, מינואט</p>
	– " –	<p>פרטיטורה, משפחות כלים, כלי נשיפה מעץ, כלי נשיפה ממתכת, כלי הקשה, כלי-קשת, מפתח דו.</p>	<p>התלמיד יצפה בווידיאו ויאזין ליצירה. התלמיד יזהה את המבנה משמיעה ולאחר מכן יתבונן בפרטיטורה – דף ראשון.</p> <p>התלמיד יצפה בווידיאו, יאזין ליצירה ויעשה השוואה בין התזמורת הקלאסית והרומנטית תוך כדי התבוננות בדפים הראשונים של הפרטיטורה.</p>		<p>ברהמס – קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר</p>
	עבודה בכיתה		<p>התלמיד היתבונן במבנה הפרק תוך האזנה וקריאה של המוסיקה מתוך פרטיטורה מסומנת (קווי מלודיה+אקורדים חשובים)</p>	1	<p>היידן: סימפוניה 94 – מינואט ניתוח הפרק</p>
			<p>התלמיד יעשה ניתוח מפורט של המבנה.</p>	1	
				8	<p>סה"כ שע' למבנה תלת-חלקי מורכב והכרות עם פרטיטורה תזמורתית</p>

			70% - אנסין-קטע באורך של עד 2 עמודים. ניתוח בתווים ובדף נלווה לפי שאלות מנחות. 30% - בחינת מושגים.	3	שעורי הכנה לבחינה + בחינת סוף שנה
				30 שעה'	סה"כ שנתי

כיתה י' – 2 ש"ש (סה"כ 60 שעות)

נושא	שעות	מטרות פרטניות לבצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה
שעור חזרה	1	חזרה על החומר של שנה קודמת תוך שאלון על מושגים		עבודת כיתה	
צורת סונטה שעור מבוא	2	<p>התלמיד יכיר את המושג סונטה כדוגמה לז'אנר הקלאסי ה-3-4 פרקי. התלמיד יבין לעומק את צורת הפרק סונטה אלגרו: (א צורנית, ב) הרמונית,</p> <p>ג) חלקים יציבים ובלתי יציבים בפרק.</p> <p>התלמיד יקבל הסבר על חשיבות הז'אנר בכל הרכבי הבצוע השונים (סימפוניה, הרכבים קאמריים, כלי סולו וקונצ'רטו) וכמו כן ילמד על התפתחות הז'אנר לאורך ההיסטוריה מהקלאסיקה ועד שלהי הרומנטיקה.</p>	סונטה קלאסית, פרק סונטה אלגרו	הוראה פרונטאלית, האזנה	

	פרונטאלי, האזנה, עבודה (ניתוח) ודין בכיתה.	מודולציה, תצוגה, פיתוח, מחזר, גשר, קבוצת סיום.	התלמיד ינתח את המבנה, ילמד על חלוקת הצורה לאזורים יציבים – נושא א, נושא ב וקבוצת סיום, ואזורים בלתי יציבים – גשר ופיתוח. התלמיד יתבונן במודולציה בגשר ובמעברי סולמות בפיתוח.	4	מוצרט: מוסיקת ליל זעירה, פרק א
	– ” –	מעבר (bridge) בין נושא א לקבוצת סיום (לפי שיטת הניתוח של פרופ' נרמור).	התלמיד יכיר וינתח את היצירה תוך כדי התבוננות בפרטיטורה מסומנת.	3	מוצרט: סימפוניה מס' 40 ק. 550, פרק א
	– ” –		התלמיד ינתח את היצירה תוך התבוננות מיוחדת במוטיב המרכזי המופיע לכל אורך היצירה. התלמיד יפנים כיצד השימוש המתמיד במוטיב מפר את הדואליות של צורת הסונטה.	2	בטהובן: סימפוניה מס' 5 אופ. 67, פרק א
	– ” –		התלמיד ינתח את הפרק. נעשה Zoom- in על התפתחותו וגלגולו של מוטיב הפורשלאג לחלקי 16 ומשם לפיתוחו לאורך הפרק.	2	בטהובן: סונטה אופ. 31 מס' 3 במי במול מז'ור, פרק א
	– ” –	אפיזודה בפיתוח	התלמיד יכיר וינתח את צורת הסונטה עם גשר הבנוי על החומר	2	בטהובן: סונטה אופ. 10 מס' 1 בדו מינור, פרק א

			התימטי העצמאי ואפיזודה בפיתוח.		
	– ” –	מיקסטורה	התלמיד יכיר דוגמה של צורת הסונטה מורכבת יותר, כאשר בטהובן כבר " עם רגל אחת" ברומנטיקה. התלמיד יבין את השילוב החריג של הפתיחה בתוך הפרק, הן באזכורים בטמפו האיטי והן כמוטיב בפיתוח, מעברי סולמות חריגים ומיקסטורה.	3	בטהובן: הסונטה הפתטית, אופ. 13, פרק 1
				17	סה"כ שעי' לצורת סונטה
	פרונטאלי, האזנה	רונדו-סונטה, אפיזודה במקום הפיתוח	התלמיד יכיר את החיבור בין שתי הצורות (סונטה ורונדו) ויבין כיצד ניתן לנתחו בשני האופנים.	2	בטהובן: קונצ'רטו לכינור אופ. 61, פרק III
	פרונטאלי, האזנה, עבודה ודין בכיתה		התלמיד יאזין וינתח יצירה רב פרקית בשלמותה. התלמיד יאזין לכל היצירה. התלמיד ינתח את הפרק ה-IV תוך התבוננות במבנה	2	סונטה 4 פרקים מוצרט: מוסיקת ליל זעירה כמייצגת של הז'אנר

			המיוחד של רונדו- סונטה.		
	האזנה, עבודה ודין בכיתה		התלמיד ינתח את הפרק השני	1	מוצרט: מוסיקת ליל זעירה, פרק II
	– " –		התלמיד ינתח את הפרק השלישי	1	מוצרט: מוסיקת ליל זעירה, פרק III
				2	הכנה לבחינה
			70% - אנסין – פרק סונטה או רונדו- סונטה; 30% - מושגים.	2	בחינת מחצית
	פרונטאלי, האזנה	שיר סטרופי, בית, פזמון		1	שיר סטרופי שוברט: "לילה טוב" מתוך "מסע החורף"
	– " –		התלמיד יכיר את השימוש במבנה הסטרופי במוסיקה עכשוית.	1	שיר ישראלי
	פרונטאלי, האזנה, עבודה, דין	נושא ווריאציות על בסו אוסטינטו, שקון, פסקליה	הרחבת הדין על דמיון ושוני כמרכיב עיקרי במוסיקה בכלל וכיצד הוא בא לידי ביטוי בז'אנר הווריאציות.		נושא ווריאציות

			<p>התלמיד יכיר וילמד ז'אנרים של פסקליה, שקון, וריאציות קלאסיות. התלמיד ילמד על דמיון משפחתי, על צילי מפתח, על תבניות הרמוניות ואפשרויות המשחק איתן, ויתעמק בנושא ווריאציות על מוטיב ועל נושא.</p>	2	<p>וריאציות על בסו אוסטינטו</p> <p>קינת דיזו מתוך האופרה "דיזו ואניאס" של פרסל</p>
	– " –		<p>התלמיד יקבל הסבר על העוגב (תוך צפיה בוידאו). התלמיד ינתח את היצירה.</p>	2	<p>באך: פסקליה בדו מינור</p>
		<p>שקון, תבנית הרמונית, וריאציה הרמונית, תבנית מלודית</p>	<p>התלמיד ילמד על תבנית הרמונית, על וריאציות הרמוניות ועל תבניות מלודיות. התלמיד יתעמק ביחסים בין הוריאציות השונות, יכיר את המושג דמיון משפחתי (Family resemblance)</p>		<p>וריאציות על תבנית הרמונית</p>

			<p>והשלכותיו גם ביצירות אחרות.</p> <p>התלמיד יכיר תבנית הרמונית והוריאציות ההרמוניות, תבניות מלודיות וינתח את הוריאציות הראשונות.</p>	2	<p>באך: שקון מתוך פרטיטה ברה מינור לכינור סולו</p>
		<p>דמיון משפחתי (מרמת המוטיב ועד רמת היחידות הגדולות).</p>	<p>התלמיד יכיר וינתח את המאפיינים העיקריים של כל אחת מהוריאציות.</p> <p>התלמיד יתעמק ביחסים בין מס' וריאציות שונות ויכיר את המושג דמיון משפחתי.</p> <p>התלמיד יכיר כיצד דמיון משפחתי בא לידי ביטוי ברצף חזרות של מוטיב בשני קטעים קצרים.</p>	2	<p>באך: שקון (המשך)</p> <p>Beatles: Yesterday</p>

	עבודה בכיתה, דיון	מבנה על	התלמיד יכיר את מבנה על של היצירה.	1	באך: שקון (המשך)
	פרונטאלי, האזנה, עבודה בכיתה, דיון	וריאציות קלאסיות	<p>התלמיד יעשה רדוקציה של הנושא וינתח צלילי בסיס בווריאציות השונות. התלמיד יתבונן בצורת הנושא ווריאציות בתקופה הקלאסית תוך דגש על קיום וריאציה חריגה אחת מכל סוג. התלמיד יגדיר את המאפיינים של הוריאציות השונות.</p>	2	<p>וריאציות קלאסיות</p> <p>מוצרט: סונטה בלה מז'ור ק.331, פרק I</p>
			התלמיד יכיר את צורת הוריאציות הכפולות. התלמיד יאזין ליצירה וינתח אותה תוך כדי הסתכלות בפרטיטורה.	1	היידן: סימפוניה מס' 94, פרק II
				12	סה"כ שע' לוריאציות למיניהן:
			70% - אנסין – פרק סונטה או רונדו- סונטה; 30% - מושגים	2	מבחן מחצית
	הוראה פרונטאלית		התלמיד יכיר את המשמעות המילולית של המושג.		פרלוד ופוגה

	פרונטאלי, האזנה, דיון בכיתה		התלמיד יכיר סוגי פרלודים שונים מתקופות שונות תוך התמקדות בפרלוד המבוסס על מוטיב חוזר.	2	פרלוד באך: פרלוד בדו מז'ור (פסנתר) מושווה, ספר (ו) שופן: פרלוד במי מינור. סקריאבין: פרלוד אופ. 11 מס' 10
	פרונטאלי, האזנה, ניתוח בכיתה, דיון.	קונטראפונקט, פוגה, כניסת נושא	התלמיד יבין את מושג הפוגה והיותו טכניקה קונטראפונקטית ולא צורה באופן המוכר לו עד כה. התלמיד ילמד על משמעות השם "הפסנתר המושווה" ועל סדר הפרלודים ופוגות. התלמיד יאזין לפוגה מספר פעמים תוך כדי הסתכלות בתווים וילמד לזהות את הנושא בכל כניסותיו.	1	פוגה באך: פוגה בדו מינור, פסנתר מושווה, ספר 1
	– " –	קונטראפונקט קבוע, קונטראפונקט משתנה, תצוגה, אפיזודה פנימית	התלמיד ילמד לזהות את הקונטראפונקטים הקבועים בכל כניסות ויבין את מבנה התצוגה. התלמיד יפנים את הדמיון והשוני בין תצוגה בפוגה לבין תצוגה בסונטה. התלמיד	1	באך: פוגה בדו מינור (המשך)

			יפנים את הגדרת אפיזודות.		
	– ” –		התלמיד ילמד לבנות גרף הפוגה. התלמיד ינתח את האפיזודות השונות – מרכיביהן ויחסי דמיון ביניהן. התלמיד יזהה וינתח קאדנצות ומרכזים הרמוניים. התלמיד יבין את השימוש בצמצום החומר כעקרון קומפוזיטורי בפוגות של באך (וגם ביצירות אחרות).	2	באך: פוגה בדו מינור (המשך)
	עבודה בכיתה	סטרטו, היפוך הנושא	התלמיד ינתח את הפוגה לפי כל המרכיבים שנלמדו בפוגה בדו מינור.	2	באך: פוגה בסול מינור, פסנתר מושווה, ספר 1
	– ” –		התלמיד ינתח את הפוגה. התלמיד יבין את היחסים המקבילים בין שני חלקי הפוגה – AA`	1	באך: פוגה ברה מינור, פסנתר מושווה, ספר 1
	עבודה בכיתה, דיון		התלמיד ינתח את היצירה משתי זוויות שונות: האחת – בדגש צורני והשנייה – בדגש מוטיבי. התלמיד יכיר את חשיבות ההרמונית הפונקציונלית בקדנצה על פני הטיפול המוטיבי – לינארי הבא לידי ביטוי בשאר הפוגה.	2	באך: פוגה ברה מינור (המשך)
			שעור חזרה למבחן. התלמיד ינתח את היצירה	1	באך: פוגה בסי מז'ור, פסנתר מושווה, ספר 1

				2	בחינה
			התלמיד יכיר דוגמה של פוגה סטרטית ללא אפיזודות	1	באך: פוגה בדו מז'ור, פסנתר מושווה, ספר 1
				15	סה"כ שע' לפרלוד ופוגה:
				60 שע'	סה"כ שנתי

כיתה יא'- 1 ש"ש (סה"כ 30 שעות)

לימודי ניתוח יצירות בכיתה יא' יוקדשו להתפתחות של צורות שנלמדו בשנתיים הקודמות:

- התעמקות והרחבה של מושג הסונטה תוך התבוננות בסונטות והסימפוניות מהתקופה הרומנטית;
- הכרות עם ז'אנר הקונצ'רטו בתקופה הקלאסית;
- התבוננות בז'אנר של וריאציות חופשיות;
- שיפור יכולת המעקב של התלמידים אחרי פרטיטורות מסומנות.

נושא	שעות	מטרות פרטניות לבצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה
סונטה רומנטית מאגר יצירות ייקבע על-פי רמת הכיתה.	2	התלמיד יכיר את החידושים בצורת סונטה אלגרו בתקופה הרומנטית הן בתחום התכנים, הן בתחום המבנה והן בהתרחבות התכנית הטונאלית.		פרונטאלי, האזנה, עבודה בכיתה, דיון	

			התלמיד ישפר את יכולתו להתמצא בפרטיטורה.		שוברט: סימפוניה בסי מינור "הבלתי גמורה", פרק 1
	– " –	רפריזה דינאמית	התלמיד ינתח את היצירה. התלמיד יכיר סוג חדש של רפריזה דינאמית.	2	שופן: סונטה בסי במול מינור, פרק 1
	– " –		התלמיד ינתח את היצירה. התלמיד יכיר את ישום של צורת סונטה אלגרו בז'אנר של מוסיקה קאמרית.	2	ברהמס: סונטה לצ'לו ופסנתר במי מינור, פרק 1
	– " –		התלמיד ינתח את היצירה והזהה בה אפיונים של תקופה רומנטית מאוחרת	2	מאהלר: סימפוניה מס' 1 ברה מז'ור, פרק 1
	– " –	קונצ'רטו, תצוגה כפולה	התלמיד יכיר את הקונצ'רטו הקלאסי כהתאמה של צורת סונטה לז'אנר. התלמיד ילמד על יחסי הסולן מול התזמורת. התלמיד ינתח את שלושת הפרקים של הקונצ'רטו עם הדגש על הניתוח של הפרק הראשון.	3	קונצ'רטו בטהובן: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ותזמורת, פרק 1
	עבודה בכיתה			1	שעור חזרה למבחן
			התלמיד ינתח צורת סונטה אלגרו	2	מבחן
	האזנה, ניתוח בכיתה, דיון	וריאציות חופשיות (רומנטיות)	התלמיד יכיר את מאפייני הז'אנר של וריאציות חופשיות (רומנטיות)	3	וריאציות חופשיות שומן: אטיודים

					סימפוניים אופ.13
	– ” –	מונותימטיות, פיתוח, מרקם, תזמור	<p>התלמיד יכיר וילמד את המאפיינים הייחודיים למספר מלחינים תוך הקשבה והתבוננות בדוגמאות של יצירותיהם.</p> <p>ריכוז חומר שנלמד בשנים הקודמות; מונותימטיות, פיתוחים סוערים, תבניות ליווי סוערות מותאמות לכלי המבצע, תזמור מונוכרומטי בעיקרו להדגשת עוצמה.</p>	3	מאפייני מלחינים בטהובן
	– ” –	טקסטורה תזמורתית, מודוסים נון- פונקציונליים, פנטטוניקה	<p>התלמיד יכיר את מאפייני הסגנון של המלחין: יצירת הטקטורות הייחודיות, חיבור כלים ל"כלי אחד", שימוש בהרמוניה כ"צבע", "תזמור" בכתיבה לפסנתר סולו, שימוש בפנטטוניקה וסולם טונים שלמים.</p>	3	דביסי
–	– ” –	פוליריתמיה, המיולה, פולימטריה	<p>התלמיד יכיר את מורכבות המרקם ביצירותיו של המלחין: פוליריתמיה, כתיבה קונטראפונקטית, מבנה טיפוסי של אקורדים בכתיבה לפסנתר.</p>	2	ברהמס
				1	הסבר על מבנה הבגרות
				4	חזרות ותרגול לקראת הבגרות

				30 שע'	סה"כ שנתי

מחבר התכנית: אבי ברמן (כל הזכויות שמורות למחבר התכנית – הן על התוכן והן על דרכי הוראתו ©).

4. דרכי הערכה מסכמות

4.1 סיכום דרכי הערכה ומתן ציון הגשה (מגן) בפיתוח שמיעה והרמוניה

למתן הציון הסופי במקצועות אלה נלקחים להערכה רק הישגיו של התלמיד בכיתה יב'.

הסיבה לכך היא האפשרות הניתנת לתלמידים במשך שנות הלימוד לעבור בין הקבוצות. בחודשיים האחרונים הלימודים של מקצועות אלה מתקיימים במתכונת של בחינות בגרות

ומהווים מעין סדרה של מתכונות, דבר הנותן תרגול מצוין לתלמידים ומאפשר למורה הערכה מדויקת של כל אחד מהתלמידים.

הקבצה	שעורי בית	בחנים	סה"כ	סה"כ מתוך הציון הסופי
א'	60% (12%)	40% (8%)	100%	(20%)
ב'	60% (8%)	40% (6%)	100%	(14%)
ג'	60% (5%)	40% (3%)	100%	(8%)

המספרים בסוגריים מתייחסים לחלקיות מתוך הציון הסופי בכל המקצועות העיוניים. (ראה טבלא בעמ' 93).

הקריטריונים למתן ציונים בפיתוח שמיעה

שיעורי בית ובחנים

א) מטלות בעל-פה – שירת התרגילים מחוברות סולפג' ויצירות מספרות המוסיקה, שירת הסולמות והמודוסים, שירת המרווחים, אקורדים ומהלכים הרמוניים.
הקריטריונים למתן הציון: דיוק אינטונציוני וריתמי בשירת התרגילים מהחברות ושירת prima vista, מהירות מספקת ודיוק אינטונציוני בשירת המרווחים, אקורדים, מהלכים וסולמות.

ב) מטלות בכתב – רישום הכתבות, זיהוי ורישום של מרווחים, אקורדים ומהלכים הרמוניים. הקריטריונים למתן הציון: זיהוי ורישום מדויקים של משקל, גובה הצלילים, וריתמוס בהכתבות; זיהוי מדויק של מרווחים, אקורדים ומהלכים הרמוניים.

הקריטריונים למתן ציונים בהרמוניה קלאסית

שיעורי בית ובחנים

א) הרמוניזציה של סופראן או באס; הקריטריונים למתן הציון: הקפדה על התהליכים הפונקציונליים בהתאם לנורמות של התקופה, שליטה בחוקי הובלת הקולות המקובלים בסגנון הקלאסי, כתיבה במרקם קוראלי על-פי הנורמות של התקופה, יצירת קו סופראן גמיש ומוסיקלי בהרמוניזציה של באס נתון.

ב) ניתוח הרמוני של קטעים מספרות המוסיקה. הקריטריונים למתן הציון: זיהוי מדויק של מהלכים הרמוניים בקטעים מוסיקליים, הבנת התפקיד של הרמוניה ביצירת אופיו של הקטע ובצורה המוסיקלית

4.2 סיכום דרכי הערכה ומתן ציון הגשה (מגן) בתאוריה ופרקטיקה של הג'אז

תיאור	אחוז מציון מגן	סיכום ביניים	סה"כ
י' מבחן מחצית א' קדנצת הג'אז הבסיסית	5% (20% שנתי)		
	5% (20% שנתי)		
השתתפות מחצית א'			

100%	25%	15%) 3.75% (שנתי)	מבחן ניתוח הרמוני במינור ובמז'ור והירמון קוים		
		5%) 1.25% (שנתי)	מבחן נגינת בלוז על פסנתר		
		5%) 1.25% (שנתי)	פרויקט ביצוע קומפוזיציית בלוז		
		30%) 7.5% (שנתי)	מבחן מסכם		
		5%) 1.25% (שנתי)	הכנת ש"ב והשתתפות מחצית ב' (משקל נמוך יותר כאן בגלל פרמטרים נוספים הכרוכים בעבודה עקבית לאורך המחצית)		
		סה"כ 100% שנתי			
	35%	יא'	5%) 1.75% (5%)	בוחן ניתוח הרמוני מרובעים במז'ור	
			10%) 3.5% (10%)	פרויקט מחצית – ניתוח ובצוע קטע ג'אז סטנדרטי	
			20%) 7% (20%)	מבחן מחצית	
			15%) 5.25% (15%)	נוכחות וש"ב במחצית א'	
			10%) 3.5% (10%)	מבחן הירמון	
			10%) 3.5% (10%)	פרויקט קומפוזיציית ג'אז- בלוז	
			20%) 7% (20%)	מבחן סוף שנה	
			10%) 3.5% (10%)	השתתפות וש"ב מחצית ב'	
	40%	יב'	15%) 6% (15%)	פרויקט כתיבת סולו 1	
			15%) 6% (15%)	פרויקט כתיבת סולו 2	
			20%) 8% (20%)	מבחן מחצית	
			10%) 4% (10%)	השתתפות וש"ב מחצית א'	

		פרויקט כתיבת סולו 3	4% (10%)	
		בחינת מודוסים אישית	2% (5%)	
		בחינת מתכונת	8% (20%)	
		השתתפות וש"ב מחצית ב'	2%	(5%)

ציון ההגשה (מגן) בג'אז מהווה 25% מציון ההגשה (מגן) בפיתוח שמיעה והרמוניה קלאסית.

במבחן הבגרות - תלמידי הג'אז מקבלים שאלות נוספות והציון הסופי הוא ממוצע בשלושה תחומים: הרמוניזציה, ניתוח הרמוני וזיהוי מהלך הרמוני.

המספרים בסוגריים מתייחסים לחלקיות מתוך הציון הסופי בכל המקצועות העיוניים. (ראה טבלא בעמ' 93).

הקריטריונים למתן ציונים בתאוריה ופרקטיקה של הג'אז

המבחנים (מחצית, מסכם ובחינת מתכונת)

יורכבו באופן עקרוני בצורה דומה תוך עלייה ברמת השאלות ממחצית מחצית ומשנה לשנה. משקל זהה ניתן לשלושת הפרמטרים:

א. שתי שאלות ניתוח הרמוני בסגנון ג'אז.

ב. שתי שאלות הירמון סופרן נתון בסגנון ג'אז תוך שימוש בתחליפי טריטון, השאלות מודאליות ודומיננטות שניוניות.

ג. שלוש שאלות זיהוי משמיעה: 1. שני מהלכים הרמוניים ג'אזיים והכתבה מלודית באוריינטציה קצבית סינקופלית.

הקריטריונים הנבדקים (בהתאמה לסעיפים הקודמים) הם:

א. הבנת טונאליות, הבנת קשרים בין אקורדים – קדנצות, השאלות מודאליות, דומיננטות שניוניות וכו'.

ב. הבנת צלילי האקורד, וצלילי מתח התואמים את המודוס שהוא דורש.

ג. הבנת הקשר בין שמיעה לבין תיאוריה, יישום החומר התיאורטי גם בשמיעה.

שיעורי בית:

בהתאם לחומר הנלמד, שיעורי הבית יינתנו מתוך החוברת של השיעור (ר' תוכנית ג'אז) בתחום של בניית מרווחים, אקורדים משולשים ומרובעים. תרגול מודוסים באופנים שונים. קריאת קצב, ניתוח מהלכים הרמוניים והירמון.

כמו-כן יינתנו מהלכים הרמוניים נוספים משיעור לשיעור אשר יותאמו לקצב התקדמות הכיתה בחומר.

4.3 סיכום דרכי הערכה ומתן ציון הגשה (מגן) בספרות ותולדות המוסיקה

בכתות ט'-י"א

בחני מושגים ותרגילי האזנה - 25%

מחברות – 25%

מבחן סוף שנה - 30%

יחס למקצוע – 20% (השתתפות פעילה- 15%, נוכחות והתנהגות – 5%)

בכתה י"ב

בחני מושגים ותרגילי האזנה - 20% (כל שניים – שלושה שעורים)

מחברות - 20%

יחס למקצוע (נוכחות, השתתפות, התנהגות) 10%

מתכונת 50%

(בכתה זו כל התרגילים והבחנים הם על רשימות ההאזנה והמושגים לבגרות, שנמסרות לתלמידים בשיעור הראשון בי"ב, לכן מועדיהם ומספרם יכולים להשתנות בהתאם למצב הכתה, כפי שהוא משתקף בתוצאותיהם)

שקלול הציונים לציון ההגשה (מגן) בתולדות המוסיקה

כיתה ט' = 5%

כיתה י' = 10%

כיתה י"א = 15%

כיתה י"ב = 70% (כולל מתכונת)

סה"כ = 100%

פירוט שקלול הציונים בטבלא

ס"ה	ס"ה	ס"ה	ס"ה	יחס	מחברות	בחני מושגים	2	מתכונת	ייתה
מתוך 20% של הציון הסופי במקצוע העיוניים	מתוך 40% של הציון הסופי במקצוע העיוניים	מתוך 60% של הציון הסופי במקצוע העיוניים	מתוך 100%	למקצוע (השתתפות פעילה, התנהגות)		ותרגילי האזנה	בחינות מחצית		

להקבצה א' בפת"ש והרמוניה	להקבצה ב' בפת"ש והרמוניה	להקבצה ג' בפת"ש והרמוניה							
1%	2%	3%	5%	1,5% (30%)	1% (20%)	1% (20%)	1,5% (30%)		
2%	4%	6%	10%	3% (30%)	2% (20%)	2% (20%)	3% (30%)		
3%	6%	9%	15%	4,5% (30%)	3% (20%)	3% (20%)	4,5% (30%)		
14%	28%	42%	70%	7% (10%)	14% (20%)	14% (20%)	-	35 (50%)	
20%	40%	60%	100%						

הציון הסופי מורכב מ-50% ציון הגשה (מגן) ו-50% ציון בחינת הבגרות.

המספרים בסוגריים מתייחסים לחלקיות מתוך הציון הסופי בכל המקצועות העיוניים. (ראה טבלא בעמ' 93).

פירוט הקריטריונים המרכיבים את הציונים בספרות ותולדות המוסיקה

תרגיל האזנה

תוכן

זיהוי ואפיון מרכיבי 2-3 קטעי מוסיקה מהרפרטואר שנלמד בשבועיים-שלושה האחרונים

קריטריונים להצלחה

זיהוי יצירה ופרק (40% מניקוד התשובה), ואפיון נכון של ז'אנר / מבנה / תזמור / רב-קוליות / שפה הרמונית / קצביות / תוכן / אופי / מאפיינים סגנוניים או תקופתיים מיוחדים (60% מניקוד התשובה)

בוחן מושגים

תוכן

הגדרה תמציתית – עד 5 שורות – של 2-3 מושגים שנלמדו בשבועיים-שלושה האחרונים

קריטריונים להצלחה

הגדרה מדויקת הכוללת הסבר שם המושג, הבנת מהותו, הקשרו ותפקידו במוסיקה

מחברות

קריטריונים להצלחה

לכל תלמיד חייבת להיות מחברת הכוללת את כל החומר מסוכם ומסודר בצורה בהירה ונכונה, כל הדוגמאות המוסיקליות מצוינות במקום הרלבנטי ומנותחות בכל ההיבטים שהתייחסו אליהם בשיעור.

מבנה מבחני סיום ט' – יא' ומבחן מתכונת בכיתה יב'

תוכן

א. זיהוי ואפיון מרכיבי 6 קטעי מוסיקה מהרפרטואר שנלמד (60% מניקוד המבחן)

ב. 2 שאלות עיוניות: שאלה (לבחירה מבין 2) על נושאי חתרן אסתטיים כלליים + שאלה (לבחירה כנ"ל) בנושאי התפתחות מוסיקלית, כולל דוגמאות – כולן מן החומר שנלמד (30% מניקוד המבחן)

ג. הגדרת 2 מושגים (לבחירה מבין 4) (10% מניקוד המבחן)

קריטריונים להצלחה

א. כמו בתרגיל (ראה לעיל)

ב. ידיעת החומר והבנת הנושא, תשובות מלאות, קישור נכון בין הדוגמא המוסיקלית לרקע התיאורטי, שימוש במושגים המקצועיים בהקשרים הנכונים (במקום בתיאורים "ספרותיים")

ג. כמו בבוחן (ראה לעיל)

4.4 סיכום דרכי הערכה ומתן ציון הגשה (מגן) בניתוח יצירות

כיתה	בחינת סוף השנה	בחינת מחצית	בחנים בע"פ	עבודות בית	השתתפות פעילה בשעור	סה"כ
ט'	7%	4%	3%	3%	2%	19%

(3.8%)	(0.4%)	(0.6%)	(0.6%)	(0.8%)	(1.4%)	
35%	4%	6%	4%	6%	15%	י'
(7%)	(0.8%)	(1.2%)	(0.8%)	(1.2%)	(3%)	
46%	2%	2%	2%	10%	בחינת מתכונת 30%	יא'
(9.2%)	(0.4%)	(0.4%)	(0.4%)	(2%)	(6%)	
100%	8%	11%	9%	20%	52%	סה"כ
(20%)	(1.6%)	(2.2%)	(1.8%)	(4%)	(10.4%)	

המשקל של כל כיתה בציון הסופי: ט' = 19%

י' = 35%

יא' = 46% (16% + 30% בחינת מתכונת)

המשקל הגבוה של כיתה י' נובע ממספר השעות הגדול (2 ש"ש) לעומת מספר השעות בכיתות ט' ו-יא (1 ש"ש).

הציון הסופי מורכב מ-50% ציון הגשה (מגן) ו-50% ציון בחינת הברגות.

המספרים בסוגריים מתייחסים לחלקיות מתוך הציון הסופי בכל המקצועות העיוניים. (ראה טבלא בעמ' 93).

פירוט הקריטריונים המרכיבים את הציונים בניתוח יצירות

משימות לשעורי בית ודרכי הערכתן:

- האזנה רב-פעמית ליצירה מוסיקלית;
- השלמה בכתב (בתווים) של הניתוח היצירה עליה עבדו בכיתה (ניתוח מוטיבי וצורני, ניתוח של מרכיבים ייחודיים ביצירה);
- התבוננות ביצירה במטרה למצוא התאמה בין הרגש והאופי לבין האמצעים המוסיקליים המבטאים אותם.

מבחנים בבכנות המתקדמות (י' - י"א), מתכונת ובגרות

- יש לציין שנושא הלימוד הינו "ניתוח יצירות" ולא צורות מוסיקליות, כך שהדגש ניתן על יכולותיו האנליטיות של התלמיד ופחות על זיהוי הצורה.
- המרכיב החשוב בחינות הוא חלק האנסין (65-70% מתוך הציון הכולל). באנסין נבדקת הטמעתו של התלמיד את החומר שנלמד במהלך השנים, ויכולתו להסיק מכך על יצירה שלא למד או הכיר קודם.

הבחינה – (כולל חלק האנסין) מחולקת למס' שאלות ספציפיות המנחות את התלמיד לאורך הניתוח, לכל שאלה ניתן ניקוד, שנקבע ע"י המורה בהתאם לחשיבותו של נושא השאלה להבנה הכוללת של היצירה. (ראה פירוט בנספח)

4.5 המבנה המודולרי (על פי הקבצות) של הציון הסופי במקצועות העיוניים

סה"כ	ניתוח יצירות	תולדות המוסיקה	פיתוח שמיעה ותורת המוסיקה	הקבצה בפיתוח שמיעה ותורת המוסיקה
100%	20%	20%	60%	א'

			פת"ש ותיאוריה)40%(הרמוניה)20%	
100%	20%	40%	40% פת"ש)26% ותיאוריה)+(הרמוניה)14%	ב'
100%	20%	60%	20% פת"ש)12% ותיאוריה)+(הרמוניה)8%	ג'

בחינות הבגרות- סיכום

כל בחינות בגרות במקצועות המוסיקליים מתקיימים בחודש מרס של כיתה י"ב, פרט למקצוע ניתוח יצירות, בו התלמידים ייבחנו בכיתה י"א.

דוגמאות השאלונים של בחינות בגרות בפיתוח שמיעה, הרמוניה, ספרות ותולדות המוסיקה מצ"ב.

א)תלמידים הנבחרים בבחינת הבגרות בפיתוח שמיעה ותורת המוסיקה ברמה מתקדמת (הקבצות א' ו-ב') יתוגמלו בבנוס: 15% מציון הבחינה בהקבצה א' ו-10% מציון הבחינה בהקבצה ב' (ללא אפשרות לעבור את הציון המקסימלי בבחינה זאת).

5.נספחים

נספח 1 – בבליוגרפיה

הרמוניה

בייקין, לריסה וכספי, מיכאל עורכים. חוברת קטעים לניתוח הרמוני.

ג'אז

ארגז, אורן עורך. חוברת תרגול לתורת המוסיקה בג'אז.

תולדות וספרות המוסיקה

רגב, גליה עורכת. חוברת סיכומים בתולדות המוסיקה.

- אנציקלופדיה Grove

- אנציקלופדיה "גדולי המלחינים ויצירותיהם"

- אנציקלופדיה "המוסיקה של המאה ה-20"

ניתוח יצירות

דליה כהן - שמע וידע של המרכיבים המוסיקליים - הוצאה שלישית - אקדמון ירושלים

ISBN: [0-130143316](#)

Grove Music Online - © [Oxford University Press](#) 2007 — 2010

Machlis/Forney - *The enjoyment of music – Eight edition* - © Norton & Company Inc.1999

ISBN 0-393-97299-2

J.S. Bach's Well-Tempered Clavier - In-depth Analysis and Interpretation –

מתוך דף הבית של Siglind Bruhn באתר אוניברסיטת מייסגן

Green, D.M. *Form in Tonal Music: An Introduction to Analysis* . second edition (1975).

ISBN 0-03-020286

[Perone, James E. - Form and analysis theory :a bibliography - Westport, Conn. Greenwood Press,1998](#)

[Rosen, Charles - Sonata forms. Second edition. - © Norton & Company Inc.1988](#)

ISBN [0-393-302199](#)

[Schenker, Heinrich - Five graphic music analyses - Wien: Universal, 1932.](#)

Narmour, Eugene - The analysis and cognition of melodic complexity :the implication-realization model. - Chicago : University of Chicago Press, 1992.

ISBN 0-226568423

[Straus, Joseph N. - Introduction to post-tonal theory. - 3rd. Edition Upper Saddle R: Prentice-Hall,2005](#)

[Tovey, Donald Francis A Companion to Beethoven's pianoforte sonatas : Bar-by-bar analysis. © London :Royal Schools of Music,1945.](#)

נספח 2- תכנית הלימודים בתיאוריה לכיתות ז'-ט'

לימוד תיאוריה מוסיקלית מתקיים החל מכיתה ז' ב-3 הקבוצות שונות. כל ההקבוצות לומדות חומר זהה מבחינת הנושאים אך משלימות לימודי תכנית זאת במספר שעות שונה (ראה רובריקת שעות שבטבלאות). הקבצה ג' מסיימת את החומר בשבועות הראשונים של כיתה י'. בחינת הבגרות בפיתוח שמיעה ובהרמוניה כוללת שאלות בתאוריה.

נושא <u>תיווי</u> <u>ומשכי זמן</u>	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקלה	ביבליוגרפיה לתלמיד
רישום גובה צליל	2	התלמיד ילמד לרשום תווים במפתח סול	-חמשה; -מפתחות סול, פה, דו; סימני התק; אנהרמוניזם הצלילים	הוראה פרונטאלית, תרגול.	פירוט בעמ' 24	חוברת לתלמיד
מטרומ, משקל, קצב. משכי זמן.	4-6	התלמיד יבין ויפנים את המושגים העיקריים של משקל וריתמוס; התלמיד ילמד לרשום מקצבים למיניהם.	-פעמה; -תיבה; - משקל (פשוט, מורכב, משתנה); פולימטריה;	הוראה פרונטאלית, תרגול		

			-סימני משכי הזמן; -מקצבים מנוקדים למיניהם; -סינקופה; -מקרים מיוחדים של חלוקת הפעמה.			
			טרמינולוגיה איטלקית: שמות הטמפי	התלמיד ילמד את הטרמינולוגיה – שמות הטמפי.	1	טמפו
		תרגול	נוסחאות הניצוח במשקלים מוסיקליים 4/4, 3/4, 2/4	התלמיד יכיר את נוסחאות הניצוח ויתרגל אותן בשירת קטעי סולפג'.	1	ניצוח

סה"כ שעות: 8-10 (הקבצה א - 8 ש', הקבצה ב' - 9 ש', הקבצה ג' - 10 ש')

נושא:	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקלה	ביבליוגרפיה לתלמיד
-------	------	----------------------	----------------	------------	-------------------	--------------------

						<u>מאפיינים של צליל מוסיקלי</u>
		הוראה פרונטאלית	-גובה הצליל; -משך הצליל; -עוצמת הצליל; -גוון הצליל; -סולם טונים עיליים (overtones)	התלמיד יכיר את תכונות הצליל מוסיקלי.	2	צליל מוסיקלי ומרכיביו.

סה"כ שעות: 2

נושא <u>מרווחים</u>	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מרווח במוסיקה – מושגי יסוד	1-2	התלמיד יכיר, יבין ויפנים את המושגים הבסיסיים הקשורים לנושא.	-מושגי טון וחצי טון; -מושג המרווח המוסיקלי; -מרווח הרמוני ומלודי; -שמות המרווחים; -מדידת המרווח: דרגות וטונים; -מרווח משלים (היפוך המרווח); -מרווחים קונסוננטיים (מושלמים ובלתי	הוראה פרונטאלית		

			מושלמים) ודיסוננטיים.			
		תרגול	מרווחים זכים; מרווחים גדולים וקטנים	התלמיד יתרגל את הבניה והזיהוי של פרימות ואוקטבות זכות וסקונדות וספטימות גדולות וקטנות.	2-3	פרימות ואוקטאבות. סקונדות וספטימות
		תרגול		התלמיד יתרגל את הבניה והזיהוי של קוורטות וקוינטות זכות	1-2	קוורטות וקוינטות זכות
		תרגול		התלמיד יתרגל את הבניה והזיהוי של טרצות וסקסטות גדולות וקטנות	2-4	טרצות וסקסטות גדולות וקטנות
		הוראה פרונטאלית; תרגול	שמות המרווחים המורכבים: נוה, דצימה, אונדצימה, דואודצימה, טרצדצימה, קוורטדצימה, קוינטדצימה	התלמיד יכיר את המושג ויתרגל את הבניה והזיהוי של מרווחים מורכבים.	1	מרווחים מורכבים
		הוראה פרונטאלית; תרגול	-מרווח מוגדל ומוקטן; אנהרמוניזם של מרווחים	התלמיד יתרגל את בנית המרווחים המוגדלים והמוקטנים; החלפות אנהרמוניות של צלילי המרווח וזיהוי המרווח החדש	4-7	מרווחים מוגדלים ומוקטנים; אנהרמוניזם של מרווחים
					2	חזרה ובוחן

--	--	--	--	--	--	--

סה"כ שעות: 13-21 (הקבצה א' – 13 שעות, הקבצה ב' – 17 שעות, הקבצה ג' – 21 שעות)

נושא <u>סולמות</u>	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה	ביבליוגרפי ה לתלמיד
סולם, מודוס – מושגי היסוד	1	התלמיד יכיר ויבין את מושגי היסוד של הנושא	-סולם מוסיקלי; -דרגה; -דרגות יציבות ובלתי יציבות; -טוניקה; -צליל מוביל; -פיתרון מוסיקלי.	הוראה פרונטאלית		
סולמות מז'ור ומינור – מושגי יסוד	1-2	התלמיד יכיר את מושגי היסוד; יתרגל את הבניה והזיהוי של סולמות מז'וריים ומינוריים (3 סוגים)	-מבנה של סולם מז'ורי; -סולם מקביל; -3 סוגים של סולם מינורי; טבעי, הרמוני ומלודי; טטראכורדים.	הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח דוגמאות מהספרות המוסיקלית		
מעגל הקוינטות.	5-7	התלמיד ילמד למצוא סימני התק בסולם הנתון	-סדר סימני התק; -סדר סולמות במעגל הקוינטות;	הוראה פרונטאלית; תרגול	שעורי בית	

			סולמות אנהרמוניות.	ויזהה סולם על- פי סימני התק		
	בוחר בכתב				1	בוחר

סה"כ שעות: 8-11 (הקבצה א' - 8 שעות, הקבצה ב' - 10 שעות, הקבצה ג' - 11 שעות)

נושא: <u>מודוסים</u>	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה	ביבליוגרפי ה לתלמיד
מודוסים בעלי מנעד מצומצם (עד 5 צלילים)	2	התלמיד יכיר את המודוסים בעלי מנעד מצומצם; התלמיד יתרגל בניה של חמשת סוגי הפנטטוניקה	-מודוס; -טריכורד; -טטראקורד; -פנטטוניקה.	הוראה פרונטאלית; תרגול.		
מודוסים בעלי שבע דרגות	8-11	התלמיד יכיר את המודוסים בעלי 7 דרגות; התלמיד יתרגל בנית המודוסים.	מודוסים: לידי, יוני, מיקסולידי, דורי, אאולי, פריגי, לוקרי.	הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח דוגמאות מהספרות המוסיקלית		
מודוסים מורכבים ונון- פונקציונליים;	2	התלמיד יכיר את המודוסים המורכבים, נון- פונקציונליים וטכניקה הסריאלית	שילוב מודוסים: לידי- מיקסולידי, דורי-פריגי;	הוראה פרונטאלית; הכרות עם דוגמאות מהספרות המוסיקלית		

			מודיסים גן- פונקציונליים: טונים שלמים, טון- חצי טון, מודוסים של סטרווינסקי, מאסיאן; האסכולה הוינאית החדשה והדודקאפוני ה			דודקאפוניה.
					2	חזרה ובחן

סה"כ שעות: 14-17 (הקבצה א' – 14 שעות, הקבצה ב' – 15 שעות, הקבצה ג' – 17 שעות)

נושא: <u>אקורדים</u>	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה	ביבליוגרפי ה לתלמיד
אקורדים משולשים והיפוכיהם	5-7	התלמיד יתרגל בניה וזיהוי של אקורדים משולשים והיפוכיהם	-מושג האקורד; -אקורד משולש; -4 סוגים של אקורד משולש: מז'ור, מינור, מוקטן ומוגדל; מושג היפוך האקורד; היפוכים של אקורד משולש – סקסטאקורד וקוורטסקסטאקורד.	הוראה פרונטאלית; תרגול		

		הוראה פרונטאלית; תרגול	-פונקציונליות; דרגות ראשיות (טוניקה, סובדומיננטה ודומיננטה) והסימון שלהן; דרגות משניות והסימון שלהן	התלמיד יזהה ויבנה אקורדים משולשים והיפוכיהם על דרגות הסולם מז'ורי ומינורי	3-6	פונקציות הרמוניות; דרגות ראשיות ומשניות; אקורדים משולשים על דרגות מז'ור ומינור טבעי והרמוני.
		הוראה פרונטאלית; תרגול	-הגדרת הספטאקורד; -סוגי הספטאקורדים; -סימון הספטאקורדים;	התלמיד יבנה ויזהה ספטאקורדים מהצליל הנתון (7 סוגים)	3-5	ספטאקורדי ם למיניהם
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח דוגמאות מהספרות המוסיקלית	-דומיננטספטאקורד – שלושה היפוכים של דומיננטספטאקורד: 2 4 6 ; 3 ; 5 -פתרונותיו של V7 והיפוכיו.	התלמיד יבנה דומיננטספטאקורד והיפוכיו בכל הסולמות מז'וריים ומינוריים עם פתרונם	4-8	אקורד V7 והיפוכיו
		הוראה פרונטאלית; תרגול; ניתוח דוגמאות מהספרות המוסיקלית	ספטאקורד מוביל	התלמיד יבנה ספטאקורד מוביל בכל הסולמות של מז'ור ומינור הרמוני עם הפתרון	2-3	אקורד VII7 (ספטאקור ד מוביל) בסולמות מז'ור ומינור
					2	חזרה והמבחן המסכם

סה"כ שעות: 20-32 (הקבצה א' – 20 שעות, הקבצה ב' -27 שעות, הקבצה ג' – 32 שעות)

ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה	דרכי הוראה	מושגים מרכזיים	מטרות פרטניות לביצוע	שעות	נושא: <u>טריטון</u> <u>ומרווחים</u> <u>אופייניים</u> <u>למינור</u> <u>הרמוני</u>
		הוראה פרונטאלית; תרגול	-טריטון דיאטוני; -אי-יציבותו של טריטון; -פתרון הטריטון	התלמיד יבנה טריטונים דיאטוניים עם פתרונם בסולמות מז'ור ומינור (עד 6 סימני התק)	2-3	טריטונים דיאטוניים במז'ור ומינור טבעי
		הוראה פרונטאלית; תרגול	-ספטימה מוקטנת ופתרונה; -קוינטה מוקטנת ופתרונה; -קוורטה מוקטנת ופתרונה	התלמיד ילמד לבנות מרווחים מוקטנים בסולמות מינור הרמוני (עד 6 סימני התק) עם פתרונם	2-5	מרווחים מוקטנים בסולם מינור הרמוני
		הוראה פרונטאלית; תרגול	-סקונדה מוגדלת עם פתרונה; -קוורטה מוגדלת עם פתרונה;	התלמיד ילמד לבנות מרווחים מוגדלים בסולמות מינור הרמוני (עד 6 סימני התק) עם פתרונם	2-5	מרווחים מוגדלים בסולם מינור הרמוני

			קוינטה מוגדלת עם פתרונה			
					1	בוחרן

סה"כ שעות: 7-14(הקבצה א' - 7 שעות, הקבצה ב' -10 שעות, הקבצה ג' - 14 שעות)

נושא: <u>כרומטיזם</u> <u>ואלטרציה</u>	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה	ביבליוגרפיה לתלמיד
אלטרציה תוך סולמית	2	התלמיד יבין את המושג האלטרציה כחיזוק האי- יציבות וחידוד המשיכה בין דרגות הסולם	-דיאטוניקה; -כרומטיקה; --אלטרציה; -דרגות מוגבהות ומונמכות; -משיכה; -צלילים כרומטיים עוברים ושכנים	הוראה פרונטאלית; ניתוך דוגמאות מהספרות המוסיקלית		
סטיה ומודולציה	2	התלמיד יבין את תהליך הכרומטיזציה המביא לשינויים בכיווני המשיכה בין דרגות הסולם ויצירת המרכזים	-מרכז טונלי חדש; -דומיננטות שניוניות; -סטיה; -מודולציה	הוראה פרונטאלית; ניתוח דוגמאות מהספרות המוסיקלית		

				הטונליים החדשים		
--	--	--	--	--------------------	--	--

סה"כ שעות: 4 (הקבצה א' - 4 שעות, הקבצה ב' - 4 שעות, הקבצה ג' - 4 שעות)

נספח 3- טבלא הממחישה את הקורלציה בין המקצועות:

פיתוח שמיעה, תאוריה והרמוניה

כיתה ז' 2 ש"ש		
הקבצה א'	הקבצה ב'	הקבצה ג'
	<u>א) תיאוריה</u>	
1. שמות התווים ורישומם על חמשה 2. צליל מוסיקלי ותכונותיו 3. מפתח סול 4. אנהרמוניזם	1. שמות התווים ורישומם על חמשה 2. צליל מוסיקלי ותכונותיו 3. מפתח סול ומפתח פה 4. אנהרמוניזם	1. שמות התווים ורישומם על חמשה 2. צליל מוסיקלי ותכונותיו 3. מפתח סול ומפתח פה 4. אנהרמוניזם
	<u>ב) תיאוריה ופיתוח שמיעה</u>	

<p>1. <u>משקלים מוסיקליים</u>: 4/4, 3/4, 2/4</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: שלם, חצי, רבע, שמינית, חלקי שישה-עשר (כל הקומבינציות), רבע מנוקד ושמינית.</p> <p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור (שלושה סוגים), סימן התק אחד.</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: מרווחים מלודיים והרמוניים עד קוינטה – זיהוי, בניה, שירה.</p>	<p>(סולפג', הכתבות, זיהוי בשמיעה)</p> <p>1. <u>משקלים מוסיקליים</u>: 4/4 ; 3/4 ; 2/4</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: שלם, חצי, רבע, שמינית, חלקי שישה-עשר (כל הקומבינציות), רבע מנוקד ושמינית/שני חלקי שישה עשר, שמינית מנוקדת עם חלק שישה-עשר.</p> <p>1. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור (שלושה סוגים), 1-2 סימני התק.</p> <p>2. <u>מרווחים</u>: מלודיים והרמוניים מפרימה עד קוינטה – זיהוי, בניה, שירה.</p> <p>3. <u>אקורדים</u>: 4 סוגים של משולשים – זיהוי, בניה, שירה.</p> <p>ג) רמת הקושי של הכתבות מנגינה וסולפג'</p>	<p>1. <u>משקלים מוסיקליים</u>: 4/4 ; 3/4 ; 2/4</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: שלם, חצי, רבע, שמינית, חלקי שישה-עשר (כל הקומבינציות), רבע מנוקד ושמינית/שני חלקי שישה עשר, שמינית מנוקדת ושש-עשרית, טרילולה בתוך חצי ובתוך רבע, סינקופה (רבע-חצי-רבע ושמינית-רבע-שמינית).</p> <p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור (שלושה סוגים) עד שני סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: כל המרווחים עד אוקטבה (מלודיים והרמוניים) – זיהוי, בניה ושירה.</p> <p>5. <u>אקורדים</u>: 4 סוגים של משולשים – זיהוי, בניה, זיהוי, שירה</p>
---	--	--

<p>דיאטוניקה, תנועה מלודית הדרגתית, צלילים יציבים, קפיצות בין דרגות יציבות.</p>	<p>דיאטוניקה, תנועה מלודית הדרגתית, צלילים יציבים, קפיצות בין דרגות יציבות.</p>	<p>דיאטוניקה, תנועה מלודית הדרגתית, צלילים יציבים, קפיצות בין דרגות יציבות, קפיצות מדרגות בלתי יציבות לדרגות יציבות. שימוש בכל המקצבים שנלמדו.</p>
	<p>כיתה ח' 2 ש"ש</p>	
<p>הקבצה ג'</p>	<p>הקבצה ב'</p>	<p>הקבצה א'</p>
<p>1. מעגל קוינטות 2. טבע של צליל 3. מושגי דינאמיקה, טמפו, הבעה</p>	<p><u>א)תיאוריה</u></p> <p>1. מעגל קוינטות 2. טבע של צליל 3. מושגי דינאמיקה, טמפו, הבעה</p>	<p>1. מעגל קוינטות 2. טבע הצליל. סולם טונים עיליים 3. מושגי דינאמיקה, טמפו, הבעה 4. מרווחים מוגדלים ומוקטנים; אנהרמוניזם המרווחים 5. מושג הפונקציונליות</p>

<p>1. <u>משקלים מוסיקליים</u>: 2/4 ; 3/4 ; 4/4</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: רבע מנוקד עם שני חלקי שישה-עשר, טריולה בתוך רבע, סינקופה בתוך חצי, שמינית מנוקדת עם חלק שישה-עשר</p> <p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עד 2 סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: כל המרווחים עד אוקטבה – זיהוי, בניה, שירה</p>	<p><u>(ב) תיאוריה ופיתוח שמיעה</u></p> <p>(סולפג', הכתבות זיהוי בשמיעה)</p> <p>1. <u>משקלים מוסיקליים</u>: 3/8 ; 6/8</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: טריולה בתוך רבע, סינקופה בתוך שלם ובתוך חצי, סיציליאן.</p> <p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עד 3-2 סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: כל המרווחים עד אוקטבה - זיהוי, בניה, שירה</p>	<p>1. <u>משקלים מוסיקליים</u>: 3/8 ; 6/8</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: סיציליאן, צלילים מקושטים, סינקופה בתוך רבע</p> <p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור 3-4 סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: מרווחים בסולם כולל טריטונים במז'ור ומינור טבעי והרמוני עם פתרונות</p>
---	--	--

<p>5. <u>אקורדים</u>: 4 סוגים של אקורד משולש</p> <p>תנועה מלודית הדרגתית עם קפיצות בין צלילים יציבים.</p> <p>שימוש בסולמות עד 2 סימני התק ובכל המקצבים הנלמדים.</p>	<p>5. <u>אקורדים</u>: היפוכי אקורד משולש – זיהוי, בניה, שירה</p> <p><u>גרמת הקושי של הכתבות וסולפג'</u></p> <p>תנועה מלודית הכוללת קפיצות מדרגות בלתי יציבות לדרגות יציבות בסולמות עם 2-3 סימני התק.</p> <p>שימוש בכל המקצבים הנלמדים.</p>	<p>5. <u>אקורדים</u>: היפוכי אקורד משולש – זיהוי, בניה, שירה; משולשים של דרגות ראשיות עם היפוכיהם – בניה ושירה; ספטאקורדים מחוץ למסגרת הסולם – זיהוי, בניה ושירה; V7 עם היפוכיו ופתרונותיהם – זיהוי, בניה, שירה;</p> <p>זיהוי מהלכים הרמוניים הכוללים משולשים ההיפוכיהם של דרגות ראשיות, V7 והיפוכיו.</p> <p>תנועה מלודית הכוללת קפיצות בין דרגות בלתי יציבות; הכתבות דו קוליות במפתחות שונים עם בס פונקציונלי; שירה של תרגילים חד- ודו- קוליים במפתחות סול ופה. סולמות: 3-4 סימני התק.</p>
---	---	---

	כיתה ט' 3 ש"ש	
הקבצה ג'	הקבצה ב'	הקבצה א'
<p>1. מרווחים מוגדלים ומוקטנים, אנהרמוניזת של מרווחים</p> <p>2. מושג הפונקציונליות</p>	<p><u>א) תיאוריה</u></p> <p>1. מרווחים מוגדלים ומוקטנים, אנהרמוניזת של מרווחים;</p> <p>2. מושג הפונקציונליות</p> <p><u>ב) תיאוריה ופיתוח שמיעה</u></p> <p>(סולפג', הכתבות, זיהוי בשמיעה)</p> <p>1. מקצבים: צלילים מקושתיים, סינקופות למיניהן</p>	<p>1. מרווחים אופייניים למינור הרמוני</p> <p>2. מרווחים מורכבים</p> <p>3. ספטאקורדים במסגרת הסולם</p> <p>4. נונאקורדים, אונדצימאקורדים, טרצדצימאקורדים</p> <p>5. מודיסים למיניהם: פנטטוניים, הפטטוניים, מודוסים נון פונקציונליים</p> <p>1. מקצבים: סינקופות למיניהן</p> <p>2. סולמות: מז'ור ומינור עד 5-4 סימני התק, מודוסים למיניהם – זיהוי, בניה, שירה מכל צליל.</p>
<p>1. מקצבים: סינקופה בתוך רבע, צלילים מקושתיים</p>	<p>1. מקצבים: צלילים מקושתיים, סינקופות למיניהן</p>	<p>1. מקצבים: סינקופות למיניהן</p> <p>2. סולמות: מז'ור ומינור עד 5-4 סימני התק, מודוסים למיניהם – זיהוי, בניה, שירה מכל צליל.</p>

<p>2. סולמות: מז'ור ומינור עם 3- 2 סימני התק</p> <p>3. <u>מרווחים</u>: מרווחים במסגרת הסולם; טריטונים במז'ור ובמינור טבעי- זיהוי, בניה, שירה</p> <p>4. <u>אקורדים</u>: היפוכים של אקורד משולש – זיהוי, בניה, שירה.</p> <p>דרגות ראשיות עם היפוכיהן במסגרת הסולם – זיהוי, בניה.</p>	<p>2. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עד 3- 2 סימני התק</p> <p>3. <u>מרווחים</u>: מרווחים במסגרת הסולם; טריטונים במז'ור ובמינור טבעי; מרווחים אופייניים למינור הרמוני – זיהוי, בניה, שירה.</p> <p>4. <u>אקורדים</u>: ספטאקורדים ללא מסגרת הסולם; V7 והיפוכיו עם פתרונות – זיהוי, בניה, שירה.</p> <p>דרגות ראשיות והיפוכיהן במסגרת הסולם - זיהוי, בניה, שירה</p>	<p>3. <u>מרווחים</u>: מרווחים מורכבים – זיהוי, בניה; מרווחים אופייניים למינור הרמוני – זיהוי, בניה, שירה בכל הסולמות</p> <p>4. <u>אקורדים</u>: ספטאקורדים במסגרת הסולם: VII7, VII7 (מוקטן וחצי מוקטן) – זיהוי, בניה, ושירה בכל הסולמות.</p> <p>זיהוי מהלכים הרמוניים הכוללים משולשים של דרגות ראשיות עם היפוכיהם, קדנציאלי, V7 עם היפוכיו, VII7, VII7 וסיום מדומה.</p> <p>כרומטיקה תוך סולמית: צלילים כרומטיים עוברים ושכנים. הכתבות חד –ודו- קוליות עם קולות יותר מפותחים. תרגלי שירה חד- ודו- קוליים.</p>
--	---	---

<p>הכתבות עם תנועה מלודית על-פי צלילים יציבים, על-פי צלילי אקורדים של דרגות ראשיות.</p> <p>קטעי סולפג' הכוללים אותן המוטיבים .</p> <p>שימוש בכל המקצבים הנלמדים.</p>	<p><u>ג) רמת הקושי של הכתבות וסולפג'</u></p> <p>הכתבות דו-קוליות במפתח סול ובמפתחות סול ופה עם בס פונקציונלי.</p>	
	<p>כיתה י' 3 ש"ש</p>	
<p>הקבצה ג'</p>	<p>הקבצה ב'</p>	<p>הקבצה א'</p>
<p>1. מרווחים אופייניים למינור הרמוני</p> <p>2. מרווחים מורכבים</p> <p>3. מודוסים למיניהם- פנטטוניים, הפטטוניים, נון פונקציונליים</p>	<p><u>א) תיאוריה/הרמוניה</u></p> <p>1. מרווחים מורכבים</p> <p>2. מודוסים למיניהם – פנטטוניים, הפטטוניים, נון פונקציונליים</p>	<p>1. מרקם קוראלי, חוקי בנית האקורד</p> <p>2. סוגי הקשר בין אקורדים: עם צליל משותף וללא צליל משותף</p> <p>3. הירמון סופרן ובס באמצעות משולשים של דרגות דיאטונית</p>

<p>4. ספטאקורדים מחוץ למסגרת הסולם</p> <p>5. ספטאקורדים במסגרת הסולם (V7)</p> <p>הרמוניה – בחודשיים האחרונים</p> <p>6. מרקם קוראלי וחוקי בנית האקורד</p> <p>7. סוגי הקשר: עם צליל משותף וללא צליל משותף</p> <p>8. הירמון בס באמצעות משולשים של דרגות ראשיות</p>	<p>הרמוניה – במחצית השנייה</p> <p>3. מרקם קוראלי, חוקי בנית האקורד</p> <p>4. סוגי הקשר בין אקורדים: עם צליל משותף וללא צליל משותף.</p> <p>5. הירמון סופרן ובס באמצעות משולשים של דרגות ראשיות והיפוכיהם.</p> <p><u>ב) תיאוריה/הרמוניה ופיתוח שמיעה</u></p> <p>(סולפג', הכתבות, זיהוי בשמיעה)</p> <p><u>1. משקלים: 9/8 ; 12/8</u></p> <p><u>2. מקצבים: חוזק החומר הנלמד בכיתה ט'</u></p>	<p>והיפוכיהן, קוורטסקסטאקורד קדנציאלי, V7 והיפוכיו.</p> <p><u>1. משקלים: משקלים מורכבים – 9/8 ; 12/8 ; 5/4 ; 7/4</u></p> <p><u>2. מקצבים: חוזק החומר הנלמד, עליה ברמת המורכבות הריתמית</u></p>
--	---	--

<p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עד 4 סימני התק; מודוסים למיניהם – זיהוי ובניה</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: מרווחים אופייניים למינור הרמוני – זיהוי ובניה</p> <p>5. <u>אקורדים</u>: ספטאקורדים מחוץ למסגרת הסולם – זיהוי ובניה;</p> <p>V7 והיפוכיו עם פתרונות – זיהוי ובניה;</p> <p>מהלכים הרמוניים הכוללים משולשים של דרגות ראשיות</p> <p>הכתבות חד-קוליות המורכבות מתנועה הדרגתית ותנועה על-פי צלילים של האקורדים הנלמדים;</p>	<p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עד 5- 4 סימני התק, מודוסים למיניהם – פנטטוניים, הפטטוניים נון פונקציונליים – זיהוי, בניה, שירה.</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: חיזוק החומר הנלמד בכיתה ט' – זיהוי, בניה ושירה של מרווחים פשוטים ואופייניים למינור הרמוני</p> <p>5. <u>אקורדים</u>: מהלכים הרמוניים הכוללים דרגות ראשיות עם היפוכיהן, קדנציאלי, V7, סיום מדומה</p> <p><u>גרמת הקושי של הכתבות וסולפג'</u></p> <p>צלילים כרומטיים עוברים ושכנים;</p>	<p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עם 6- 5 סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: חיזוק החומר הנלמד; זיהוי מרווחים פשוטים, מורכבים ואופייניים המנוגנים במנעדים שונים.</p> <p>5. <u>אקורדים</u>: מהלכים הרמוניים הכוללים אקורדים משולשים והיפוכיהם של כל הדרגות הדיאטוניות, V7, II7, VII7 והיפוכיהם, סטיות לסולמות של קרבה ראשונה.</p>
--	--	---

<p>שירה חד-קולית של דוגמאות מוסיקליות הכוללות תנועה על-פי צלילים של אקורדים נלמדים.</p>	<p>הכתבות חד-קוליות ודו-קוליות במפתחות שונים; שירה חד-קולית ודו-קולית (דיאטוניקה בלבד)</p>	<p>הכתבות חד-קוליות ודו-קוליות עם כרומטיקה תוך סולמית וחץ סולמית; הכתבות הכוללות פוליפוניה חיקויית. שירה דו-קולית ורב-קולית של קטעים מספרות מוסיקלית הכוללים כרומטיקה של שני הסוגים.</p>
	<p>כיתה יא' 3 ש"ש</p>	
<p>הקבצה ג'</p>	<p>הקבצה ב'</p>	<p>הקבצה א'</p>
<p>הירמון בס וסופרן באמצעות כל הדרגות הראשיות עם היפוכיהן, 116, 117.</p>	<p style="text-align: center;"><u>א) הרמוניה</u></p> <p>הירמון בס וסופרן באמצעות משולשים של כל הדרגות הדיאטוניות והיפוכיהן, 117, 117. והיפוכיו, 117.</p> <p style="text-align: center;"><u>ב) הרמוניה ופיתוח שמיעה</u></p> <p>(סולפג', הכתבות, זיהוי בשמיעה)</p> <p>1. <u>משקלים</u>: משקלים מורכבים – 5/4 ; 7/4</p>	<p>הירמון סופרן ובס באמצעות משולשים והיפוכיהם של כל הדרגות הדיאטוניות, ספטאקורדים של V, VII, II והיפוכיהם, כרומטיקה חוץ סולמית (סטיות לסולמות של קרבה ראשונה) ותוך סולמית (אלטרציה);</p> <p>ניתוח הרמוני</p> <p>1. <u>משקלים</u>: משקלים משתנים</p>

<p>1. <u>משקלים</u>: חיזוק החומר הנלמד בשנים הקודמות</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: חיזוק החומר הנלמד בשנים הקודמות</p> <p>3. <u>סולמות</u>: עד 5-4 סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: חיזוק החומר הנלמד</p> <p>5. <u>אקורדים</u>: זיהוי ובניה של כל סוגי הספטאקורדים; מהלכים הרמוניים הכוללים דרגות ראשיות עם היפוכיהן, 7, סיום מדומה.</p>	<p>2. <u>מקצבים</u>: חיזוק החומר הנלמד בשנים הקודמות</p> <p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עד 6 סימני התק סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: מרווחים מורכבים – זיהוי, בניה</p> <p>5. <u>אקורדים</u>: זיהוי ובניה של כל סוגי הספטאקורדים עם היפוכיהם; מהלכים הרמוניים הכוללים משולשים והיפוכיהם של כל הדרגות הדיאטוניות עם היפוכיהן, 7 ו 7 והיפוכיו, 117.</p> <p><u>ג) רמת הקושי של הכתבות וסולפג'</u></p>	<p>2. <u>מקצבים</u>: חיזוק החומר הנלמד בשנים הקודמות</p> <p>3. <u>סולמות</u>: מז'ור ומינור עד 7 סימני התק</p> <p>4. <u>מרווחים</u>: חיזוק החומר הנלמד בשנים הקודמות</p> <p>5. <u>אקורדים</u>: זיהוי, בניה ושירה של כל סוגי הספטאקורדים עם היפוכיהם; מהלכים הרמוניים הכוללים את כל הדרגות הדיאטוניות עם היפוכיהן, ספטאקורדים של הדרגות V, II, VII עם היפוכיהם, סטיות ואלטרציה (האקורדים ה"גיאוגרפיים" וסקסטאקורד נאפוליטני)</p> <p>הכתבות וקטעי שירה חד-קוליים, דו-קוליים ותלת-קוליים בכל הסולמות, הכוללים קפיצות לצלילים כרומטיים, סטיות ומודולציות.</p>
--	---	--

<p>הכתבות חד-קוליות וקטעי שירה במפתח סול או פה המבוססים על דיאטוניקה</p>	<p>הכתבות וקטעי שירה חד-קוליים הכוללים כרומטיקה תוך סולמית וחוץ סולמית; קטעי שירה והכתבות דו-קוליים עם כרומטיקה תוך סולמית בקול העליון</p>	
	<p>כיתה יב' 3 ש"ש</p>	
<p>הקבצה ג'</p>	<p>הקבצה ב'</p>	<p>הקבצה א'</p>
<p>הירמון סופרן ובס באמצעות כל הדרגות הראשיות עם היפוכיהן, II ו-116 במז'ור, 116 במינור, קדנציאלי, V7 והיפוכיו, סיום מדומה. ניתוח הרמוני.</p> <p>1. <u>משקלים</u>: חיזוק</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: החומר</p> <p>3. <u>מרווחים</u>: הנלמד</p> <p>4. <u>אקורדים</u>: משולשים והיפוכיהם, ספטאקורדים במצב יסודי, מהלכים הרמוניים הכוללים את הדרגות הראשיות עם היפוכיהן, 116, V7 עם היפוכיו וסיום מדומה.</p>	<p style="text-align: center;">(א) הרמוניה</p> <p>הירמון סופרן ובס באמצעות כל הדרגות הדיאטוניות, V7, 117, VII7 והיפוכיהם, אלטרציה באקורדים של סובדומיננטה (אקורדים "גיאוגרפיים")</p> <p>1. <u>משקלים</u>: חיזוק</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: החומר</p> <p>3. <u>מרווחים</u>: הנלמד</p> <p>4. <u>אקורדים</u>: מהלכים הרמוניים הכוללים היפוכים של V7, 117, VII7 ואקורדים "גיאוגרפיים"; משולים עם היפוכיהם; ספטאקורדים עם היפוכיהם</p>	<p>הירמון סופרן ובס באמצעים דיאטוניים, שימוש בסטיות, אקורדים עם אלטרציה; צלילים שוהים; ניתוח הרמוני</p> <p>1. <u>משקלים</u>: חיזוק</p> <p>2. <u>מקצבים</u>: החומר</p> <p>3. <u>מרווחים</u>: הנלמד</p> <p>4. <u>אקורדים</u>: כל סוגי הספטאקורדים עם היפוכיהם; מהלכים עם מודולציות לסולמות של קירבה ראשונה; מודולציות אנהרמוניות</p>

<p>הכתבות ושירה של קטעים דיאטוניים בסולמות עד 4 סימני התק</p>	<p><u>רמת הקושי של הכתבות וסולפג'</u></p> <p>הכתבות וקטעי שירה עם כרומטיקה תוך סולמית וסטיות לסולם הדומיננטה או לסולם מקביל.</p>	<p>הכתבות וקטעי שירה הכוללים כרומטיקה מפותחת בתוך הסולם, סטיות ומודולציות (חד- קוליים, דו-קוליים ותלת-קוליים)</p>
---	---	---

נספח 4- פירוט הקריטריונים להערכת המבחנים במקצוע ניתוח יצירות

שיקולי הציון בעבור חלק האנסין בבחינה:

אני מצפה מהתלמיד לזהות ביצירת אנסין את כל הרכיבים המוסיקליים.

לדוגמה:

1. זיהוי הצורה והז'אנר והאלמנטים האופייניים להם.
2. מבנה כללי.
3. מבנה פנימי של יחידות קטנות יותר.
4. יחסי סולמות.
5. אזורים יציבים יותר ופחות ביצירה.
6. מוטיבים מרכזיים והואריציות עליהם, אופי הואריציות השונות ואופן פיתוח המוטיב (צמצום חומרים, הרחבת חומרים, סינטזה בין שני מוטיבים שונים וכו').
7. סקוונציות ופריודות.
8. היחסים בין מוטיבים שונים ויחידות שונות (באספקטים של: יציבות, צורות לווי, תזמור, דחיסות, טקסטורות, דינמיקה ועוד).
9. הקשר בין אופי היצירה לרכיבים המוסיקליים המרכיבים אותה ועוד.

משקלם של כל אחד מהמרכיבים המוסיקליים בבחינה משתנה בהתאם לכיתה, לנושא

וליצירה עצמה ומאפייניה.

10. מעבר לכך אני מצפה מהתלמיד להיות מסוגל גם למצוא על סמך היכולות האנליטיות שהוטמעו בו גם דברים ייחודיים הנמצאים ביצירה הספציפית, שלא בהכרח נלמדו או היו קיימים ביצירות אחרות שנלמדו. זיהוי אלמנטים כאלו מעניק בונוס בציון. לעיתים אני אתן שאלת בונוס, המפנה את התלמיד לחפש אלמנט ספציפי חריג או ייחודי ביצירת האנסין. בונוס זה מעניק עד 7 או 10 נקודות הניתנות על תשובה מלאה, מנומקת ומקיפה בלבד.

שיקולי הציון בעבור שאלות על אחת היצירות שנלמדו בכתה:

הציון יינתן בהתאם לחומר שנלמד בכתה. אם שכח התלמיד לציין פרט חשוב ביצירה, יירד ציון גבוה יותר מאשר בעבור שכחת פרט שולי.

גם בחלק זה יהיו מס' שאלות מנחות – כאשר ליד כל אחת מופיע הניקוד שלה.

תלמיד שיכתוב דברים שונים ממה שלימדתי ויצליח לנמק אותם בצורה משכנעת, יקבל את הציון המלא בעבור השאלה

(באופן ההוראה שלי אני שם דגש על כך שישנם דברים שניתן לראות בשני אופנים, ושניהם נכונים, וכיצד האופן בו אנו רואים את היצירה שנדנים משפיע על אופן ביצוע היצירה).

הערה חשובה:

סוגי יצירות רבים מכתבים מפתח ניקוד שונה בהתאם לצורה/ז'אנר (הן באנסין והן על יצירות שנלמדו).

אביא כאן שתי דוגמאות לכך:

א. בפוגה שהיא יצירה קונטרפונקטית המטפלת בד"כ בחומר מצומצם השאלות המנחות יגעו בנושאים הבאים:

1. זיהוי הנושא בכל הופעותיו, כולל היפוכים, הרחבות וצמצום.
2. זיהוי תשובה טונלית/ריאלית וכן תצוגה נגדית אם יש והסברם.
3. זיהוי סיום התצוגה.
4. זיהוי כניסות נושא מול אפיזודות.
5. זיהוי נושאים נגדיים (קונטרפונקט קבוע), אם יש.
6. זיהוי סקוונציות ואפיזודות מודולטוריות.
7. זיהוי הסולמות בהם מופיע הנושא והקשרם לסולם המרכזי.
8. זיהוי המבנה (באם קיים).
9. יכולת זיהוי של דימיון בין אפיזודות שונות. חלוקת הנושא והנושאים הנגדיים ליחידות קטנות יותר ומוטיבים, וזיהוי אלמנטים אלו ביחידות אחרות ביצירה.
10. זיהוי "סטרטי" באם ישנו.
11. בונסו ינתן לכל הבחנה בדברים יחודיים לפוגה הספציפית המנותחת.

ב. בניתוח ליד גרמני לדוגמה, יינתן דגש רב על שאלות הנוגעות ליחסי טקסט ומוסיקה: הן ברמה הלוקלית – ברמת המלה או המשפט, והן ברמה הכוללת:

1. אופי תבניות הלוי הנבחרות.
2. רמת המתח ההרמוני ביצירה.
3. כיצד התפתחות הטקסט משפיעה על הטיפול במוטיבים השונים.
4. אופן בניית הקו הווקלי, הן בהסתכלות מקומית והן ברמת היצירה כולה.

5. בשיר סטרופי ואריטיבי: אילו שינויים נעשים ומדוע.

נספח 5 – רפרטואר האזנה בשיעורי תולדות המוסיקה בכיתות ט'-י"ב

כיתה ט'

ימי הביניים

גרגוריאני (מאה 7) - "סנקטוס" מתוך מיסת חג המולד

- אורגנום "הללויה, צדיק כתמר יפרח"

הילדגרד פון בינגן (1098-1179) - "תחילה היתה כל הבריאה ירוקה" מתוך: "המעלות"

בְּרִנְדָּה וְנֵטְדוֹרְן (1150?-1180?) - "עת אראה את העפרוני מעופף"

בְּאֶטְרִיס דֶּה דִּיה (? - 1212?) - "לשיר"

פייר אַבְּלָאר (1079-1142) - המנון כנסייתי "מה גדול ונפלא יהיה חגנו השמימי"

- קינת דוד על שאול ויונתן

בלתי ידוע (מאה 12) - 3 שירים מתוך "כרמינה בורנה"

נזירי בֹּזְבֶה (מאה 12) – תמונה ראשונה (עד כניסת המלכה) ו"אריה" (תפילת דניאל) מתוך "מחזה דניאל"

בלתי ידוע (מאה 13) – אסטמפיטה פלמנטה

פיליפ דה ויטרי (1291-1361) - מוטט "בראש העץ / חוצרת האמונה הקדושה / הנני הבתולה"

פרנצ'סקו לנדיני (1325-1397) - בלדה "דמעות גדולות בעיני"

ז'יל בנשוא (?1400-1460) - שיר רונדו

רנסנס

ז'וסקו דה פרה (1450-1521) – גלוריה מתוך מיסה "האדם החמוש"

תומס טאליס (?1505-1585) – מוטט "קינות ירמיהו" ו

לוקה מרנציו (?1553-1599) – מדריגל (פטררקה) "אל האהבה, מזה שנים רבות מאוד בכיתי"

ג'והן דאולנד (1562-1626) - שיר "זרמו דמעותי"

- "דמעות עתיקות" לקונסורט ויולים

תומס ווטור (?1580-?) - מדריגל "ינשוף ספולק המתוק"

ריצ'רד דרינג (1580-1630) - "קריאות הכפר"

בארוק

סלמונה רוסי אבראו (~1565-1628) - "אדון עולם" מתוך "השירים אשר לשלמה"

- סינפוניה להרכב קאמרי ובאסו קונטינואו

אֶדְרִיאַנוֹ בֶּנְקֵרִי (1567-1634) - קטעים מתוך מדריגל-קומדיה "סירה מונציה לפאדובה"

קלאודיו מונטברדי (1567-1643) - קטעים מתוך אופרה "אורפאיו"

- אריה "קינת אריאנה"

דְרִיֹּ קֶסֶלֹ (1590-1644) - סונטה סקונדה (שניה) לכינור ובאסו קונטינואו

ארכנג'לו קורלי (1653-1713) - "סונטה לה פוליה" לכינור ובאסו קונטינואו

יוהן סבסטיאן באך (1685-1750) – "קיריה" מתוך מיסה בסי מינור

קלאסיקה *

וולפגנג אמדיאוס מוצרט (1756-1791) - "קיריה" מתוך הרקוויאם

- מוטט Ave verum corpus

פרנץ יוזף היידן (1732-1809) - פרק 1 – אדג'ו-אלגרו - מתוך סימפוניה מס' 88 בסול מז'ור

לודוויג ון בטהובן (1770-1827) – פרק 1 – אלגרו ויואצ'ה – מתוך סונטה לפסנתר מס' 2 בלה מז'ור

- אנדנטה בפה מז'ור לפסנתר (מתוך פס-קול הסדרה "גאווה ודעה

קדומה")

רומנטיציזם *

ריכרד וגנר (1813-1883) – "דהירת הוולקירות" (מהאופרה "ולקירה")

מתוך פס-הקול של סרטו של פרנסיס פורד קופולה "אפוקליפסה עכשיו"

מאה 20 *

גבריאל פורה (1845-1924) - "אינטרואיטוס" מתוך רקוויאם

קלוד דביסי (1862-1918) - "עננים" מתוך נוקטורנים לתזמורת

צ'ארלס צ'פלין (1889-1997) - קטע מן המוסיקה לסרט "הקרקס"

"דיוק" אלינגטון (1899-1988) - Day dream

דמיטרי שוסטקוביץ' (1906-1975) – ואלס מתוך סוויטת ג'אז מס' 1

סטפן גראפלי (1908-1997) - "קזבלנקה"

ברנרד הרמן (1911-1975) - קטעים מן המוסיקה לסרטיו של אלפרד היצ'קוק: "פסיכו" ו"מסך קרוע"

תלניוס מונק (1917-1982) - קטעים מתוך Monk's Blues

גיורא פיידמן (נ. 1936) – אימפרוביזציה ברוח תפילה

ג'והן לורד (נ. 1941) (עם להקת Deep Purple) / ל. ון בטהובן / ג'והן לנון - פתיחה ו- We can work it out

דיוויד גילמור (נ. 1944) (עם להקת פינק פלויד) - Shine on your crazy diamond

פרדי מרקורי (1946-1991) (עם להקת קווין) - "רפסודיה ברהמית"

קרלוס סנטנה (נ. 1947) / יוהנס ברהמס (1833-1897) - Love of my life

ג'והן פטרוצ'י (נ. 1967) (עם להקת "תיאטרון החלומות") - "תמונת זכרון" מתוך "מטרופוליס 2

ג'ושוא (יהושע) הופרט (עם להקת הכליזמר של שיקגו) / ליאון אהל (1910~) / מקס לייבוביץ' (1919~) - דוינה

ניגון מסורתי (בעיבוד להקת כליזמטיקס) – יה ריבון עולם

* רשימה חלקית מאוד זו כוללת:

א. יצירות המשמשות כדוגמא לנושאים מסוימים בשפת המוסיקה (מרקמים רב-קוליים, הרמוניה מודאלית מול טונאלית וכד')

ב. דוגמאות לחומרים שנלמדים מתוך מה שמביאים התלמידים ומקבלים השלמות בשיעורים בנושאים המיוחדים בהתאם לנושא שהם בוחרים לעסוק בו באותו פרק זמן (כחודש – חודש וחצי לנושא)

כיתה י'

בארוק

ז'ב. לולי (1687-1632) - קטע מקהלה, רצ'יטיב ואריה מתוך אופרה: "ארמיד"

ה. פרסל (1695-1659) - אריית המוות של דידו מתוך האופרה "דידו ואיניאס"

פ. קופרן (1733-1668) - פרלוד מתוך סוויטה ראשונה לווילולה דה גמבה ובאסו קונטינואו

א. ויואלדי (1741-1678) - קונצ'רטי עונות השנה לכינור, תזמורת כלי-קשת וב.ק.

ג.פ. טלמן (1767-1681) - פנטזיה לחלילית בלה מז'ור

י.ס. באך (1750-1685) - סונטה במי מינור לחליל וב.ק. רי"ב 1032

- טוקטה במי מינור רי"ב 914

- פרלוד ופוגה בדו מינור מתוך הספר הראשון של פרלודים ופוגות ("הפסנתר

המשוה")

- ריצ'רקר ראשון ל-3 קולות מתוך "המנחה המוסיקלית"

- קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5 ברה מז'ור רי"ב 1050

- סוויטה אנגלית מס' 2 בלה מינור לצ'מבלו (פסנתר) רי"ב 807

- קטעים מתוך "מתיאוס פסיון"

- קנטטה רי"ב 140

- "קנטטת הקפה"

- מוטט למקהלה כפולה: "בוא ישו" רי"ב 229

ג.פ. הנדל (1759-1685) - פסקאליה מתוך סוויטה מס' 7 בסול מינור לכלי מקלדת

- קטעים מתוך אופרה "יליוס קיסר"

- קטעים מתוך ארטוריה "שאל"

קלאסיקה

ק.פ.ע. באך (1788-1714) - סונטה בלה מינור Wq 65

- פנטזיה בפה # מינור Wq 67

כ.ו. גלוק (1787-1714) - קטעים מתוך אופרה "ארפיאוס ואאורידיצה"

י. שטאמיץ (1757-1717) - סינפוניה בסול מז'ור

י. היידן (1809-1732) - סונטה לפסנתר ברה מז'ור H. 37

- סימפוניה בפה # מינור "הפרידה" H. 45

- קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת מס' 1 בדו מז'ור

ו.א. מוצרט (1791-1756) - קטעים מתוך רקוויאם

- קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מס' 23 בלה מז'ור ק. 488

- קטעים מתוך אופרה "דון ג'ובאני"

- קטעים מתוך זינגשפיל "החטיפה מן ההרמון"

ל. ון בטהובן (1827-1770) - סונטה לפסנתר בפה מינור אופ. 2 מס' 1

- סימפוניה מס' 3 במי במול מז'ור אופ. 55 "ארואיקה"

- קונצ'רטו לפסנתר מס' 4 בסול מז'ור אופ. 58
- סונטה לפסנתר בלה במול מז'ור מס' 31 אופ. 110
- סימפוניה מס' 9 ברה מינור אופ. 125

מאה 20 - ג'אז

סקוט ג'ופלין (1867-1917) - רג-טיים: The Entertainer

אייקר ביל (???) - דיקסילנד: Marching through Georgia

ג'. גרשווין (1898-1937) - 3 פרלודים לפסנתר

ד. אלינגטון (1899-1974) / לואי ארמסטרונג (1900-1971) - בלוז: Mood Indigo

Azalia -

דיק אלינגטון (1899-1974) - Blue Feeling

Chinoiserie -

Afrique -

לואי ארמסטרונג (1900-1971) - Boy from New Orleans

Westend Blue -

I ain't blue -

St. James infirmary -

Up the daisy river -

הוגאי קרמייקל (1899-1981) / בילי הולידיי (1915-1959) - Georgia on my mind

א. טאטום (1910-1956) - מתוך Piano Genius: Lullaby of the leaves

['ז'יל מסְנָה (1842-1912)] / ארט טאטום - Elegie

[אנטונין דבוז'אק (1841-1904)] / ארט טאטום - Humoresque

Concierto - (1991-1926) / מיילס דייוויס (1988-1912) / גיל אוונס [(1999-1901)] /
Il de Aranjue

"ג'. גרשווין] / ג. אוונס / מ. דייוויס - Summertime מתוך "פורגי ובס"

צ'ארלי פרקר (1955-1920) - Billie's Bounce

צ'ארלי מינגוס (1979-1922) - Pithecanthropus Erectus

דון גיבסון (2003-1928) / קאונט בייסי (1984-1904) - עיבוד סווינג: I can't stop loving you

עזיזה מוסטאפה זאדה (נ. 1969) - "הרי קווקז"

"קלאסי-ג'אז"

איגור סטרבינסקי (1971-1882) - "רג-טיים ל11-נגנים"

דמיטרי שוסטקוביץ' (1975-1906) – ואלס מתוך "סוויטת ג'אז" מס' 1

מוסיקה יהודית (חגי תשרי)

מסורתי / יוסף רוזנבלט (1933-1882) – "אלק", עד שלא נוצרתי" מתפילות יום כיפור

אברהם חלפי (1980-1904) / יוני רכטר (נ. 1951) – "סתו יהודי"

מסורתי / מאיר בנאי (נ. 1961) – "אל נורא עלילה" מתוך האלבום "שמע קולי"

מוסיקה מתקופת השואה

הנס קראזה (1944-1899) - קטעים מתוך אופרה לילדים "ברונדיבר"

יענקל'ה הרשקוביץ' (?) - (1980) - שירי מחאה מגטו לודג'

כיתה י"א

קלאסיקה

ו.א. מוצרט (1756-1791) - חמישיה לקלרינט ולכלי קשת בלה מז'ור ק. 581

קרל מריה פון ובר (1786-1826) – קטעים מתוך האופרה "הקלע החופשי"

רומנטיציזם

ג'ואקינו רוסיני (1792-1868) - קטעים מתוך האופרה "צ'נרנטולה"

פרנץ שוברט (1797-1828) - סימפוניה מס' 8 בסי מינור ד. 759 "הבלתי גמורה"
- מחזור לידר "מסע החורף" אופ. 89 ד. 911 לשירי וילהלם מילר

הקטור ברליוז (1803-1869) - "הסימפוניה הפנטסטית" אופ. 14

פליקס מנדלסון ברתולדי (1809-1847) - סימפוניה מס' 4 בלה מז'ור אופ. 90 "איטלקית"
- "שיר עריסה" מתוך "שירים ללא מלים" אופ. 67
- קטעים מתוך המוסיקה ל"חלום ליל קיץ"

פרדריק שופן (1810-1849) - בלדה מס' 1 בסול מינור אופ. 23

- פרלוד מס' 4 במי מינור אופ. 28
- מזורקה בסי במול מינור אופ. 24 מס' 4
- אטיוד בדו מינור אופ. 10 מס' 12 "המהפכה"

רוברט שומן (1810-1856) - "קרנבל" לפסנתר אופ. 9
- קונצ'רטו לפסנתר בלה מינור אופ. 54 – פרק 1

פרנץ ליסט (1811-1886) - פואמה סימפונית מס' 3 "פרלודים"
- קטעים מתוך "שנות צליינות" לפסנתר

ריכרד וגנר (1813-1883) - קטעים מתוך האופרה "ולקירה"
- פרלוד לאופרה "טריסטן ואיזולדה"

ג'וזפה ורדי (1813-1901) - מערכה ראשונה מתוך האופרה "לה טרוויאטה"

בדז'יך סמטנה (1824-1884) – קטעים מתוך האופרה "הכלה המכורה"

אלכסנדר בורודין (1833-1887) – קטעים מתוך האופרה "הנסיך איגור"

יוהנס ברהמס (1833-1897) - קונצ'רטו לפסנתר מס' 1
- אינטרמצו לפסנתר אופ. 118 מס' 2
- "רקויאם גרמני" אופ. 45
- חמישיה לקלרינט וכלי קשת בסי מינור אופ. 115
- סימפוניה מס' 4 במי מינור אופ. 98

מודסט מוסורגסקי (1839-1881) - "תמונות בתערוכה"
- קטעים מתוך אופרה "בוריס גודונוב"

אדוארד גריג (1843-1907) - מלודיה וריקוד האלינג מתוך "קטעים ליריים לפסנתר אופ. 47

- קונצ'רטו לפסנתר בלה מינור

- קטעים מתוך "פֶּר גִּינֵט" - מוסיקה אינסִידֶנְטִילית למחזה מאת הֶנְרִיק

אִיבֶּסֶן

אנטונין דבוז'אק (1843-1904) - רביעיית כלי קשת בפה מז'ור אופ. 96 "אמריקאית"

- סימפוניה במי מינור מס' 9 "מן העולם החדש" אופ. 95

כיתה י"ב

ג. מאהלר (1860-1911) - שירי מות ילדים

- סימפוניה מס' 2 "התחיה"

ק. דביסי (1862-1918) - מתוך ספר הפרלודים הראשון לפסנתר

הרוח בערבה, צלילים וניחוחות ברוח הערביים, ריקודו של פאק, מינסטרל

- פרלוד "אחה" צ של פאון"

ר. שטראוס (1864-1949) - פואמה סימפונית "טיל אולנשפיגל"

- "מטמורפוזות" לכלי קשת

א. שנברג (1874-1951) - אופ. 11 לפסנתר

- סוויטה אופ. 25

- הניצול מוורשה

מ. רוול (1875-1937) - קונצ'רטו ליד שמאל

- "הואלס"

ב. ברטוק (1881-1945) - מוסיקה לכלי קשת, כלי הקשה וצל'סטה

- מתוך "מיקרוקוסמוס"

מחולות בולגריים

- קונצ'רטו לתזמורת

א. סטרווינסקי (1882-1971) - פולצי'נלה

- פולחן האביב

- מעשה בחייל

א. ברג (1885-1935) - קטעים מתוך האופרה "ווצק"

- קונצ'רטו לכינור

ס. פרוקופייב (1891-1953) - קטעים מתוך המוסיקה לבלט "רומיאו ויוליה"

- סונטה לפסנתר מס' 7

א. הונגר (1892-1955) - פסיפיק 231

פ. בן חיים (1897-1984) - 5 קטעים לפסנתר

גרשווין (1898-1937) - קטעים מתוך האופרה "פורגי ובס"

ו. אולמן (1898-1944) - קטעים מתוך האופרה "הקיסר מאטלנטיס"

- רביעיית כלי קשת מס' 3

פ. פולנק (1899-1963) - קטע מתוך האופרה "הקול האנושי"

ק. וייל (1900-1950) - רקוויאם ברלינאי

- קונצ'רטו לכינור

מ. לברי (1903-1967) - פואמה סימפונית "עמק"

ד. שוסטקוביץ' (1906-1975) – שלישיית פסנתר מס' 2 במי מינור

- סימפוניה מס' 5

מ. סתר (1916-1994) - "קנטטה לשבת"

ג. ליגטי (1923-2006) - לוקס אטרנה

ל. בריו (1925-2003) – "סינפוניה"

- שירי עם

כ. פנדרצקי (נ. 1933) - "תרנודי לקורבנות הירושימה"

- קטעים מתוך "רקוויאם פולני"

ס. רייך (נ. 1936) - "קריאות רחוב"

ג'ון לורד (נ. 1941) - קונצ'רטו ללהקה ותזמורת

ביטלס - Abby Road (1969)